

FIUMANSKI, OPET LAŽEŠ

VID BARIĆ

SADRŽAJ

Istinite priče Livija Fiumanskog	6
Veštački sneg	7
The future is here	10
Baterijska suvremenost	13
Viralni uspjeh	16
Nećemo totalitarizme	18
Jeftina i pučka jela	21
Kuća za odmor	25
Žezla i haljine	28
Velika priča Šime Vrsaljka	32
Lažni portret	35
Put ka sreći	36
Gutenbergova galaksija	38
Državna pomoć	42
Atraktivna pokretna radnja	45
Novine kakve su nekad bile	49
Prilika za napredovanjem	51
Ljepljiva traka	52
Ubrzani kurs	54
Disleksija	55
Black friday	57

Zagrebačka pljačka stoljeća	59
Napokon, feljton	61
Janjeća glava	63
Drugo oko	65
Ka jugu	68
Krvave oči	69
Nagodba	70
Divlji psi	72
Priziv savjesti	73
Na ivici	74
Crta razgraničenja	76
Fore i smicalice	78
Porez na robote	79
Vrsne akrobatske sposobnosti	81
Strašno puno hipotetike	83
Prozak	85
Napušeni pothvat Fiumanskog	86
Fantastično inteligentne životinje	88
Lovac na oluje	90
Pismo preporuke	93
O svrabu i Svemiru	95
Čudesno ozdravljenje	97
Muzej uzaludnosti	99

Prvi milijun	101
Davno potonula amfora	103
Pisati nastrano	105
Kvote za strance	107
Dobri naš Lovre	108
Opasnost	110
Mitska Lavandina šuma	111
Slobodno tržište	113
Profesor Fiumanski	114
Doći će	115
Zavičajno pjesništvo	116
Tri milijuna za kekse	119
Fina diplomatska poza	121
Kriza u Praškoj	123
Operacija Balaton	125
Poezija Dželaluddina Rumija	126
Ploveća umjetnička rezidencija	129
Posljednja karta	131
 Bilješka	 133
 O autoru	 134
Impresum	135

prosinac 2017. — rujan 2019.

ISTINITE PRIČE LIVIJA FIUMANSKOG

Ja sam Livio Fiumanski, novinar. Tabloidni novinar, ispravnije. I odmah ću vam reći: sve ono što zamišljate, istinito je. Lažem i prepisujem svakodnevno, dok se od umora i jada ne srušim u krevet. Pritom, moja osobito neuspješna egzistencija ovisi o broju klikova na članke koje pokradem, pa sam primoran trovati narod nevjerojatnim budalaštinama. Da, osjećam se zbog toga loše, ali treba nešto i jesti.

Dok ste vi govorili o “demokratizaciji medija” i “novomedijskim praksama”, ja sam bio u središtu tog propalog projekta. Odlazak na teren postao je eksces, a dobra se priča danas, kako zna reći moj urednik, krije na pretraživaču Google. Kriste, kako žalim što nisam doživio rad u štampi, što ne mogu ispisivati nadahnute reportaže na petnaestak kartica teksta!

Ali, tako je. Ostaje mi ovaj internetski dnevnik, u kojemu ću vam donositi svoje istinite anegdote iz redakcijskog života. Možda me upravo on jednoga dana proslavi. Izda li netko moje pisanije, prevedu li me možda i na kakav strani jezik — ja ću se zauvijek spasiti od ovog nesretnog tabloida, gdje već godinama nitko ne pokazuje senzibilitet za moj žurnalistički talent i ambicije!

Toliko od mene, za sada. Svratite ponekad na ove stranice i, vrlo važno, vjerujte Fiumanskom na riječ.

Obećavam, nikad vas neću prevariti.

VEŠTAČKI SNEG

Jutros frka u redakciji, panika teška! Evo o čemu se radilo:

stigao sam na posao bezvoljan. Još sinoć me oprao teški osjećaj beznađa; počeo sam razmišljati o poslu, sebi na poslu, trpanju članaka radi članaka, takvim stvarima uglavnom. Pred spavanje me oprala Mučnina strašna, pa sam se osjećao u momentu kao Sartreov Roquentin, progonjen od svih i svakoga, a ponajviše od samoga sebe.

Zaspao sam uvjeren kako ću se sutradan probuditi i o svemu napisati roman.

Ali, jao, zorom me odalamila sušta realnost!

Umjesto zapisivanja filozofskih opažanja i crtica kojima sam namjeravao prožeti svoj roman, otrčao sam u redakciju i započeo ubacivati Hinine vijesti. Opremio sam ih nekoliko i objavio, rifešao portal, zavrteo promet.

Ljudi čitaju, klikću, dan u redakciji prolazi normalno.

Uto spazim u sustavu galeriju naših fotoreportera; bili su na Sljemenu pofotkati prvi dan skijaške sezone. Fotografije su bile veoma lijepe, neobično umjetničke za agencijske i to mi je malo osvježilo dan.

Pomislio sam kako je iza tog fotoaparata također stajao neki Roquentin te sam odlučio od svega napraviti članak. Napisat ću nešto o tome kako je sezona rano započela; spomenut ću dječicu koja se grudaju, osmijehe na licima izletnika i zadovoljne skijaše što rundaju Crveni spust. Uz to ću priložiti i galeriju fotografija tog zimskog ugođaja kojem svjedočim iz redakcije i bit će to pravi feel-good jutarnji šlager!

Volim pisati ovakve članke jer se mogu malo opustiti, ubaciti kakvu dosjetku, odmaknuti se od generičnog stila news novinarstva.

Tako je bilo i ovaj put. Odjednom mi je proradio tekst i preuzela me ona poznata, slatka sila. Slova su tekla neovisno o meni i uskoro sam shvatio kako umjesto riječi "umjetni snijeg", zaneseno koristim "veštački снег", i to na nekoliko mjesta u tekstu gdje sam htio naglasiti kako topovi na obroncima Medvednice nemilosrdne rade.

Oduvijek me, vidite, fascinirao ovaj srpski izraz. Ipak sam ja čovjek od jezika, pisac, i umjetni

snijeg mi je pored veštačkog snega izgledao kao loša šala, neuspjeli jezični eksperiment. Slikovitost i poetska težina srpske verzije omađijali su me još otkako sam prvi put posjetio Kopaonik i uz tešku sam se, veliku muku, suzdržavao da je redovno ne koristim ovdje, u svojim pisanijama po Hrvatskoj.

Pomoglo je i to što me majka neprestance upozoravala da se unormalim, da ne pišem srpskim, jer će me netko zatući, prozvati beogradskim špijunom i hladnokrvno ubiti na ulici.

Ovaj se put, međutim, nisam mogao zaustaviti. Tekst me preuzeo u potpunosti pa sam u javnost posve bezbrižno pustio srpski jezik, upravo kao da sjedim u beogradskoj redakciji Blica, ili Kurira.

Odjednom je nastupio kaos, smak svijeta.

Desni portali su nas počeli prozivati četnicima, razočarani čitatelji optuživali su nas za izdaju hrvatskog jezika, a i redakcijski telefon je uskoro zazvonio, proparavši mi mozak. Javio sam se i shvatio kako je na liniji zgođušna lektorica iz firme.

Lažem joj kako je sve u redu, kako s urednikom imam dogovor da ovakav tip vijesti smijem pisati opušteno — u svom stilu. Izvaram je kako smo se domislili revolucionarnog koncepta u kojemu ću ja prezentirati dnevne vijesti u nekakvoj hibridnoj formi između proze i običnog news članka, što dakako uključuje umjetničku slobodu, a posljedično i korištenje ekavicom te srpskom frazeologijom.

Zvučao sam uvjerljivo, vjerojatno poguran sinočnjim osjećajem beznađa.

Prije no što smo završili razgovor, uspjelo mi je pozvati je na piće. Učinio sam to na tvrdoj ekavici. Poklopila mi je bez riječi, valjda misleći da sam potpuno poludio.

Nastavio sam zuriti u taj svoj tekst i bio sam iskreno sretan. Razmišljao sam kako upravo u ovim trenucima čitava Hrvatska uviđa vrijednost moje jezične podvale i slavi jezik, poeziju, različitost i Srbiju. Smijao sam se tome i zadovoljno buljio u ekran kompjutera.

Tada je u redakciju utrčao urednik, sav zajapuren.

— Fiumanski! — čuo sam ga tek što je otvorio vrata. Isti čas sam se pokunjo iza monitora. Došao je do mene i obznanio mi kako sam pretjerao, kako me želi vidjeti nasamo, ali da prvo zamijenim svoje, kako je rekao, idiotske srbizme iz članka u standardni hrvatski jezik.

— To je dosadno — jedvice mi je uspjelo prozboriti.

Sada sam u liftu i vozim se u njegov ured, opkoljen teškim osjećajem Mučnine, sveopćeg besmisla...

THE FUTURE IS HERE

Jutros me pred redakcijom dočekaao Oleg Maštruko, i to u onoj nabrijanoj Tesli X. Urednik me iznenadio ranom zorom i božanska svjetlost mi je ozarila lice, čim sam saznao da odlazim na teren napraviti reportažu.

Trebalo je usnimiti baterijske beduine Maštruka i Sašu Cvetojevića te napisati koju riječ o njihovom naumu da prijeđu Saharu električnim automobilom, u sklopu nekakvog Bamako relija, što dođe amaterska interkontinentalna utrka za bogatašku klasu s viškom vremena i love, u kojoj bih se uskoro volio i sam zateći. Izvještavao sam već o tim poduzetničkim magovima i prokazivačima uhljeba, prenosio po naredbi urednika njihove Facebook statuse, pa me je radovalo što ću ih napokon i osobno upoznati.

— Auuu, Oleže, brutalna pila — rekoh mu po ulasku u automobil. Sjedio je za volanom sav u lanu, valjda misleći da je već u Africi. Na glavi je nosio safari šešir, a iza na sjedištu bila je lovačka puška.

— Ej, ajd' razguli s vokativom, zvuči idiotski. I pila je Cvetkova — obratio mi se.

Započeo sam raspravu o diskutabilnosti upotrebe vokativa u njegovu slučaju. Tesla je potihlo klizala Zelenim valom, Oleg je filmski zaobilazio automobile, a ja sam mu naširoko objašnjavao kako obožavam vokativ jer je tako unikatan, specifičan za naše jezike...

Nije izgledao zainteresirano. Poskakivao je na sjedištu kao da se vozi preko pustinskih dina, a ne po ravnoj cesti. Osvrtao se oko sebe, a svako toliko bi uzimao pušku sa zadnjeg sjedišta i ciljao u prazno, kroz prozor... Na semaforima je nasumično prijetio ljudima u jeftinim automobilima. Ja sam totalno bio protrnuo.

— Mentalni trening, vizualizacija — rekao mi je, pa nastavio pričati o afričkoj divljini i opasnostima.

Išli smo po Cvetojevića koji je upravo bio na frizuri kod Nene, tamo na uglu Bauerove i Martićeve, gdje se već decenijama šišaju uglednici. Izašao je uredne frizure i u svečanom satenskom odijelu, odmah sam ga zamislio znojavog u zabačenom afričkom seocu. Prepustio sam mu mjesto na prednjem sjedištu, tako da ne remetim njihovu neoliberalnu simbiozu. Smjestio sam se iza s puškom.

— Ohooo, novinar — reče mi, pa započne odmah nekakvu priču o biznisu. Spominjao je ulaganja, fleksibilnost, efikasnost... takve stvari uglavnom. Odvratio sam kako me to i ne interesira pretjerano, kako se bavim višekratnim iščitavanjem kapitalnih djela, analizom moderne ruske književnosti.

— I? Koliko zaradiš od toga, gdje se to može prodati? — upitao me je podignute obrve. Prije negoli sam i krenuo odgovarati na ovo pitanje, vidio sam kako gura glavu kroz otvoren prozor automobila.

— THE FUUTUREEEEE IS HEEEREE! — derao se na sav glas dok sam mu spominjao nešto o Čehovu, Turgenjevu, Tolstoju. Ljudi su se za nama okretali, Tesla je i dalje potihlo klizila, a Maštruko je poskakivao za volanom. Vidjelo se da je mentalno u Senegal, Gambiji... svakako ne u Zagrebu.

Cvetojević je najzad ubacio glavu u automobil. Okrenuo se i prijekorno me upitao jesam li uložio u njihovu crowdfunding kampanju, kojom su si pomogli financirati taj fensi reli.

Ispričao sam se jer nisam. Objasnio sam mu kako sam stara duša koja se ne zna koristiti internet bankarstvom.

— Ne znam niti razliku između tekućeg i žiro računa — požalio sam se i upitao mogu li mu ostaviti nekoliko kuna na licu mjesta, pa da i ja postanem sudionik njihove baterijske kampanje, podržavatelj budućnosti. Ništa mi nije odvratio.

Stali smo na Langiću, na benzinskoj crpki.

— Dečki, vi se šalite? — upitao sam ih.

Maštruko je otvorio bunker Tesle. Unutra sam vidio poluraspadnuti strujni generator, sav zamrljan dizelom. Masnoće je bilo posvuda, a otišlo je i na skupocjen Teslin tapison. Zapuhnuo me miris naftne industrije.

Okrenuo sam se i ugledao Cvetojevića, ambasadora budućnosti i litij-ionskih baterija, kako nemilosrdno toči dizel u dvolitrene coca-coline boce i trpa ih u auto. Maštruko je sav unezvijeren istovremeno kružio oko auta s puškom i stražario; valjda je zabrijao da je ovo Mogadišu, a ne Langić.

— Mali nam je problem što velik komad Afrike i nije baš elektrificiran, ne možemo se osloniti na afričku strujnu infrastrukturu. Morat ćemo puniti baterije automobila i preko generatora

— pravdao mi se Cvetojević dok je halapljivo točio dizel u boce. Sve mu je curilo uokolo.

— The future is here, bratiću — odvratio sam mu.

Sinulo mi je u momentu kako se i ja, unatoč sveopćoj informatičkoj nepismenosti, mogu uključiti u ovu crowdfunding kampanju. Izvadio sam iz torbe tri unučića s votkom, rastočio sebi i avanturistima pa smo popili naiskap. Utrpao sam zatim u njih dizela za četiri kune i predao bočice Maštruku.

— Nemoj se zeznut i popit, Olež... ovaj Oleg!

Cvetojević se napokon vratio u automobil, platio je valjda šest hiljada kuna dizela. Tesla je smrdjela po nafti neviđeno, i dvolitrene boce su bile posvuda — nisam više imao gdje sjesti.

Nagovorili su me da nastavimo intervju u onom pozerskom Johann Francku i zaputio sam se dole pješke.

Kraj mene je tiho proklizala Tesla. Spokoj dana iznova je poremetio Cvetojević, čija je uređena glava opet provirila iz automobila:

— THE FUTUUUUREEE IS HEEEREE!

BATERIJSKA SUVREMENOST

Prije nekoliko sati me urednik poslao na Zrinjevac, rekavši kako neki poduzetnički mag ondje prezentira svoj novootvoreni Baterijski Centar, mjesto na kojemu je moguće unajmiti razna električna vozila poput onog smješnog samostojećeg Segwaya, zatim hoverboarda, romobila, skateboarda... Trebalo je otići poslikati tog modernog Teslu i napisati nekoliko riječi o njegovom nadasve hrabrom i originalnom poduzetničkom pothvatu. Dodatno, trebalo je i isprobati neka od tih genijalnih ekoloških vozila koja najavljuju budućnost, progres, bogatstvo, bolji život, čist zrak, baterijsko zajedništvo, i sreću općenito. Upravo je u Segwayu, kazivao mi je urednik, brifirajući me za ovaj velevažan zadatak, utjelovljen duh zrele modernosti, globalnog Tehnopolisa! Valja to predstaviti čitateljima i pripremiti ih na vrijeme koje dolazi.

— Livio, uskoro više nitko neće morati hodati, nego će svi letjeti uokolo na tim visokospecijaliziranim baterijskim vozilima. Nije li to odlično? Budućnost je stigla, Fiumanski, i mi ćemo o tome naveliko izvještavati!

Euforično je i pamfletarski nastavio bacati parole o tome kako naš portal mora biti u duhu s vremenom te kako ću upravo ja, veliki lutajući reporter Fiumanski, biti spona između čitatelja i baterijske suvremenosti. Provozat ću taj Segway, testirati njegove mogućnosti i pozirati redakcijskom fotografu za epsku fotografiju koju ćemo kasnije plasirati u članku naslovljenom:

“ČUDO NOVE TEHNOLOGIJE U ZAGREBU, OVO HITNO TREBATE VIDJETI. BUDUĆNOST JE STIGLA! Naš reporter je isprobao inovativni Segway, evo zašto uskoro više nitko neće hodati!”

Iako nemam neko visoko mišljenje o budućnosti, kao uostalom niti o sadašnjosti, pristao sam otići na ovaj teren, jer bilo mi je dosta lupetanja poluinformiranih članaka s deska redakcije.

Prvo sam, međutim, završio tekst o Eurostatovim rezultatima nekakvog posljednjeg istraživanja koje govori kako su Hrvati visoko na ljestvici najdebljih naroda u Europskoj uniji i kako su nam djeca sve deblja i tromija. Neki današnji mališani, izvijestio sam iz stolca redakcije zgroženo, ne mogu i ne znaju čak niti skočiti! To je zato, kazivalo je istraživanje, jer se topimo u krafnama, tijestu i alkoholu, a roditelji su presiromašni da bi djeci na vrijeme plaćali sportske aktivnosti te ih tako zainteresirali za sport i zdravi život.

Otišao sam potom na Zrinjevac i već s dobrane razdaljine ugledao tog baterijskog Teslu i njegovu ergelu bijelih samostojećih vozila. Scena je izgledala nadrealno. Uokolo su se na tim futurističkim spravama vozikala pretila djeca i turisti, sudarajući se međusobno i hihoćući se. Vjerujte mi na riječ, bila je to pogibeljna situacija, jer letjeli su na tim vozilima totalno van kontrole, a potpuno oduševljeni!

Prišao sam im u strahu.

Nekoliko dana ranije, dok sam šetao Ilicom, zamalo ostadoh pregažen od skupine Japanaca, koja si je uzela pod normalno ganjati se na ovim mašinama usred bijela dana, i to na glavnoj gradskoj ulici. Izgledali su mi kao svemirci dok su se vozili tako stoječki, a nosili su i kacige te sportske, biciklističke naočale. Tih je sedam japanskih buba prozujalo pored mene vrlo tiho, fotografirajući usput sve oko sebe, a ja iznova ostadoh zabezeknut glupošću, estetikom i načinom na koji funkcionira dvadesetiprvo stoljeće. Jedvice sam i u posljednji čas umakao tim baterijskim imperijalistima! Bacio sam se nekoj malenoj pod noge i pogledom ispratio Japance kako, brži od tramvaja, nastavljaju u smjeru Praške, Jurišićeve ulice, zaobilazeći pritom ljude na pločniku kao da su kakvi čunjevi.

I sada me na Zrinjevcu dočeka čitava garda tih baterijskih vitezova koji su došli isprobati posljednja tehnološka čuda!

Čim me je ugledao, taj ludi Tesla je dotrčao do mene. Znajući da sam novinar, počeo je na sva zvona hvaliti ta svoja električna vozila, kao da se radi o čudu koje će spasiti svijet, humanizirati otuđene mase, proizvesti svjetski mir! Toliko je entuzijastično trubio o tome da mi se vrlo skoro popeo na vrh glave. Pravio sam se da nešto zapisujem, a zatim sam se popeo na jednog od tih Segwaya iz njegove ergele.

Moram donijeti uredniku i fotografiju, sjetio sam se.

Moj fotograf je teško odradio posao, jer za mene nije bilo moguće održati balans na ovom proizvodu iz budućnosti. To me je začudilo, s obzirom na moj sveopći talent i snalažljivost, ali pretpostavljam kako me dekoncentrirala graja djece koja su vozila ove sprave, kao i urođen hejt prema svemu što ne pripada svjetovima likova iz mojih omiljenih egzistencijalističkih romana. A nije mi, bogami, pomogao niti taj munjeni Tesla, koji me bombardirao informacijama o tim svojim vozilima, dok sam ja pokušavao stajati na jednom od njih.

Napravili smo nekako fotografiju te sam pokušao umaći Tesli što je brže moguće. Međutim,

ovaj je trčao za mnom, čitajući mi i dalje nešto o tehničkim specifikacijama svojih baterijskih vozila. Ganjao me s pričama o kilovatima snage, galvanskim člancima, baterijskim tehnologijama...

Kada smo mu napokon pobjegli, fotograf i ja smo se sklonili u jedan kafić u blizini. Pregledavajući fotografije na njegovom kompjuteru, skoro sam se od neugode bio rasplakao. Izgledao sam preglupo na tom Segwayu. Iskoristio sam trenutak nepažnje, uzeo mu tu SD karticu i bacio je u WC. Htio sam da dokazi mojega izleta u budućnost nestanu zauvijek.

Sada ću uredniku nakucati jedan obiman umjetničko-publicistički esej o hodaњу. Bit će to vrlo nadahnuti komad nefikcionalne proze, okupiran mojim razmišljanjima, iskustvima i opažanjima.

Kroz koncept šetnje ću se dotaknuti raznih tema i analizirati suvremenost. Nešto kao Edo Popović u svojem "Priručniku za hodače", pa neka to objavi na tabloidu i upozori narod na važnost, vrijednost i čari hodaња!

Dosta mi je više Segwaya, baterija, inovacija i pretilosti.

VIRALNI USPJEH

Postoji razlog zašto me ovoliko dugo nije bilo. Naime, odlučio sam promijeniti ploču, napraviti nešto od vlastitog života, jer od vođenja ovakvog dnevnika neću nikada profitirati. Noćima sam istraživao biznis-modele drugih influensera, sve kako bih i ja ovdje dosegao razinu na kojoj mogu živjeti kao lord od pukog šalabajzenja po internetu. Interesiraju me nerad, slava i bogatstvo. Žderanje s uglednicima. Letenje biznis klasom i stanovi po metropolama!

A za to mi, kako sam čitao od stručnjaka, treba viralni uspjeh pa, iako sam prilično zadovoljan s ovom stranicom, morao sam porazmisliti o promjeni u pristupu, kako bih što prije postao vrsni content creator i lifestyle poduzetnik te nestao iz ove tabloidne tamnice.

Izgleda kako "živimo u eri slike". Slušajući online predavanje Elle Dvornik, doznao sam kako je "slika danas najbitnija, a tekst najnebitniji". Znači li to da trebam primitivizirati ovu stranicu, prestati pisati predugačke traktate? Svi govore kako živimo u svijetu brze izmjene kratkih informacija, a ja sam, budalaš, započeo pisati dnevnik, i još se time mislim obogatiti?!

Bože, trebam li doista skratiti svoje objave? Ubaciti kakvu fotografiju, GIF ili šaljivi meme kako bi taj materijal bio šerabilniji, efikasnije dolazio do čitatelja? Trebam li se u potpunosti posvetiti vizualnoj prirodi ere koja me snašla i otvoriti Youtube kanal na kojemu ću prikazivati svoju facu, umjesto da trošim dane piskarajući ovdje?

Deprimiralo me to. Mjesecima nisam ništa mogao napisati, a ozbiljno sam razmišljao i o upisu kakvog privatnog fakulteta, gdje ću završiti tečaj iz digitalnog marketinga i saznati sve o reachu, engagementu, viralnom uspjehu i svemu ostalom o čemu sam čitao u savjetima tih digitalnih junaka našega doba. Čak sam o tome govorio i s majkom, koja me uvjerila kako sam ja već formirana ličnost i kako ne mogu, zaboga, opet studirati.

Odlučio sam, nakon svega, za sada nastaviti po svome, pa makar skončao u bijedi i neimaštini. Ovo će ostati visokoprofilna književna platforma, a ako je nitko ne bude htio čitati, bolje od siromaštva, gladi i tabloida ja i ne zaslužujem.

Uostalom, jedini influenseri koje doista cijenim su odavno mrtvi. Antun Gustav Matoš, primjerice, već mjesecima hipnotizirano iščitavam njegove polemike, novinske feljtone i

priče.

I on je, jadnik, umro u bijedi. Čime je to Fiumanski zaslužio bolje?

NEĆEMO TOTALITARIZME

U subotu sam bio potpuno izbačen iz takta. Naime, zadesilo me vikend dežurstvo, pa me je urednik natjerao da pratim ono kičasto vjenčanje takozvanog princa Harryja i njegove glumice Meghan Markle. Kao, trebalo mu je pisati onaj IZ MINUTE U MINUTU članak u kojemu ću navoditi tko se sve od bogatih moćnika zatekao na toj predstavi za osiromašene kmetove i podanike. Morao sam, prema uputama mojeg srednjostručaškog urednika, pomno pratiti događaj na naše tri nacionalne televizije i izvijestiti tko je stigao u kakvom autu, a tko obukao kakav šešir i cipele, sve kako bi naša nesretna i gladna publika mogla u ekstazi skrolati po tom sadržaju koji sam im, silom tabloidnih prilika, servirao na čitanje to sunčano prijepodne.

Tog nazovi princa Harryja sam, nećete mi vjerovati, poznavao iz nekih drugih priča. Sreli smo se na Hvaru u ljeto 2011. godine. Ja sam se tek bio počeo baviti tabloidnim novinarstvom, i u meni je gorila nada da ću se jednog dana probiti u štampu i revitalizirati novožurnalističke pothvate visokih literarnih performansi. Htio sam na petnaestak kartica donositi reportaže o malim seocima i ljudima! Interesirala su me nebitna događanja, zakulisni akteri te fenomeni iz svakidašnjega života koje sam, dakako, namjeravao tekstualno obogaćivati pripovjedačkim tehnikama iz čiste književnosti.

Uskoro ću postati, motalo mi se po glavi, nešto poput mojih uzora Momčila Popadića ili Huntera S. Thompsona. Momine reportaže iz Slobodne Dalmacije sam u ono vrijeme bio posebno istraživao, viseći u arhivama svakodnevno, gdje sam pokušavao upiti njegov istančan stil i način na koji bi kroz dijalog, metaforiku i jezičnu invenciju donosio atmosferu mjesta o kojem bi pisao. Međutim, svaki put kad bih svom literarno neosviještenom uredniku donio tekst koji bi bio na tom tragu, ovaj bi ga prekratio, izmasakrirao i uništio, stavljajući ga u, kako je znao govoriti, "okvire web-novinarstva".

No, vratimo se na tog ishlapjelog aristokrata Harryja.

Proveo sam to ljeto s jednim zagrebačkim fotografom, artistski orijentiranim tipom koji je, upravo poput mene, zaglavio radeći ponižavajuće tabloidne zadatke. Bili smo reporterski dvojac koji će s obale donositi vruće robe. Naravno, nije se radilo o reportažama a la Popadić, već o jeftino strukturiranim web-člancima, u kojima bih ja kroz nekoliko plitkih rečenica naveo koga smo sreli i u kojem klubu, tko se iskrcao s kakve jahte, tko je uhvaćen s

kakvim pićem i koliko ono košta, dok bi ovaj to sve ispratio svojim paparazzo fotografijama. Bio je to preglup način rada za jednog literata poput mene, ali pristao sam na ove besmislice, misleći kako je mnogo pametnije ljeto provesti na obali nego u redakciji. Naime, planirao sam u isto vrijeme završiti jedan roman, pa mi je bilo zgodno biti što dalje od urednika, čija me sama prisutnost literarno unazađivala.

Jedne smo večeri, lutajući po Hvaru u potrazi za domaćim starletama, razno-raznim estradnim licima i ostalim medijskim polusvijetom, naišli na tog bljedunjavog engleskog plemića. Šetao je poluraskopčane košulje, u neakvim kožnim sandalama koje je nosio na bijele, visoko podignute čarape, a ja ga isprva nisam bio niti prepoznao, jer nikad nisam pratio te rojalističke njuške niti se interesirao za taj civilizacijski debakl. Fotograf je, međutim, odmah znao o kome je riječ te je počeo rafalno ispucavati fotografije.

Bljedunjavac nam se uskoro približio, upitavši nas što mi imamo snimati, da znamo li mi tko je on.

Rekao sam mu neka ohladi, i kako ja nemam pojma tko je on, ali da moj fotograf nikad ne puca u prazno te da očito ima dobar razlog zašto je na njega u onom fotografskom modu BURST upravo bio potrošio stotinjak fotografija.

Harry nam se ovdje predstavio, očito nas pokušavajući impresionirati. Kao, on je vojvoda, sin princa od Walesa te četvrti unuk kraljice Elizabete II. i princa Filipa. Venama mu kola plava krv i ljudi padaju ničice pred njim, ma gdje god se pojavi.

Instinktivno sam mu započeo govoriti kako on nije nikakav vojvoda, već obični lopov i kolonijalni osvajač! Kazivao sam mu kako su Hrvati odavno raskrstili baš sa svim totalitarizmima, uključujući taj njegov šuplji monarhizam te sam zatražio da mi se hitno makne s očiju, ili će biti problema. Ipak, fotograf me trznuo po ramenu i privukao k sebi, objasnivši mi neka se skuliram, da ima on ideju kako ćemo ovoj rojalističkoj protuhi uzeti lov i totalno ga osramotiti.

U sekundi sam se bio pretvorio u uho.

Plan je bio zamotati džoint epskih proporcija, uvaliti ga tom engleskom plemiću u ruke, a zatim ga fotografirati te ucijeniti za hrpu love koju će nam kraljevska obitelj u kratkom roku isplatiti, samo kako bi sačuvali neosunčani obraz te aristokratske sablasti.

Ideja mi se toliko bila svidjela, da sam započeo nasred rive motati džoint, još dok sam slušao

ovaj ingeniozni prijedlog mog nadarenog fotografa. Pomislio sam kako ću napokon ostvariti svoj životni san: uzeti niotkuda gomilu love te oformiti redakciju koja će na štampi velikog formata donositi isključivo long-read narativne i literarno profinjene reportaže, ekstenzivne intervjuje, polemike autora te visokoprofilne geopolitičke analize i satirične komentare.

Nisam nikada bio radosniji u predaji džointa nego to popodne na hvarskoj rivi! Harry je bio totalno zanesen i čim sam mu predao smotuljak, započeo ga je srkati kao da sutra ne postoji. Moj fotograf je odmah bio udario BURST i ja sam se već vidio kako se kupam u gomili love, otvaram list, plaćam redakcijskim autorima putovanja u službenim automobilima i slično.

Ali, ništa od toga!

Jedan kolega iz redakcije, koji je također bio na Hvaru kako bi intervjuirao Simonu i Antu Gotovca, spazio nas je usred ove akcije s Harryjem te je sve dojavio uredniku koji nas je odmah nazvao da što mi to radimo, znamo li uopće kakve odvjetnike imaju ti engleski kolonijalisti? Zatvorit će njega kao urednika i srušiti čitav tabloid, a nas će strpati u engleske zatvore gdje će nas njihove tajne službe maltretirati dok smo živi.

Uplašili smo se kao nikada, pobrisali fotke, pozdravili riđavog Harryja i eto nas gdje i danas radimo na tabloidu. Dočekali smo, kako čitate, i vjenčanje tog bogatog besposličara.

Naravno da nisam niti završio onaj roman zbog kojeg sam u prvom redu i pobjegao na obalu to ljeto.

JEFTINA I PUČKA JELA

Danas sam se, mrtav-hladan, usred radnog dana ustao iz redakcijskog stolca i otišao Zoranu Feriću u ono Hrvatsko društvo pisaca. Naime, htio sam se učlaniti u to cehovsko udruženje, jer dosta mi je više da me nitko ne zastupa i da se u svojem radu ne mogu osloniti na organizaciju koja će podignuti svoj glas kada na razne načine budem maltretiran, šikaniran i iskorištavan. Primjerice, kada mi se urednik uplete u misao, ili stil. Kada autoritativno posegne za svojom crvenom olovkom, ne bi li se narugao mojoj sintaksi, profinjenom odabiru riječi, samoj mojoj pismenosti!

Ne mogu više trpjeti taj kruti, neprirodni odnos prema jeziku.

Zatekao sam Ferića kako, ugodno zavaljen u svojem gornjogradskom uredu, čita neko prastaro izdanje Književne republike. Noge je držao na stolu, upravo kao da je kakav neotesani đak.

— Livio, prijatelju! — obradovao se čim me je ugledao. Iznenadilo me to, s obzirom na to da smo samo jednom visili zajedno, i nije bilo prošlo najbolje.

*

Dogodilo se to tijekom prošlogodišnjeg Festivala europske kratke priče. Ferić i Ivica Prtenjača su kuhali piscima, a ja sam se bio prošvercao na to događanje, budući da sam danima glavinjao uokolo praznoga želuca. Međutim, tamo mi je uspjelo posvaditi se sa svima, i to nakon što sam njih dvojicu izvrijeđao na mrtvo ime zbog činjenice da su piscima pripremali lososa. Sjećam se da sam ih provocirao dosjetkama kako kuhaju za pisce, a ne veleposlanike, i da ako se već žele baviti mrtvim buržujskim lososima, neka odu i zaposle se u Kolindinom putujućem uredu, pa neka nastave pripremati precijenjena jela za kvazi-uglednike.

— Pisci su klošari, boemi. Jedu soparnik, ćevape, raskuhane sarme! Jeftina i pučka jela! — vikao sam neumjereno dok sam tamanio po njihovom viskiju i žicao ih cigarete, a naravno da sam se dohvatio i tog lososa kojega sam toliko problematizirao.

Uz to sam se, što zbog vlastite neinformiranosti, a što zbog neograničenog libida koji mi

često pomrači um, uvaljivao nekoj maloj od Svena Popovića, i to dok sam mu istovremeno objašnjavao kako mi se sviđa njegova rečenica, ali kako ono "Nebo u kaljuži" ne može biti labavi roman, štogod o tome mislio Branko Ćepec. Bio sam strašno naporan i očito sam išao na živce svim okupljenima, a Sven me u jednom trenutku dobrohotno odvuкао na stranu.

Krenuo mi je razlagati kako taj losos nije nikakvo ekstravagantno jelo i da se toga daje nabaviti u Lidlu već za tridesetak kuna. Kao, priprema ga i on djevojci kad mu nikoga nema doma. Također me upozorio kako previše brijem na imaginarne buržuske neprijatelje, i kako se moram malo opustiti i uživati u životu, bez straha da će me netko proglasiti neprijateljem radničke klase.

Tu sam se malo umirio i shvatio kako sam doista bio pretjerao. Uskoro sam od neugode bio nestao odande, pokupivši se s onim haharom DBC Pierrom u neke luđačke avanture koje su potrajale još danima kasnije...

*

— Druže Feriću, je li ti to tako i u učionici, ha? — pokušao sam biti šaljiv, tako da mu izbijem iz glave opisane scene.

— Livio moj, pa nismo u učionici! Nego reci, je l' si se smirio od zadnjeg puta? Hoćeš li da te vodim Trovaču na ćevape? Je li to dovoljno jeftino i odvratno za tvoje boemske standarde? — udario mi je odmah kontru, dajući mi do znanja kako se dobro sjeća našeg zadnjeg susreta.

— Reci, što trebaš? — upitao me i prije negoli sam mu uspio odgovoriti na ovog Trovača i boemske standarde. Odložio je prašnjavu Republiku na stol i totalno se fokusirao na mene.

— Htio bih postati član Društva pisaca! — ispalio sam molećivo.

— Livio, pa koliko znam, ti si novinar! Zašto se ne odeš prijaviti u HND? — iznenađeno će Ferić.

Započeo sam mu razlagati kako mi ne treba još jedna takva veza u životu. Naime, već sada sam u nerazjašnjenim odnosima s oko pet ljubavnica, i treba mi jedan čvrst, stabilan odnos, a ne veza s organizacijom iz koje se ljudi protestno ispisuju kako im dođe. Uostalom, pa ja nisam novinar, ja sam piskaralo s weba. Znam, doduše, nešto napisati, ali nisam neka novinarska faca, ono, da istražujem afere, rušim ministre i tako to.

— Fero, moraš me razumjeti... — gotovo sam bio zaplakao.

— Ali, Livio... mi ovdje primamo autore, izdavanje pisce... Jesi li što u međuvremenu izdao?

Objasnio sam mu kako nisam, ali kako pripremam jedno kapitalno djelo o kojem ne smijem puno govoriti. Međutim, svaki je moj tabloidni članak — kazivao sam mu potpuno uživljen — malo prozno djelo! Bez obzira pišem li o vremenskoj prognozi, kakvoj starletici ili o holivudskom ljubavnom paru, služim se nesvakidašnjim leksikom, stanovitom naracijom te ostalim književnim praksama, a neki čitatelji mi se osobno javljaju riječima kako u mom tabloidnom trešu doista uživaju.

— Ja sam autor, Fero, pravi pravcati autor! — pokušao sam zacementirati stvar.

— Livio, to nije dovoljno — odgovorio mi je pomalo razočarano. Svidjelo mi se kako se ne odnosi prema meni s visoka. Imao je razumijevanja i učinilo mi se da u potpunosti razumije moju frustraciju.

— Što ćemo onda, dragi moj Fero? — sjetio sam se majke koja je uvijek govorila kako je lijepo starije upitati za savjet, mišljenje na temu.

— Ha, čuuuj! Sumnjam da bi te tamo u Društvu hrvatskih književnika uopće primili kroz vrata. Hvališ se uokolo da si anacionalist, ispisuješ marksističke pamflete u studentskim listovima, a oni su dosta rigorozni oko termina kao što su jezik, nacija, domoljublje... — kazivao mi je ono što sam odavno znao. Tu sam se dosjetio briljantne ideje.

— Zorane, reci, možeš li mi ti pomoći oformiti jedno društvo? Ipak si ti predsjednik Hrvatskog društva pisaca, i znat ćeš mi objasniti proceduru, reći gdje nabaviti čitavu silu papira, a gdje platiti one biljege i tako to... Imam jednu ideju!

Dobri i uljuđeni Ferić je, bogu hvala, pristao. Sada smo zajedno pošli u grad i nabavit ćemo sve papire, biljege i ostalo što mi je potrebno da oformim svoju velevažnu organizaciju, naime Hrvatsko društvo piskarala. Ja ću predsjedavati, jasno, a primat ćemo samo tabloidne novinare s weba.

Dakako, ne ove što generički prepisuju članke, već ove koji u sve ubacuju i dozu nekakvog autorstva, natruhe stila! Tako ćemo preko Društva štititi jedni druge od invazivnih lektora, urednika koji nam prekraćuju tekstove i ostalih medijskih mediokriteta koji nas koče u ostvarivanju naših punih prava i potencijala.

Idem prvo platiti Feriću jednu travaricu tamo Pod Starim Krovovima, pa ćemo dalje u potragu za papirologijom. Bit će ovo dug dan, no srećom imam njega uz sebe. A možda i za večeru bude spremao lososa...

KUĆA ZA ODMOR

Čovječe, upravo sam opet napravio scenu, i to na radionici SEO copywritinga, na koju sam se prijavio kako bih napokon mogao početi naplaćivati ovo svoje nesretno pisanje koje me dovelo do prosjačkog štapa. Uglavnom, nekidan sam vidio oglas za to događanje na Facebooku. Kao, prijavi se i nauči pisati tekstove koji će završiti na prvoj stranici Google tražilice! Istoga sam se časa nabrijao, jer u svemu sam vidio šansu da napokon zaradim novac. Završit ću tu radionicu, primiti neku jeftinu diplomu, svi će instant guglati moje tekstove, a zatim ću započeti prodavati oglasni prostor neoliberalnim korporacijama. Postat ću digitalni nomad, zaraditi ogromnu lovu u kratkom vremenu te ću napokon moći na redovnoj bazi posjećivati svoje ljubavnice, pišući usput s aerodroma i tropskih plaža te SEO tekstove koji će sami od sebe dalje generirati dolare, zlato i Bitcoin. Kako sam bio glup! Trebao sam ovo davno učiniti, prolazilo mi je kroz glavu, umjesto što sam trošio vrijeme na višekratno iščitavanje kapitalnih djela, skiciranje nikad završenih romana i pijano teoretiziranje o književnosti za šankom Botaničara, Limba i Krole.

No, čovjek uči dok je živ, i nisam htio biti pregrub prema sebi. Uostalom, kao što je poznato, svaki pisac prolazi kroz faze u stvaralaštvu, a mene je sada, po svemu sudeći, zadesila ta SEO faza po kojoj će — tko zna! — moj opus jednoga dana možda biti i najprepoznatljiviji.

Odmah sam zamislio što će se o meni pisati za par stotina godina:

“Livio Fiumanski je bio jedan od najzapaženijih hrvatskih SEO pisaca s početka trećeg milenija. Njegovi su tekstovi u jednom periodu zauzimali prvih stotinjak stranica tadašnjeg globalnog internetskog pretraživača Google, što je u ono vrijeme bio neobičan fenomen, vrijedan divljenja. Svojim je pisanjem neumorno kritizirao poredak te je uvijek bio na strani slabih, siromašnih i prevarenih. Do danas nije poznato kojim se točno tehnikama prometnuo u najpretraživanijeg autora s ovih prostora. S propašću interneta i projekta globalnog sela njegovi zapisi su nepovratno izgubljeni, a manji dio originalnih rukopisa sačuvan je u sveučilišnim arhivama te na institutima za književnost. SEO prozu Livija Fiumanskog obilježio je nesvakidašnji leksik, kao i naratološki koncepti, a zbog miješanja fikcije i faksije često je bio prozivan za lašca. Međutim, zbog iznimne umješnosti u ispisivanju rečenica, tekstovi su mu se uvijek nalazili u središtu pozornosti, kako šire i stručne javnosti, tako i velikog internetskog pretraživača Google...”

Čim sam upao u taj fensi prostor osjetio sam miris šušlave love! Tamo su već sjedili nekakvi IKEA-hipsteri, uređeni kao da su poispadali iz kakvog kataloga, a ja sam požurio sjesti do jedne malice koja me na prvu zainteresirala činjenicom da je na stolu imala teku, olovku i gumicu (ostali SEO-pisci su brijali na tabletima).

Kako mi je teško bilo pratiti to predavanje. Jedino o čemu sam mogao razmišljati bilo je kako ću nakon te radionice nazvati Emila Tedeschija, pohvaliti mu se diplomom i odmah ga natjerati da kupi nešto oglasnog prostora na ovoj mojoj stranici.

Tada se dogodilo nešto doista strašno.

Ta naša predavačica, velika poznavateljica futurizma, marketinga i internetskih pretraživača, na ploču je započela ispisivati nekakav tekst o kući za odmor. Taj uradak je, naime, trebao poslužiti kao ogledni primjer teksta koji donosi novac.

Bili su to grozni retci, loše strukturiranih rečenica, misli — stilski na razini osnovne škole! — i sve bih to još nekako i preživio da ta mlada poslovna dama, u otprilike desetak rečenica, nije sedam puta spomenula sintagmu:

kuća za odmor.

— Oprostite, čemu forsiranje tog glupog izraza, radi li se o stilskom sredstvu? I nije li istina da se, zaboga, u svakoj kući može odmoriti? Pa dovoljno je da ima pohabani kauč... — upitao sam naivno.

Započela mi je objašnjavati kako se SEO tekst ne koristi stilskim figurama te kako je sedam puta u jednom paragrafu spomenula tu kuću za odmor kako bi glupa, robotska tražilica Google shvatila da taj tekst govori o tome te ga tako pozicionirala visoko na tim svojim stranicama koje, očito, kontroliraju čitav svijet, pa tako i njezin osnovnoškolski, nakazni pokušaj teksta.

Kakva gomila neoliberalnih tričarija!

Poludio sam na ove spike. Za mene je tekst, kao što već znate, svetinja. Jedva podnosim žive urednike i lektore koji mi drndaju po rečenicama, a kamoli da mi neki internetski robot, neki pretraživač, određuje što ću, kada i koliko pisati u svojim zapisima. Ma zamisli! Da ja, Livio Fiumanski, čak sedam puta bespotrebno i napasno spominjem neku sintagmu — bez artističkih i stilističkih pretenzija! — samo kako bi me čovjek mogao prvoga zguglati i tako brže posjetiti ove stranice? E pa — ne može.

Ovdje sam se sjetio Vojka Vručine. U mene je, iznenadno poput propuha, uletio splitski Mediteran. Torpedirao sam se sa stolca te izvrijeđao sve prisutne, i to takvim intenzitetom da je ova predavačica zvala policiju. Koja nepismena sablast! Čak sam je čuo kako u tom pozivu sedam puta spominje sintagmu “realna prijetnja”, valjda misleći kako piše taj svoj SEO tekst i kako će tako murija stići brže.

Divlje sam i uz halabuku nestao odande, ostavivši onoj malici broj telefona na jednom papiriću, koji sam joj turnuo u ruke prije negoli sam pobjegao iz tog pakla. Nadam se kako će me pozvati na piće, jer izgledala je kao da voli temperamentne momke.

A sada sam i svejedno nazvao Tedeschija, rekavši mu kako bih rado surađivao s njim te Atlantic grupom i bez tih Google rezultata, SEO analitika i ostalih futurističkih izmišljotina. Nadao sam se da bi mogao pristati. Uostalom, on je poznat kao mecena, umjetnik... Pomaže one muzičare iz Pips, Chips & Videoclipsa, pa bi možda mogao i mene.

Javio mi se uljuđen na telefon te mi je kazao da mu pošaljem na e-mail biznis plan oko ove moje stranice. Sada sam to i učinio, četrnaest puta iskoristivši sintagmu “financijska podrška” u tekstu duljine oko pola kartice.

Prema onome što sam čuo na SEO radionici, trebalo bi upaliti.

ŽEZLA I HALJINE

Upravo mi je telefonirao Damir Boras, rektor zagrebačkog sveučilišta.

— Livio moj dragi, prijatelju riječki! — započeo je blagoglagoljivo, kao da smo zajedno proputovali svijeta, ili barem barili brucošice po zagrebačkim menzama i opskurnim studentskim klubovima.

Nije me to iznenadilo, tako funkcioniraju ljudi njegove sorte.

— Damire, legendo! — postavio sam se na tu razinu.

— Kako je, jeste li dodatno pali na listi svjetskih sveučilišta? Radi li ono tvoje žezlo? Vidio sam da si nekidan pogladio po ramenima onog stranca Dragana Čovića, predavši mu i počasni doktorat... Digla se prašina oko toga, mili moj rektore... — započeo sam ga provocirati, onako kako Fiumanski već to radi.

— Čović je naš, Livio... Hrvatina!

Ovdje sam mu kazao neka prekine s tom budalastom pričom, i da su Hrvatine isključivo oni koji plaćaju poreze ovoj napaćenoj državi, neovisno o tome jesu li bijelci, crnci, Arapi, Hrvati ili Srbi. Naložio sam mu neka mi priloži informacije o tome koliko je taj Čović uplatio novca u državnu blagajnu RH te da ću onda, moguće, revidirati svoje stavove po pitanju njegova velikog hrvatstva.

Ipak sam ja, prije svega, razuman tip.

No, ovaj je brzo skrenuo priču i započeo mi govoriti iduće:

— Livio moj, gledaj zašto te zovem. Dobro si detektirao da se digla prašina oko tog Čovićevog počasnog doktorata... Neviđeno me gaze, Fiumanski! A sve što sam time htio učiniti jest poboljšati položaj bosanskohercegovačkih Hrvata... Pružiti im ruku, onako bratski, prijateljski!

— Dođi na sebe, Damire. Pa čime se ti baviš? Sinoć sam skrolao po tim listama svjetskih sveučilišta, ispred Zagreba su fakulteti iz država za koje nikad nisam niti čuo! Svi nam se rugaju, dok ti dodjeljuješ doktorate sumnjivim licima. Što se dešava, rektore? — lijepo sam ga upitao.

Boras mi je nastavio razlagati kako se nema vremena baviti sveučilištem, programima, kadrom, publikacijama i napretkom na tim listama, jer je opterećen borbom protiv domaćih marksista, sudskim progonom studenata, promocijom biblijskih vrijednosti te zazivanjem Isusa Krista.

Također, ima mnogo posla vezano uz paradižanje sa žezlom u onoj svojoj halji, a sve ove stvari — kazivao mi je uvjeren — startna su točka za proboj bilo kojeg Sveučilišta na svjetskoj sceni, jer bez Boga i žezla — gotovo je bio zaplakao — nema prosperiteta niti napretka u znanstvenom, kao niti u moralnom smislu!

Saslušao sam ga jer me tako odgojila majka, a onda sam mu naložio neka napokon prijeđe na stvar, budući da sam svaki čas trebao primiti jednu od ljubavnica i tim sam povodom pripremao brudet od lastavica i škarpina s palentom. Istinu govoreći, taj brudet je bio zamrznut i davno mi ga je poslala majka, a ja sam samo trebao spremi palentu, no nisam to govorio Borasu, misleći kako će me dodatno udaviti bude li raspolagao tom malom trivijom iz mogega doma.

— Požuri, Damire, imam tu neke lastavice, škarpine, baš čistim ribu i ruke su mi pune iznutrica. Malo si me zatekao, dolazi mi neka malena... — lagao sam mu.

— No, slušaj me, Livio moj dragi... Evo zašto te zovem. Ideja koja mi je pala na pamet jest da pozovem vas nekoliko domaćih pisaca, što se kaže, glasova nove generacije, pa da vam dadnem te počasne doktorate i malo pozicioniram zagrebačko sveučilište na taj način. Kao, mi razumijemo mlade, dijelimo počasne doktorate i propalim romanopiscima što se druže u Limbu, ili kod onog pijanca Krole te organiziraju književne programe na koje nitko ne dolazi. Okupi mi vas nekoliko, dat ću vam te doktorate... Sigurno ćete poslije toga lakše naći izdavača, a ja ću skrenuti malo pozornost s ovog Čovića i dokazati da zagrebačko sveučilište, osim Isusa Krista, razumije i mlade! — govorio mi je euforično, kao da je sasvim blizu kakve velike javne pobjede, kao da će zbog tog poteza već sutra zagrebačko sveučilište završiti među prvih sto u svijetu.

— Damire... Mi ti nismo baš od tih ceremonija — odgovorio sam mu direktno u glavu, da malo smanjim taj zanos koji je dolazio s druge strane linije i zbog kojega je u meni gorilo. Htio sam šakama nalupati te smrznute škarpine i lastavice koliko me cijela ova priča s Borasom, žezlom, Čovićem i počasnim doktoratima izbacila iz takta.

— Uostalom, taj nas papir, s obzirom na položaj zagrebačkog sveučilišta u svijetu, može

samo dodatno osramotiti, a gotovo smo dotakli dno, Damire moj... — nisam više skrivao kako nemam razumijevanja za ponudu tog tipa, a zamislivši sebe na toj cirkusantskoj ceremoniji što uključuje žezla, halje i čitavu procesiju te podsjeća na kakvo sektaško okupljanje, umalo sam crko od boli, neugode i jada.

— Livio, ne ostavljaj me! — piskutao je glas s druge strane linije.

— Reci, što treba učiniti da mi dođete po te počasne doktorate, kako bi morala izgledati ta ceremonija? Nešto bi trebalo organizirati... Znaš, doći će mediji pa da vas malo poslikamo — nije me ostavljao na miru.

Tada mi je sinulo.

— Može ceremonija, dragi Borase! — sada sam, pak, ja bio euforičan; zaboravio sam na lastavice, škarpine, ljubavnicu i palentu.

— Reci što treba učiniti, Fiumanski! — i rektor je bio potpuno zanesen.

— Ovako, okupit ću ti nas par, a ti dovedi kamere i pripremi te doktorate. Pojavi se bez one halje, molim te. Odjeni se normalno, stavi se u neki lan... Ljeto je, bratiću! — sugerirao sam mu posve prijateljski, na što mi je kazao kako on ne može nositi lan, jer se mnogo znoji na vrućini te bi mu se svi mogli narugati jednom kad izađu te fotografije.

— Damire, ionako ti se svi već rugaju... Dođi u kupaćim gaćama, svejedno je, samo te ne želim vidjeti u haljini, a na ono svoje žezlo i ne pomišljaj... — nastavio sam s uputama.

— U redu, vrijedi. Što još, dobri moj Livio? — upitao me ponizno.

— Želim da kupiš na račun sveučilišta sve pjesme Predraga Lucića, s naglaskom na one iz zbirke *Step by Step* — *Stepinac*. Nakon primanja doktorata, Borase dragi, čitat ćemo te krasne Lucićeve pjesme i slaviti njega, satiru, slobodu govora te samu poeziju! Za to će nam trebati i pet litara jeftinog bijelog vina te tri litre mineralne vode, tako da slažemo gemište, a donesi nam i dvije do tri šteke cigareta. Nadalje, pripremi nam i jedan stol — neka bude običan školski — te tri bijedne stolice na kojima ćemo sjediti dok se budemo rugali svim tim nazovi uglednicima u tvojoj publici... I sredi da bude prisutan i onaj biskup Košić! — uživao sam u vizionarskim uvjetima koje sam mu iznosio, znajući kako je svakom mojom riječcom sve više oznojen.

Saslušao me te se obećao javiti kroz dvadeset i četiri sata. Možda uskoro postanem doktor

Fiumanski.

VELIKA PRIČA ŠIME VRSALJKA

Kriste!

Rano jutros ulazim u teškom afteru u onu podrumsku birtiju Kolaž u Amruševoj ulici, gdje se u sitne sate okupljaju glumci, starlete i gradski raspuštenici svake vrste, kad ono za šankom sjede Šime Vrsaljko i Domagoj Vida.

Dečki su udarali po nekoj ljutoj srpskoj klekovači i maltretirali konobaricu kao kakvi školarci. Bilo je sasvim očito kako su mrtvi pijani već pet dana, bez odmora. Vida je svijetlio crven u licu.

— Momci! — uskliknuo sam oduševljeno. — Hrvatska je prvak svijeta!

Uto se, niotkuda, za šankom stvorio i onaj komentator Gordan Duhaček s Indexa. Nosio se važno i odmjereno, kao takozvana kolektivna savjest. Veliki Promatrač obratio mi se budnih očiju.

— Livio, zadnji put kad sam provjeravao medije, Hrvatska je bila druga momčad na svijetu. Nisam znao da i ti spadaš u red kompleksaša koji zamišljaju kako bi Hrvatska mogla biti prvak u bilo čemu — kazivao mi je.

Vrsaljko i Vida su ga prekidali pjesmom: NEKA PATI KOGA SMETA, HRVATSKA JE PRVAK SVIJETA. Vida se popeo na šank i vitlao svojom srebrnom medaljom, poskidavši u momentu nekoliko disko kugli što su visjele sa stropa Kolaža. Zatim se, stojeći na šanku, obratio i Duhačeku.

— Gordane dragi! Čitao sam tvoje tekstove za vrijeme Svjetskog prvenstva kojega smo osvojili. Nabrijavali su me tijekom naših teških utakmica. Vidi, ja davno nisam ništa čitao, ali Dalić nam je nudio dvije opcije u poluvremenima, kako bi se vratili u utakmice i pokazali protivniku što je hrvatska krv, hrvatsko srce. Mogli smo moliti krunicu ili čitati tvoje komentare, a ja sam izabrao ovo drugo, Gordane moj... — obrazlagao mu je alkoholom izmoreni Vida.

— Previše se brineš, dragi! — skočio je sa šanka pa zagrlio Duhačeka.

— Vidi, ja sam jednostavan čovjek. Volim napucavati loptu i cupkati na slavonski bečarac.

Super mi je, da ti pravo kažem, tu i tamo i nekome uklizati pa mu polomiti noge. Ali Gordane, prijatelju, to su tako banalne stvari, kretenarije. A ti od svega radiš veliku filozofiju! Od govna praviš pitu, što bi rekla moja baba. Sad na proslavi u mom Donjem Miholjcu sam upoznao jednog bećara, koji je otišao studirati u Zagreb, pa mi je rekao kako se to što ti radiš naziva dekonstrukcijom. Nisam nikad čuo za to! Za mene je dekonstrukcija ono kako ja zaključam Messija, Gordane moj. Nego, reci mi, jesi li gledao našu herojsku utakmicu protiv Argentine?

Domagoj je tijekom polovine ovog govora patronizirajući gladio Duhačeka po glavi, i ovome se to svidjelo. Vrsaljko bi nam, s druge strane, tu i tamo rastočio kakvu rakiju, no većinom je buljio u telefon, jer je čitavo vrijeme bio u live prijenosu na Instagramu putem kojega se obraćao vojsci svojih obožavateljica.

— La papa, dame moje, ajmo, koja će mi kući na spavanje? Idemo treniranje, laganini, šamaranje od prve do zadnje sekunde — lupetao je Vrsaljko u telefon, a Vida ga je svako toliko podsjećao kako kod kuće ima ženu s kojom je nedavno dobio i dijete.

— Zaboli me! Hrvatska je prvak svijeta! — kratko bi mu odbrusio Šime, a svaki put kad bi netko od njih dvoje izvalio kako je Hrvatska prvak svijeta, Duhaček bi ga neumorno podsjetio kako smo, zapravo, na posljednjem svjetskom prvenstvu mi završili drugi.

Proveli smo tako nekoliko sati u potpunom ludilu i rasulu, a došlo je i do toga da je Vrsaljko ugostio Duhačeka u tom svom live prijenosu, pa je i ovaj, sad već dobrano pijan, pozdravljao njegove obožavateljice. U jednom trenutku su pomoću Instagram filtera napravili i onaj face swap — to je bilo presmiješno za vidjeti jer se Duhačekova glava našla na prsima Šime Vrsaljka, koji ponosno nosi onaj svoj golemi istetovirani križ. Uspjelo mi je čak i uslikati tu ludost na zaslonu Šiminog telefona, i sada razmišljam tom fotografijom ucjenjivati portal Index i Gordana Duhačeka, tako da mi mjesečno ubace kakvu pinku, da malo prodišem i lakše živim.

Kad se Vrsaljko napokon isključio s Instagrama, ispričao mi je kako s Vidom loče po Zagrebu već tri dana te kako neće ova fešta skoro završiti za prvake svijeta.

— Ali, nitko o tome ne želi razgovarati, moj Livio — jadao mi se.

— Svi traže intervju, ali samo bi pričali o skandalima. O Thompsonu, Šukeru, Mamiću, podjelama u društvu i ostalim glupostima. O bogorodici na mojim leđima. To ih interesira. A nitko da napravi pravu priču sa Šimom Vrsaljkom, prvakom svijeta koji banči po Zagrebu u

najluđem tjednu svog života! Vjeruj mi, Fiumanski, Gascoigne, Cannigia i Maradona su ništa za mene. Trošim i partijam kao sumanut, ostat ću bez svega, Livio... — gotovo je bio zaplakao.

Tada sam mu ponudio da ja napišem Veliku priču o Šimi Vrsaljku. Pratit ću ga u noćnim provodima, spajati se u live prijenose i komunicirati s njegovim fanovima. Pokazat će mi kako partija i živi raskalašeni prvak svijeta, a ja ću to metnuti na papir, možda i u nekoj gonzo varijanti, moram vidjeti. Šime mi je obećao 5000 eura po kartici i zasad je to najveći honorar s kojime sam ikada baratao. Još uvijek ne mogu vjerovati, toliko ne zaradim u čitavoj godini. On samo želi da ta priča prođe bolje od one u kojoj Ivan Rakitić ispisuje svoje iskustvo zavođenja stanovite Raquel u nekakvom bezličnom foajeu preskupog hotela u Seville.

— Nisam mogao čitati taj emocionalni proljev — iskreno mi je kazao Vrsaljko.

Oko 14 nas je konobarica izbacila iz tog podruma. Nisu pomogli ni dolari koje su joj na šank mećali Vrsaljko i Vida. I Duhaček je nestao, vjerojatno u redakciju napisati kakav tekst o pijančevanju sa svjetskim prvacima, a Vida se uputio dalje u Slavoniju, rekavši kako ima zaklati susjedovu svinju i ispeći nešto rakije.

Šime je kratko otišao doma, pozdraviti ženu i dijete i malo odmoriti. Večeras krećemo u ispisivanje Velike priče. Sam Bog zna gdje će nas to odvesti.

LAŽNI PORTRET

Propao mi je plan s Vrsaljkom, lik me izradio. Naime, brijali smo nekoliko dana po Zagrebu, a ja sam ga pratio u stopu ne bi li napravio Veliku priču Šime Vrsaljka i predstavio ga narodu kao iskonskog nogometnog boema i zanesenjaka, malo drugačijeg nogometaša od onih na kakve smo navikli.

Plan je, kako znate, bio da ga tekstom portretiram kao nekakvog hrvatskog Georgea Besta. Kao, on nije isključivo atleta, preplaćeni nogometaš, već je i prava lutalica, bonvivan koji, kada ne ubacuje desnom nogom, troši na alkohol, cigare i žene, i to kao da trening sutra ne postoji.

Tako je i bilo tih nekoliko dana; ludo smo se provodili po zabačenim zagrebačkim birtijetinama, kao i po luksuznim restoranima i klubovima, no kada je došao red da ja o svemu napišem kakvu karticu teksta, Šime me obavijestio kako bi svaki nastavak priče morao ići na autorizaciju njemu, glasnogovorniku Hrvatskog nogometnog saveza i onoj njegovoj ženi Matei.

Ha-ha, ma kako da ne!

Glatko sam ga odbio, budući da Fiumanski ne pristaje da mu po tekstu kopa kakav ušminkani funkcioner iz HNS-a, a kamoli njegova djevojka, na što se Vrsaljko malo rastužio, rekavši mi kako je on sada velika nogometna zvijezda, i kako mora dobarano paziti kakav imidž ostavlja u javnosti, kako ne bi završio kao Balloteli, Anas Sharbini ili neki drugi pravi nogometni divljak o kojemu bi doista i vrijedilo ispisati roman.

Tada sam shvatio da je Šime samo proračunati glumac, fejk Instagram zvijezda i folirant koji Bestu nije ni do gležnjeva te sam raskinuo s njime suradnju. Ne želim ostati upamćen kao pisac lažnih portreta! On je naprasno otišao u Italiju, prodavši se u onaj klub Inter, a vrijedi spomenuti kako mi je i dalje dužan 10 000 eura za dvije kartice teksta koje sam mu isporučio prije negoli je došao na ideju tih suludih autorizacija.

Prevario me i ostavio gladnim, taj multimilijunaš. Ali, neka mu je sa srećom.

PUT KA SREĆI

Treba zajahati na ovome valu terora sreće, zdravlja i osobnog rasta.

To sam shvatio sinoć dok sam ležao mrtav pijan na samome dnu, tamo pod šankom u Krole. Pio sam već od popodneva; razjaren zbog činjenice kako se ne stižem zbog posla zdravo hraniti, pa niti gledati Youtube videa raznih motivacijskih govornika, a doista bih htio izaći iz zamke vlastitog defetizma i očaja u kojemu sam se zatekao, kako bih promijenio sebe te se ekstenzivno započeo baviti duhovnošću, onim chia sjemenkama od kojih se dulje živi i sličnim stvarima.

Pijan sam u plaču donio iduću odluku: više neću glumiti nezainteresiranog, pesimističnog stvora u kojega sam se pretvorio, već ću započeti proučavati Nove optimiste te prodavati priče o najboljem od svih svjetova. Citirat ću onog Stevena Pinkera i takve igrače te ću to podvaljivati demotiviranoj i nesretnoj publici. Kazivat ću im kako je sve moguće, samo ako zamisle! Napokon će me pozvati i na onaj TEDxZagreb talks u kakvu kristalnu dvoranu, gdje ću se družiti s uglednicima s društvene scene, a portali će me maltretirati za intervjuje i mišljenja na teme. Pretvorit ću se u nekakav hibrid između Bruna Šimleše i one Ane Bučević te ću početi uzimati novac lakovjernima. Imam jednog prijatelja skipera, pa ću pokušati organizirati kakvo self-help jedrenje na njegovoj staroj, poluraspadnutoj Elanovoj jedrilici iz 78', koju čuva na ilegalnom vezu u jednom malom i ružnom mjestu podno Jadranske magistrale. Tu ću okupljenima razlagati kako ta stara jedrilica, koju bi realno trebalo što hitnije potopiti, uopće nije derutna koliko se čini. Ni to mjesto gdje stoji taj nesretni brod, naime, nije ružno, propalo i zaboravljeno. Sve što treba učiniti jest usmjeriti pozitivnu energiju u reorganizaciju misli i osvijestiti dobro u sebi. Pojedu li se pritom i chia sjemenke, posipane u kakav svježe iscijeđeni sok, stvari poprimaju nezamislivu dimenziju i ta ružna jedrilica postaje šeikova jahta, a propalo zloselo podno Jadranske magistrale — gdje svak' svakoga mrzi — pretvara se u maleni gradić u francuskoj Provansi; mjesto okupano suncem, vinogradima, lijepim putenim ženama te mogućnošću zarade zlata, novca i Bitcoina.

Tako je, time ću se baviti, jer ove istinite priče koje ispisujem na internetu ionako nikoga odveć ne interesiraju, i od toga do sada nisam profitirao.

— Treba mi životni preokret, dragi moj Krolo — kazivao sam gazdi lokala, nakon što sam mu po treći put izbljuvao pod ispod šanka.

Fiumanski je, vidite, civiliziran i uglađen tip, koji zasigurno neće bljuvati pred svima na terasi lokala u Radićevoj ulici.

Odlučio sam, dakle, promijeniti radikalno svoje pisanije, upakirati ih u kakav šareni celofan te ih plasirati s optimističnim i otvorenim naslovima tipa:

“Ne znaš što želiš, ali znaš da želiš više?”

“Vi ste šef svojega života. Što ste danas odlučili napraviti za sebe?”

“Male navike koje čine veliku razliku”

“Tko je odgovoran za tvoj (ne)uspjeh?” i sl.

Kako bih si proširio tržište i nišu kojoj se obraćam — a to je iznimno bitno, slušao sam na jednoj poslovnoj konferenciji s koje sam davno izvještavao — proširit ću ove self-help pisanije i na gastro priču, pa ću ufurati nekako i te chia sjemenke o kojima sada svi govore. Lamentirat ću u tekstovima o načinima njihova korištenja te o utjecaju sjemenki na pozitivan život i misli. Istovremeno ću ih pokušati uvesti iz neke srednjoameričke države i ovdje prodavati Hrvatima koji su pali na moju priču. Pa nije Fiumanski s neba pao!

Moje self-help papazjanije prenosit će kapitalni mediji, i napokon ću započeti normalno živjeti. A kad postanem sasvim popularan, napisat ću i knjigu atraktivnog, optimističnog naslova koja će uskoro postati bestseller, a ticat će se odličnog svijeta u kojemu živimo te osobnog rasta u financijskom, zdravstvenom i duhovnom smislu.

Dosta je bilo ispisivanja ovih cirkuskih avantura, okrećem se new age duhovnosti. Nadam se da ćete uskoro imati priliku kupiti moje self-help uspješnice iz izloga kakve cijenjene gradske knjižare.

A možda se vidimo i na jedrenju, tko zna. Derutna Elanova jedrilica čeka na vas i vaše probleme, a Fiumanski je tu da vam preusmjeri misli te probudi u vama davno zaboravljenu spiritualnost.

Sve će, čujte i počujte, biti u redu, samo treba utrpati u sebe šaku tih chia sjemenki...

GUTENBERGOVA GALAKSIJA

Crtica iz prošlog tjedna:

napokon mi je bila stigla plaća pa sam se ushićen prošetao do obližnjeg kioska. Naime, uobičajio sam na prvi dan plaće odlaziti kod svoje omiljene prodavačice s kvarta koja me, u danima kada sam totalno bez para, zna počastiti s desetak centimetara rizle. Istrgne ih s rollice koju će kasnije prodati nekom siromahu za punu cijenu.

Uljuđena žena, ta moja prodavačica. A što se tiče spomenutog siromaha, ne brinite mnogo za njega. Svak' bi me ionako počastio komadom rizle da ga lijepo to priupitam na ulici.

Uglavnom, već nekoliko mjeseci trošim na plaći par stotina kuna kako bih si pribavio svu domaću štampu duplo. Riječ je o masterplanu na kojemu sam dugo radio, a koji ima u cilju poremetiti planove napirlitanih tehnomenadžera i zanesenih ljubitelja megapiksela, koji se okupljaju na onim komunikacijskim weekend-media danima u Rovinju, kako bi blebetali o propasti štampe i vrhunskom iskustvu skrolanja po tabletima i sličnim elektroničkim spravama za čitanje. Ti digitalni fićfirići u tijesnim košuljama promoviraju propast štampe i prije negoli je Fiumanski dobio priliku napredovati s weba u novine, gdje će donositi putopisne reportaže visokih literarnih performansi, kao nekoć Franjo Fuis ili Antun Gustav Matoš.

Neće ići, monstrumi!

Kupio sam, dakle, čitavu paletu novina od Hrvatskog tjednika pa sve do srpskih Novosti — napomenimo još jednom, duplo — i potrošio na to više od petsto kuna. Bilo je tu svega: katoličkih glasila, kapitalnih tiskovina, opskurnih lokalnih listova, srednjoškolskih magazina, političkih tjednika, dječjih časopisa, automoto magazina, ženskih listova, razne manjinske štampe, a prošetao sam i do Medike kupiti jedan anarhistički fanzin. Nisam ništa propustio nabaviti u svojoj ingenioznoj i dobrohotnoj misiji spašavanja hrvatske štampe.

Po običaju, te sam novine dijelio ekipi što sjedi u pidžamama na klupicama tamo ispred Traumatologije, zatim vozačima tramvaja, slučajnim prolaznicima, ljudima što održavaju zelene površine po gradu i slično.

Kako sam posebno iziritiran ekipom koja drži kafiće u užem i širem centru, a ne nude u svojim lokalima novine — osim kojekakvih slikovnica — posjećivao sam i njih, podijelivši im

ozbiljniju štampu, uz prodiku kako bi morali revidirati svoj odnos prema papiru.

Budući da sam hodao ovako jednom mjesečno i promovirao naveliko štampu, rulja me već zapamtila po tome. Častio bih ekipu novinama poput kakvog Djeda Mraza, a u gradskim sam krugovima na račun toga uskoro bio prozivan Gutenbergom.

Ha-ha, vrlo domišljato!

— Pozornost, dobri ljudi! Bez obzira na ideološke i literarne preferencije, Fiumanski ima nešto za vas! Štampa, evo besplatne štampe, dragi moji ljudi! — vikao bih na potezu od Draškovićeve ulice do Britanca, kao kakav kolporter. Sjećam se tih kolportera u dugim, plavim kabanicama iz najranijih dana svojega djetinjstva, kada bi se otac zaustavljao automobilom na uglu kod Guvernerove palače u Rijeci. Napravio bi mrtav-hladan kolonu od par stotina metara dok bi raspravljao s tim kišnim čovjekom o štampi i prebirao po naslovnicama. Volio je novine, moj dobri otac. Otuda i Fiumanskom nerv za papir, rotaciju i višebojni tisak.

Išao sam tako i ovoga puta i dijelio štampu, očekujući kako bi me svaki čas neka djeva mogla zaustaviti i promijeniti mi život. Kao Belmondo onoj Jean Seberg u Godardovom filmu "Do posljednjeg daha". Sjećate se te kapitalne filmske scene; Patricia ležerno šeće Parizom s novinama pod miškom, vičući:

"New York Herald Tribune, New York Herald Tribuuuneeeee!"

Tada joj prilazi veliki šarmer Belmondo, da bi je u razgovoru niotkuda upitao:

"Želiš li poći sa mnom u Rim?"

Ah, srce mi se slama nad ovime! Da je barem meni tako prišla neka grandiozna, fina djevojka, s prijedlogom da me povede u kakav Pakrac, Vladimirovce ili Ogulin! Ne inzistiram, vidite, na europskim metropolama, već bih i s ovime bio jako zadovoljan.

Ali opet, ništa od toga.

Umjesto grandiozne djevojke koja će mi promijeniti ovaj jadni život, naletio sam na onog pravaškog radikala Dražena Kelemineca. Odjeven u crno i s hrvatskom zastavom na ramenu, vojnički je stupao Jurišićevom ulicom. Zapazio me.

— Momak, što će ti ove srpske Novosti, daj to ovamo da zapalim! — naredio mi je

generalski, izvukavši veliki brener upaljač iz svoje vojničke torbe. Uplašio sam se kao nikada. Prava nesreća da su baš te Novosti bile najvidljivije od čitavog snopa novina kojega sam nosao sa sobom.

— Gospon Keleminec, ništa osobno, ja vam spašavam hrvatsku štampu, a i sviđaju mi se napisi onog Sinana Gudževića i Borisa Postnikova. Nemojte to paliti, gospod... Hrvatska štampa je u nezavidnom položaju i bez tog vašeg luđaštva... — skrušeno sam ga pokušavao uvjeriti.

— To je velikosrpska i agresorska štampa, izdajniče! Daj ovamo da zapalim te srpske laži! — neumoljiv je bio Keleminec, koji uopće nije imao razumijevanja za moj ingeniozni masterplan.

Pobjegao sam od njega i nastavio prema trgu. Možda ću ondje sresti djevojku koja će mi promijeniti život i odvesti me, barem nakratko, iz ovog učmalog Zagreba. Predostrožnosti radi, sakrio sam Novosti negdje u sredinu tog snopa novina i časopisa koji sam držao pod rukama. Sada je s vrha vrištao Hrvatski tjednik, koji je na naslovnici donosio nešto o tome kako nekakvo velikosrpsko slavlje u Srbu treba hitno zaustaviti.

Naravno, opet nisam imao sreće, kako se to često dogodi kod Fiumanskog.

Umjesto prekrasne djeve, naime, na Trgu bana Jelačića susreo sam Marka Miloševića iz Radničke fronte.

— Livio moj, pa što će ti, pobogu, Hrvatski tjednik?! — upitao me iznenađeno. Poznao sam Miloševića s nekih socijalističkih mitinga u zadimljenim zagrebačkim salonima.

— Bratiću, ja samo pokušavam spasiti štampu, neovisno o ideologijama, urednicima, prijemcima i ostalim gluparijama... — stao sam mu pojašnjavati.

— Ti si sramota za hrvatski socijalizam, Livio! I da te više nikad nisam vidio kod nas u salonu, kako izlažeš svoje genijalne ideje o paradigmatiskim preokretima i radničkoj klasi. Nacionalistički izrodu, promoviraš štampu koja bijesni na Srbe i promiče međunacionalnu netrpeljivost! — izderavao se na mene.

Iziritiran i ražalošćen, potrčao sam dalje prema Ilici, bez novog pokušaja obrazloženja svojeg velikodušnog masterplana za spas hrvatske štampe.

Za sobom sam bacao te glupe novine i časopise. Neka ih pale i neka se oko njih prepiru,

divljaci. Samo neka ne diraju dobroćudnog Fiumanskog, koji je imao najbolje namjere.

DRŽAVNA POMOĆ

Jutros sam zorom stigao na posao i odmah se zakačio s urednikom. Naime, planirao sam otići na prosvjed Trećemajaca i radnika Uljanika na Markov trg te donijeti reportažu u ich formi u kojoj ću jasno stati na stranu obespravljenih radnika i siromašnoga naroda, a protiv vlasti, tehnomenadžerske kaste i nesposobnih upravitelja brodogradilišta. Predložio sam uredniku da pored te reportaže donesem i jedan video prilog — više kao kratki dokumentarac — u kojemu ću prikazati svu patnju gladnih štrajkaša kojima se kasni s isplatom plaća, dok gore spomenuta menadžerska kasta gradi zdanja na obali, e da bi ih u špici sezone iznajmljivali bogatunima za pet hiljada eura tjedno.

Unatoč mojemu ambicioznom planu i velikoj motivaciji, urednik je imao drugačije ideje za mene.

— Fiumanski, na čemu si ti? Opet mlatiš praznu slamu, unosiš nered u redakciju i glumiš velikog novinara. Naravno da nećeš u ich formi stati na stranu nikakvih radnika, novinarstvo treba biti objektivno. Dosta je bilo škvera i prosvjeda, nismo u šezdesetosmoj! Ajde mi lijepo prepisi 4-5 članaka s Daily Maila i provjeri malo piše li tko od naših poznatih što skandalozno po Twitteru ili Facebooku, pa da i to prenesemo našim čitateljima... Pao nam je promet, znaš što trebaš napraviti. Prepisi nešto o Elonu Musku... već bi ti trebalo biti jasno da ljudi jednostavno obožavaju čitati o njemu i njegovim genijalnim poslovnim potezima! Livio, znaš li ti koliko smo mi novca do sada ulupali u ta glupa brodogradilišta? To je hrpa bezveznjaka koja već godinama uzima naš novac, a ništa ne rade! Zašto bismo o njima pisali? — izderavao se na mene, i nije izgledalo da će tako uskoro stati. Ja sam šutio i piljio u pod.

— Razumiješ li, Fiumanski? Na našem portalu se ne bavimo tim socijalističkim glupostima, već guramo nezavisne poduzetnike koji lansiraju rakete u svemir, ljude s genijalnim planovima i zdravim ambicijama... kao što je, recimo, spomenuti Elon Musk! Napiši mi članak o njemu do 13 sati. Vidi malo gdje je sada onaj njegov svemirski automobil, nešto recikliraj i objavi, ljudi će na to klikati.

Napokon sam smogao snage podići glavu.

— Ali... uredniče, i Musk je dobio...

— Bez “ali”, Fiumanski! Ne ideš na nikakav teren podupirati štrajkaše. Neka odu zaraditi za kruh, ovo je slobodna zemlja i slobodno tržište. Nitko ih ne drži u tom glupom brodogradilištu! Što ne nauče pisati u programskim jezicima, što ne promijene profesiju? Kakva mrtva brodogradnja, Livio, čuješ li ti sebe? Pa ovo je 21. stoljeće, digitalna era, i mi nismo Vikinzi da bismo morali graditi nekakve stupidne brodove!

— Znaite, i Musk je dobio pet milijardi dolara...

— Zaradio ih je, Fiumanski! Musk je nezavisni genijalac koji uspješno djeluje na slobodnom tržištu, a ne nekakav nesposobni uhljeb iz Uljanika.

— Hoću reći, dobio je pet milijardi državne pomoći, uredniče... — pokušao sam racionalizirati stvar i pojasniti uredniku da tog Muska ne bi ni postojalo da Amerika nije godinama utrpavala dolare u njega i njegove kompanije koje proizvode preskupe solarne panele, zatim nekakve futurističke aute na baterije i rakete koje odu u Svemir da bi se same vratile na Zemlju.

Dakle, slična priča kao i s Uljanikom, ali urednik nije imao razumijevanja za “moje filozofije”, kako on to zna reći.

Sjeo sam razjaren za kompjuter i započeo prepisivati nešto o tom futurističkom uhljebu Musku. Međutim, nisam dugo izdržao pa sam ustao sa stolca i opet prišao uredniku. Nije bilo otkucalo ni 10 sati, i pomislio sam kako bi ga vrijedilo još jednom pokušati nagovoriti da ispratimo te prosvjede na Markovom trgu.

— Uredniče... nemojte se ljutiti. Evo, ne moram pisati ništa u ich formi, ali rado bih ipak otišao na Markov trg s kamerom, pa da snimim jedan video prilog, više kao kratki dokumentarac, u kojemu ću kroz razgovor sa sudionicima prosvjeda portretirati te jadne radnike i njihove probleme — stao sam ga uvjeravati.

— Razmislite, molim vas, bit će to atraktivna audiovizualna roba! Snimat ću taj film iz ruke, kao nekoć Jean Rouch i rani francuski dokumentaristi. Jeste li gledali “Kroniku jednog ljeta” iz ’61? Sjajan film! To će mi biti referentna točka, a sam ću i režirati te montirati taj prilog. Znaite, mislim da sam talentiran, jednom sam u srednjoj školi radio dokumentarac o našem domaru. Ispalo je baš super! Evo, rado bih vam pokazao, držim taj film i dalje na kompjuteru — nisam ga htio ostaviti na miru i baš sam inzistirao na ovome, unoseći mu se blago u facu.

— Fiumanski, makni se iz mog privatnog prostora! Film, režija, dokumentarac... O čemu ti

bulazniš? Ti misliš da je ovo nekakva filmska škola, Livio, da je ovo praški FAMU? Ludo, ovo je redakcija web tabloida! Poslao sam novinara da snimi jedan treskavi live prijenos telefonom, kojega ćemo dati našim čitateljima na gledanje u istoj sekundi kada i započne taj nepotrební prosvjed, ta parada uhljeba i neradnika. Što da radim s tim tvojim dokumentarcem? Pa dok mi to isporučiš proći će više od 24 sata, tko ima vremena za to? Fiumanski, možeš li se ti napokon uklopiti u novinarstvo 21. stoljeća? — bjesnio je na mene, skrolajući pritom po žutim angloamerikanskim medijima, gdje je pronalazio linkove na vijesti koje je zatim preko Facebook messengerá prosljeđivao novinarima 21. stoljeća sa zadatkom da ih prepíšu te adaptiraju za domaće tržište.

Vratio sam se za kompjuter i nastavio raditi temu o Elonu Musku. Odlučio sam zbrojiti sve državne poticaje koje je uzeo Amerikancima te ga prezentirati domaćoj publici kao vrhovnog uhljeba.

Međutim, na kraju mi je urednik srušio taj članak, jer se nije uklapao u njegovu viziju o Elonu Musku i genijalnom slobodnom poduzetništvu. Poslao mi je uskoro link na tekst o onoj nesretnoj Nevenki Bekavac iz "Ljubav je na selu". Trebalo je prepisati nešto o tome da se odrekla ćevapa s lukom i janjetine, kako bi vratila liniju nakon porođaja.

Učinio sam to, opremivši taj jeftini članak njezinim obnaženim fotografijama s neke zabačene plaže u Splitu, i tada je promet na našem tabloidu jednostavno poletio.

— Taaaako jeee, Fiumanski moj, evo vidiš, ovo je dobar posao... Evo nas iznad tri tisuće posjeta — hvalio me urednik, blagonaklono me tapšajući po ramenu.

Izašao sam iz redakcije i zapalio četiri cigarete odjednom.

ATRAKTIVNA POKRETNA RADNJA

Primijetio sam kako u kvartu gdje živim ne postoji mogućnost kupnje nedjeljom. Svi veliki tržni centri u blizini su zatvoreni, a ni kiosci ne rade, pa na taj sveti dan u blizini mojeg stana nije moguće kupiti kondome, štampu, rizle, pivo ili neku drugu potrebitost čovjekovu.

Odlučio sam stoga osvijestiti poduzetnika u sebi te oformiti biznis koji će raditi isključivo nedjeljom. Tako ću popraviti kućni budžet te ću lakše preživjeti mjesec, budući da od svoje novinarske plaće sve teže živim. Štoviše, urednik mi je nedavno ozbiljno zaprijetio, rekavši kako će tražiti od tehnomenadžera u firmi da mi otkazu suradnju ako ne prestanem glumiti velikog novinara, stalno nešto izvolijevati i tražiti da mi daje prostora za eseje o književnosti i dokumentarce na koje nitko neće htjeti kliknuti.

Poduzetništvo sam izabrao zato što sam znao da me tako nitko neće moći prozivati za uhljeba ili neradnika, a to mi je jedna od većih fobija otkako dnevno konzumiram hrvatske medije. Otvorim li vlastiti biznis, ljudi će me napokon početi cijeniti i postat ću prosperitetan član zajednice.

Indexovi novinari će me moliti da me isprate u onoj rubrici "Lijepa priča nedjeljom", Telegramov Mladen Pleše će također o meni napraviti veliku priču, a onaj zaneseni neoliberal Igor Vuk će me napokon pozvati k sebi u podcast kako bi nahvalio moj poduzetnički nerv te se nadivio činjenici da mi je uspjelo shvatiti čega to nedostaje na tržištu i na tome zaraditi novac.

Doista ingeniozno od mene!

Budem li stvarno probitačan, završit ću nakon par godina kao kakav funkcioner u Hrvatskoj gospodarskoj komori. Tako je, to je budućnost za Fiumanskog. Dohvatit ću se neke fotelje u toj komori i zatim ću otimati ostalim poduzetnicima novac, a sve kako bih mogao ostvariti svoje dječjačke snove i baviti se kolekcionarstvom skupocjenih slika, antiknog namještaja i austrougarskih lustera. Razmjenjivat ću Rabuzina i Berbera s onim nogometašem Davorom Vugrincem, kretat ću se u visokom društvu, a kada postanem pravi uglednik, prepun umjetnina kojih se baš svi žele domoći, zatražit ću Zorana Krivića da mi započne organizirati aukcije po gradskim salonima. Pritom ću bariti ostarjele, fine dame od kojih ću također tražiti novac za svoj uglađen eskort, razgovore o književnosti, a po potrebi i za nešto više, zašto ne? Ovo je slobodna zemlja i slobodno tržište! Sve što treba jest prilagoditi se, tržišno

se usmjeriti te započeti uzimati novac.

Kupio sam stoga prošli tjedan Plavi oglasnik i — nevjerojatno! — već na desetoj stranici ugledao temeljnu točku svojega budućeg biznisa, koji će me odvesti daleko od ovog nesigurnog života u kojemu si ne mogu priuštiti mjesečne posjete vlastitim ljubavnicama u Pariz, Bruxeless ili London.

Evo što je pisalo u tom oglasu koji će mi stubokom promijeniti život:

“Pokretna ugostiteljska radnja u obliku sladoleda! Sadrži priključak vode i struje. Više informacija na: 091-xxx-xx-xx.”

Kako je atraktivno izgledala ta pokretna radnja! Oglas je bio popraćen fotografijom, i odmah sam posudio novac od jednog prijatelja koji se bavi uzgojem i preprodajom marihuane te sam kupio to šareno kiosk-vozilo u obliku točenog sladoleda koji curi iz aparata. Izgledalo je skroz vesandersonovski, i bio sam uvjeren kako ću već na račun same estetike te radnje zgrtati lovu neviđenom lakoćom. Budući da je stvar pokretna, razmišljao sam kako ću mijenjati lokacije po kvartu, na radost i iznenađenje kupaca kojima ću čas biti bliže, a čas dalje. Takvom ću mobilnošću zahvatiti veće tržište, a u šarenoj ću radnji nuditi kapitalni domaći i strani tisak, zatim kavu, konjak, bombone, žvakaće gume, razna craft piva, rizle i, naravno, sladoled iz aparata. Dodatno, organizirat ću i malu terasu ispred tog svog pokretnog kioska, možda dva ili tri stola, tako da moja sladoledna radnja služi i kao svojevrsni kozmopolitski centar; mjesto na kojemu je moguće pročitati svjetsku štampu, porazgovarati o aktualnostima i problemima svijeta u kojemu živimo, a možda i donijeti neki prijedlog za bolje sutra. Bude li se tu doista započela okupljati inteligencija onako kako sam zamislio, oformit ćemo kroz par godina i političku stranku te ćemo spasiti ovu izmučenu hrvatsku državu.

Uglavnom, otvorio sam d.o.o, dakako uz pomoć jedne ljubavnice koja mi je dala i temeljni kapital, budući da ja nemam za krafnu, a ne znam mnogo ni o takvoj vrsti papirologije, pa sam napunio taj kiosk raznim stvarima i prvi put u nedjelju izašao na ulicu. Smjestio sam se na jedan gradski ugao, izložio novine te napisao na tablu kako je ovo jedan kozmopolitski centar gdje se može čitati svjetske štampe od prekjučer, ali i kupiti sladoled iz aparata ili jednostavno popiti kavu. Bio sam baš, baš nabrijan na ovaj svoj poslovni potez i razmišljao sam kako ću kroz par mjeseci započeti slati i pakete, ali i nuditi mogućnost plaćanja računa na kojima ću uzimati proviziju od 10%.

Dodatno, nudit ću i popravak raznih kućanskih aparata, zatim bicikla, kompjutera, telefona, ali i frižidera te ostale bijele tehnike. Zaposlit ću nekoliko ljudi i moj kiosk će se prometnuti u pravi multifunkcionalni biznis, s kojim se neće moći mjeriti niti Ivica Todorčić u svojim najjačim danima kiosk-poduzetništva.

— Sladoleeed, kaaaaava, štaaampa — vikao sam iz kioska i remetio nedjeljni mir uspavanog kvarta.

Tada sam vidio kako mi, gegajući se poput strašila, prilazi jedan čudan tip, odjeven u nekakvo povijesno viteško odijelo s crvenim križem na prsima. Uskoro je podignuo svoj vizir i shvatio sam kako preda mnom stoji onaj jeruzalemski vitez Željko Reiner, potpredsjednik našeg uglađenog, funkcionalnog Sabora. Poznavao sam ga s nekih partija bridža, ali prošlo je otada nekoliko godina i čovjek se sav izmijenio. Totalno je bio u tom viteškom filmu.

— Brate moj, dugo nismo zaigrali na karte — obratio mi se Reiner.

— Bok Željac, a kad ti ja nisam više u tim kartaškim filmovima. Vidiš da sam se bacio u biznis, poduzetništvo. Sada me drmaju neke druge brije — pojasnio sam mu.

— Znam, Livio, zato sam i tu — odgovorio mi je, odloživši svoj viteški mač sa štitom na frižider pored radnje.

— Fiumanski, zašto radiš nedjeljom? — ušao je glavom kroz prozorčić mogeg šarenog kioska, izdužio vrat poput guje i unio mi se sav uozbiljen u facu.

— Zbog tržišta, dragi moj Željac. Zbog ponude i potražnje! Vidi, ovdje se nema što kupiti nedjeljom, i ja sam to odlučio promijeniti. Šopam se u zadnje vrijeme nekim knjigama o biznisu, jer ne mogu više od svoje novinarske plaće normalno živjeti. Odlučio sam stoga biti poduzetnik. Ostvarit ću monopol u kvartu i napokon ću zaraditi novac, a zatim ću lakše živjeti i posjećivati svoje ljubavnice koje su razasute po svijetu, Željac moj... — skrušeno sam mu se pokušao opravdati.

— Livio! — zagrmio je Reiner, spustivši svoj vizir na viteškoj kacigi. Opet je u rukama držao taj svoj mač i štit.

— Tvoja odluka o radu nedjeljom nije u duhu hrvatskog i katoličkog identiteta, vjerodostojnosti, a napose nije u duhu brige za obitelj! Čovjek ima potrebu za nedjeljnim odmorom, i tako je odredio sam Bog. Što se ti imaš miješati u to? Želiš li razoriti hrvatsku obitelj? Tko si ti, Livio, da propituješ uvriježenu narodnu tradiciju? Ti si običan bogohulnik, i

osobno ću se pobrinuti da moji vitezovi iz Reda Svetoga Groba u Jeruzalemu stignu na križarske ratove u Zagreb i zapale to tvoje smiješno vozilo! — vikao je.

Uz psovke sam ga potjerao s mog privatnog posjeda, jer čitao sam na onim liberalnim portalima kako je to sasvim u redu. Nastavio se u žurbi gegati prema centru grada, valjda u potrazi za ostalim bogohulnicima koji su se drznuli raditi nedjeljom.

Taman kad sam se riješio akademika te prodao dva piva, jedne rizle i izdanje The New York Timesa od petka, naletio je novi problem. Bio je to neki isprogramirani Bandićev komunalac.

— Gospodine Fiumanski, vidjeli smo da ste pokrenuli biznis, no prema tim i tim uredbama objavljenim u Narodnim novinama, vi nemate dozvolu prodavati rashlađeno piće u ovom svom objektu, a ni lokacijska dozvola vam nije čista. Naime, trebalo bi ispuniti još ova 1334 dokumenta, ili ćemo vam morati ugasiti biznis i uzeti temeljni kapital za kojega odgovarate svojom imovinom, koju ćemo vam također, dođe li do toga, morati zaplijeniti. Dodatno, gdje vam je sanitarna knjižica, pa vi prodajete sladoled. Također, vi ne smijete biti direktor ove firme ako si ne možete isplatiti plaću od 10 000 kuna na kraju mjeseca. Koliko ste danas zaradili, gdje vam je fiskalna blagajna, gdje su računi? A što je s ovom terasom, imate li dozvolu za ove stolove koje ste postavili ovdje na ulici? — blebetao je komunalac, kao kakav kompjuterski program. Pokazao sam mu svoje rukom ispisane račune, ispričavši se kako radim tek prvi dan, i kako se baš evo učim biznisu te nisam uspio sve legalizirati, fiskalno povezati i tome slično.

— Riječ je o ozbiljnom prekršaju, gospodine Fiumanski. Pa vi kradete državu usred bijela dana, naočigled sviju. Morat ću otići po financijsku policiju, molim vas, sačekajte malo... — pripremio mi je pa otišao po te uhljebe koji će me dodatno izmaltretirati sa svojim zahtjevima, a ja samo želim zaraditi novac i biti prosperitetan član zajednice.

No, Fiumanski je imao plan. Odvezao sam se tim svojim pokretnim kiosk-vozilom na drugi kraj grada, gdje me financijska neće moći pronaći, a u međuvremenu sam se i javio redakciji Indexa, rekavši im kako imam za njih još jednu atraktivnu priču o terorizmu uhljeba nad hrvatskim poduzetnicima.

Danas idem razgovarati s onim njihovim novinarom Markom Repeckim. Ispričat ću mu svoju priču i u zamjenu ga zatražiti da mi potanko objasni kako registrirati firmu u Estoniji, daleko od uhljebničkih parazita i zagrebačkih komunalaca...

NOVINE KAKVE SU NEKAD BILE

Sinoć sam naletio na internetske stranice novootvorenog Nacionalnog portala. Isprva me zasmetalo ovo ime, no brzo sam se zainteresirao za stvar ugledavši njihov slogan:

Novine kakve su nekad bile.

Kako sam se samo obradovao! Odmah sam pomislio kako ću se zaposliti kod ovih ljudi, i kako ću napokon moći u redakciju donositi originalne robe na deset plus kartica. Krajnji je čas da nahranim svoje spisateljske apetite i talente, umjesto da prepisujem vremensku prognozu i klikbejt treš s lažljivih angloamerikanskih tabloida. Pisat ću feljtone, eseje i polemičke tekstove kakvi su bili popularni u dvadesetom stoljeću! Imitirat ću Igora Mandića, karnevalizirati polemiku kao Matoš, a kako ću se rugati svemu i svačemu, zgroženi medi-okriteti će me zasipati drvljem i kamenjem, krčeći mi put u anale hrvatske književne povijesti.

Uskoro ću na račun vlastitog stila i mišljenja steći priličnu reputaciju, ali i brojne neprijatelje u vidu književnika, novinara, političara i intelektualaca. Polemizirat ću s njima preko stranica Nacionalnog portala — dakako, posve artistički i s pretenzijom da ti tekstovi budu čitani i nakon moje smrti — a kad se skupi dovoljno materijala s mojim briljantnim dosjetkama na teme, javit će mi se neki veliki izdavač s idejom da to ukoriči u kakvim “Sabranim djelima”, ili tako nešto.

Kakva mi sjajna budućnost slijedi, preokrenut ću naglavačke ovu utrnutu medijsku scenu! Koja sreća da sam naletio na te stranice Nacionalnog portala!

I dalje razmišljam o svemu ovome dok odlazim u tu redakciju ponuditi im svoje usluge. Grad je okupan suncem — ipak, donekle i hladan — a ja obožavam djevojke u dugim kaputima. Razmišljam o njima kao o čokoladama zamotanim u poklon celofan. Djevojčini remeni kaputa pritom su ukrasne vrpce, a svi dobro znamo što činimo s ukrasnim vrpčama na kakvoj luksuznoj belgijskoj čokoladi.

Jao, nisam li ovdje pretjerao? Objektivizirao ženu? Nisam li pristojnu, okupanu damu sveo na tamnu, finu čokoladu s primjesom gorčine koja prati slatkoću?

Omaklo mi se. Možda me prozovu na onim Facebook stranicama Seksizam naš svagdašnji. To će mi donijeti dodatnu reklamu među osjetljivom populacijom, što je itekako dobra stvar

za jednog polemičara poput Fiumanskog.

Tražim osunčane terase po gradu, poput guštera. Odmorit ću se malo prije negoli banem u redakciju Nacionalnog portala. Uživat ću na suncu i čitati Matoševe polemike za inspiraciju, a zatim ću otići na taj portal i skupo im se prodati.

Piše mi se dobro, prijatelji. Osjećam to nakon dugo vremena.

PRILIKA ZA NAPREDOVANJEM

Tamo u redakciji Nacionalnog portala su me izvarali na sto načina! Porazgovarao sam ono jutro s urednikom tih stranica, kojega sam u tančine obavijestio o svojim stilističkim i konceptualnim aspiracijama, detaljno mu razloživši kako sam izabrao upravo njih kao medij na kojemu ću realizirati svoj puni novinarski potencijal.

Snimat ću video priloge kratkog metra koji će uskoro biti nagrađivani i shvaćani kao punokrvna filmska umjetnost, a ponedjeljkom ili utorkom ću donositi insajderske reportaže s razuzdanih kućnih zabava umjetničke i poduzetničke zlatne mladeži, i to u fino razrađenom bourgeois-boheme stilu: kao nekakav zagrebački Frederic Beigbeder. Sve u svemu, objašnjavao sam mu poletno, bit ću pun vrućih roba, a ljudi će zadovoljno klikati, uz spoznaju kako se na webu napokon pojavio netko originalniji od analitičara koji smaraju političkim kolumnama, ili pak nadničara koji za 20 kn/h po čitave dane prepisuju strane portale i unose Hinine vijesti.

Taj je urednik bio dovoljno civiliziran da me sasluša, iako mi je odmah bilo jasno kako ne razumijeva s lakoćom ono što mu govorim. Potom mi je ponudio, kako je rekao, “početnu poziciju” u redakciji. Na toj ću poziciji — lupetao je tehno-menadžerskim rječnikom — “imati priliku raditi u poticajnoj atmosferi”, a ako se pokažem stvarno dobar — sada me već granatirao neoliberalnim floskulama — “doći će i prilika za napredovanjem”. Posao koji sam trebao obavljati na toj početnoj poziciji? Prepisivanje stranih tech i lifestyle vijesti, s naglaskom na nove telefone i telekomunikacijsku industriju općenito!

Pojasnio sam tom redikulu kako je Livio Fiumanski pisac i dokumentarist, a ne nekakav robot koji će mu za tri hiljade kuna mjesečno ubacivati korporativni treš na taj sramotni portal. Izvrijeđavši nesretnika, zauvijek sam zalupio vratima te redakcije.

LJEPLJIVA TRAKA

Upravo sam sreo onog žurnalistu Hrvoja Krešića na uglu Draškovićeve i Đorđićeve ulice. Sjedio je u jednoj birtijetini, naime, gdje sam se i ja sklonio kako bih zamotao sebi džoint nakon napornog dana unošenja laži u tabloid. Izgledao je sav snužden, nekako skutren u tom jeftinom, plastičnom stolcu kvartovske birtijetine; nije to bio onaj dobrohotni div kakvoga se sjećam s televizije.

Ne poznajem čovjeka uopće, ali to me nije spriječilo da mu istoga časa priđem i krenem ga maltretirati.

— Krešiću, dragi! — obratio sam mu se glasom čovjeka koji ga poznaje iz najranijeg djetinjstva. — Nisam znao da si takav skandalist!

Dakako, referirao sam se na njegovo današnje unošenje našoj lijepoj, najljepšoj predsjednici u lice. Hrvoje mi se jedva obratio od tuge.

— Htjeli su mi ga uzeti, siledžije! — procijedio je kroz zube, pokazavši mi svoj reporterski mikrofon kojega je daktejpom zalijepio za lijevi dlan. Šaka mu se nemilo crvenila i grčila pod silinom ljepljive trake koju je, barem mi se tako učinilo, čitavu potrošio na ovaj pothvat.

— Vidio sam sve, bratiću, urednik mi je odmah naložio da taj videosnimak plasiram na naš tabloid pod nekim atraktivnim naslovom. Ti si zvijezda dana! Promet nam je išao užasno dok nismo objavili taj nemili incident — rekao sam mu.

Krešić je i dalje potihlo jecao. Mahnito listajući svoj studentski Index (jednom rukom, bilo ga je smješno gledati), obrazlagao mi je kako se on nije unosio u lice predsjednici.

— Znam da je tako ispalo. Više nikada neću dobiti ekskluzivni intervju s nekim visoko rangiranim političarem. Livio, ti si vidio, ona mi je otela mikrofon, i zato sam bio primoran približiti se njezinom licu, ući u predsjedničin privatni prostor... Znaš, bio sam joj toliko blizu da sam jasno mogao vidjeti te plastične trepavice koje je spominjala Dalija Orešković — govorio je tugaljivo, ali s dozom elegancije, reporter N1 televizije, pokušavajući mi pritom pokazati nešto iz svog studentskog Indexa.

— Evo, vidi... Ja sam slušao na Fakultetu političkih znanosti u Zagrebu onaj kolegij o tome kako razgovarati s predsjednicom. Uvijek sam bio dobar đak, bez ijednog neopravdanog

sata. Pomno sam pratio i taj kolegij, ali kako se sjećam, tamo nije bilo rečeno što učiniti u ovakvim izvanrednim okolnostima. Fiumanski, čak sam ocijenjen peticom na tom velevažnom kolegiju — briznuo je u plač.

— Krešiću, čovječe — obratio sam mu se zaštitnički. — Ništa ne brini, sve smo vidjeli. Pa nisi ti kriv! Naša predsjednica, čini se, ima fiksaciju na falusoidne oblike. Sjećaš se, počelo je s ljubljnjem pobjedničkog pehara na onom nogometnom prvenstvu kojega nismo osvojili, a ovo je samo logičan nastavak... Fiksacija, dragi Krešiću! Zato se tako vatreno dohvatila tvogega mikrofona — pojasnio sam mu manirom iskusnog psihoanalitičara, istovremeno se hvatajući za međunožje.

— Dobri moj Hrvoje, budi zahvalan da predsjednica nije dohvatila što drugo — smijuljio sam se vragolasto svojoj fori kojom sam, napokon, iznjedrio smiješak na lice sada opet gorostasnog Krešića. Srećom, skinuo je i taj oblijepljeni mikrofona s dlana u pravi čas, jer pomislio sam već kako ću ga morati voditi na Traumatologiju da mu odrežu šaku.

Izašli smo iz birtije i zapalili džoint kojega sam usput bio smotao, neprekidno bacajući fore jedan drugome i otimajući se za taj smotuljak, na sličan način na koji je naša lijepa, najljepša predsjednica njemu pokušala oteti mikrofona.

— Livio, frende — prekinuo me onim paf-paf glasom koji nastane kad čovjek duboko potegne dim u pluća.

— Tek sad kužim kako je i džoint falusoidnog oblika — pogledao me znakovito, dobro se prije zagledavši u smotuljak pa je ispuhao dugački dim.

— Bježmo odavde prije nego naleti predsjednica!

UBRZANI KURS

U Beogradu sam. Uzeo sam godišnji odmor, upisao IT Akademiju i otišao se školovati za dobro plaćen posao u kompjuterskom sektoru.

Dosta mi je neimaštine, kao i časopisa, novina i knjiga. Dosta mi je i ovih istinitih priča, klikbejt članaka i mojeg propalog nazovi novinarstva. Ovdje će me futuristički učenjaci kroz ubrzani kurs osposobiti u polju softverskog inženjeringa, a zatim ću postati programer, vratiti se u Zagreb i ponuditi ministru rada Marku Paviću te onim Poslovnim anđelima da ulože iz mirovinskih fondova u moj lažljivi i silom nahajpani startup projekt.

Fake it till you make it!

Nemojte mi, dakle, zamjeriti, ali odustao sam od živih jezika i okrenuo se onim programskim. Ionako kroz dvadeset godina više nitko neće međusobno razgovarati, a kamoli ispisivati slova. Svi će programirati neki vrug i komunicirati kroz slike, Powerpoint prezentacije, GIF-ove i holograme.

Novac za ovaj tečaj sam posudio od jedne ljubavnice s Dedinja, a vratit ću joj ga kada hrvatski penzioneri ulože u moj spektakularni startup. Upisat ću je i kao dioničara kompanije, možda je to prilika da neka žena konačno ostane uz mene.

Sada sam u jednoj prljavoj birtiji u pasažu između Balkanske ulice i Terazija. Tu se navodno opijao i Danilo Kiš, dok je živio u prošlom stoljeću kod nekakvih ruskih emigranata, koju ulicu niže.

Ovdje nema nikoga osim mene i konobarke. Nekoliko bezimenih, olinjelih pasa mi gmiže oko nogu i dijelim s njima dobrohotno sendvič kojim me jutros na kolodvoru dočekala ljubavnica. Taj futuristički kompjuterski kurs započinje sutra, i ako sve prođe u redu, do polovine idućeg mjeseca bih trebao imati registriran startup projekt i podršku Poslovnih anđela te ministra Pavića...

DISLEKSIJA

U Beogradu nije prošlo najbolje. Naime, ja sam danima marljivo odlazio na ta predavanja na IT Akademiji, gdje su mi kompjuterski učenjaci pokazivali kako da se snađem u suvremenom svijetu te započnem napokon zarađivati novac. Računao sam kako ću s naučenim vještinama konačno dobiti priliku za dostojan život, budući da od žurnalizma mogu jedino propasti. Zaposlit ću se kao back end developer u nekoj visokoprofilnoj tehnološkoj firmi — možda u Dublinu ili Vancouveru — i više neću krajem mjeseca biti primoran moliti majku ili ljubavnice za novac.

Pisanje i čitanje: kakva glupa, nedostojna zabava za propalice, siromahe i neambiciozne studente! Htio sam zaslužiti taj futuristički certifikat te isprogramirati nekakvu aplikaciju koja će mi sama od sebe donositi novac, dok ja hohštaperski nastupam po kristalnim dvoranama i uvjeravam javnost kako nema prosperiteta bez pametnog telefona i te moje ingeniozne aplikacije koja svima olakšava život.

Međutim — jao! — na trećem, možda četvrtom danu tih programerskih predavanja mene je uhvatio takav smor da sam uzeo čitati *Čas anatomije* Danila Kiša. Više nisam mogao gledati u kompjuterske formule, kodove, razlomke i algoritme. Totalno mi se zamračio um od tih čudnih informacija i morao sam se izliječiti plahtom nadahnutog, lucidnog i drskog teksta kakav je Danilov u spomenutom remek-djelu. Zaboravio sam na obećanje koje sam dao sam sebi i opet se zatekao kako zurim u normalan latinični tekst, strukturiran u rečenice, paragrafe i poglavlja. Tada je do mene došao i jedan od tih kompjuterskih učenjaka.

— Gospodine Fiumanski, vidim kako danas ne pratite predavanje s potpunom pažnjom. Podsjećam, ovo je ubrzani kurs, i ako želite postati znalac-programer koji dobro zarađuje i lagodno živi, morate obratiti pažnju — ispucao je, prijekorno me naciľjavši kroz svoje programerske naočale.

— Što to čitate?

— Danila Kiša, gospon...

— Dajte ovamo!

Futurist je uzeo čitati Kiša, međutim vidjelo se kako je disleksičan po pitanju normalnog teksta. Pročitao je dvije-tri rečenice pa mi se nasmijao u facu.

— Ovo pripada nekim drugim vremenima — zaključio je znalački pa se vratio ispisivanju PHP hijeroglifa na ploču.

— Ovo je bezvremensko štivo, budalašu! — brecnuo sam se na tipa, ustavši sa stolca.

— Ova vaša radionica je promašaj, dosta mi je matematike. Vraćam se pisanju, čitanju i žicanju love po parkovima i kolodvorima! Ne mogu se više baviti šiframa i futurizmom! — vikao sam, potpuno izvan sebe nakon što je neinformirani kompjuteraš doveo u pitanje aktualnost Kišovog djela.

Tada me osiguranje te futurističke akademije izbacilo van, a hiljade eura koje je uplatila moja ljubavnica za taj kurs planule su poput džointa, kojim sam smirio sam sebe pod kalemegdanskim drvetom potkraj tog nesretnog dana.

BLACK FRIDAY

U Zagreb sam stigao poluraspadnutim autobusom beogradske Laste usred noći s četvrtka na petak. Taman na Black Friday! Računao sam kako ću za male pare pokupovati hrpu gadgeta te ih u narednim danima prodavati za 15% više od cijene na sniženju, ali stigao sam prekasno, tek na vrijeme da se narugam rulji koja je već posvuda u redovima čekala na otvaranje kompjuterskih dućana. Izgledali su pospano, zombiji, ali nekako opijeni radošću. Tko zna, možda će jedan dan tako čekati i na moju knjigu.

Tako poražen, sjetio sam se Gornjeg grada. Znam da je onuda šetao i siromah Matoš, pa sam odlučio otići po malo kasnonoćne inspiracije.

Pred Saborom me dočekaao neobičan prizor. Naime, ugledah razapet šator, a gornjogradske plinske svjetiljke jasno su odavale siluetu unutra. Približivši se, shvatio sam kako to ovdje kampira sam gradonačelnik Milan Bandić.

— Gradonačelniče dragi! — obratio sam mu se ponizno, računajući kako vrijedi s njime biti u korektnim odnosima, tako da mi jednog dana dadne stan kao režimskom intelektualcu.

— Što to radite, pa četiri ujutro je, a vi kampirate na Markovom trgu?! — upitao sam radoznalo.

— Građanine — odvratio mi je pospano. — Vi ne znate da je Black Friday?

— Zna dem ja to moj mili, vrijedni gradonačelniče. No što se, zaboga, ovih dana prodaje na sniženju u Saboru?

— Pa, zastupnici! Što vi mislite, da Bandić ne zna iskoristiti popuste?

— Ma znadem ja da ste vi racionalan čovjek! Štedite na kupovini zastupnika pa razliku ulažete u građane Zagreba. Može li poštenije, gradonačelniče moj dobri? — stavio sam se potpuno na njegovu liniju, razmišljajući neprestano o onom stanu kojim bi me mogao u budućnosti počastiti.

— I? Što smjerate dalje, koga se ovaj put kupuje? Inače, ja sam Fiumanski, pisac... ne posjedujem nekretninu!

— Što se nudi, mladiću, vidjet ćemo ujutro kada otvore izloge Sabora, a ja ću biti prvi na

redu — govorio je sada već potpuno euforični i razbuđeni gradonačelnik. Na moju dosjetku o nekretnini se, nažalost, nije niti osvrnuo.

Lijepo sam ga pozdravio i otišao svojoj kući gdje sam započeo piti teška alkoholna pića. U deliriju sam već pet dana. Nisam bio na poslu, nisam čitao portale, nitko ne zna gdje sam.

Što se, uopće, dogodilo od tog petka? Je li Bandić što utržio? Je li mi već pripisao kakav gradski stan kao mladom intelektualcu?

Moram se hitno otrijezniti, doći k sebi i provjeriti ove informacije...

ZAGREBAČKA PLJAČKA STOLJEĆA

Proveo sam mjesec dana u istražnom zatvoru. Srećom, imao sam uza se Gramscijeve *Zatvorske bilježnice*, pa sam se iznova posvetio čitanju vrijedne literature i razmišljanju o društvenom prevratu.

Protiv mene je pokrenuta istraga zbog pokušaja pljačke umjetnina. Istražiteljima nisam skrivao svoje pljačkaške namjere, kako zbog toga što ih smatram plemenitima, tako i zbog toga što sam bio uvjeren kako će me, jednom kada priča izađe u javnost, mnogi novinari maltretirati za životnu ispovijest, što sam planirao dobrano naplatiti njihovim izdavačima i tako se, barem donekle, namiriti za sve duševne boli koje su me snašle unutar četiri zida zapišane ćelije u koju me strpala ova monstruoza država.

Kažem monstruoza, jer ja ipak nisam ništa bio opljačkao. Naime, u “zagrebačkoj pljački stoljeća” (zamišljao sam tu egidu kako vrišti s naslovnica domaćih tiskovina) spriječio me, nećete vjerovati, rabijatni zaštitar iz onog sumnjivog Klemm osiguranja; jadnik koji je primoran raditi prekovremene noćne smjene za koje nikad neće biti propisno plaćen, kako bi jedva prehranio vlastitu obitelj.

— Slabiću, probudi se! Gdje ti je klasna svijest? — vikao sam dok mi je murija na njegovu dojavu usred noći stavljala lisičine ispred Francuskog paviljona u SC-u.

Namjerio sam, da razjasnim, oteti Bukovčeve *Dalmatinske ribare*, i to onom doktoru Asimu Kurjaku, koji je taman bio otvorio pompoznu izložbu svoje privatne kolekcije u Francuskom paviljonu. Čitao sam o tome u Nedjeljnom Jutarnjem i odmah se nabrijao na akciju. Zamišljao sam kako ću, jednom kada uspješno ukradem tu umjetninu, postati nacionalni heroj. Nešto poput onih bandita iz *Pink Panthera*, koji su pljačkali draguljarnice po Zapadnoj Europi, i njihove heroine Olivere Ćirković, pljačkašice koju su baš svi htjeli dotaknuti i koja je rasprodala sve svoje knjige na posljednjem Interliberu.

“Napokon ću postati čitani autor, a u RTL Direktu će me zaslužno ugostiti i Zoran Šprajc. Sve što moram učiniti jest opljačkati kakvu umjetninu,” razmišljao sam u sebi dok sam navlačio fantomku, trenutak prije negoli sam se spretno krenuo uspinjati preko dvorišne ograde Studentskog centra.

Planirao sam prodati tog Bukovca na crnom tržištu i tako si priskrbiti sredstva za moj

zamišljeni startup, odnosno redakciju koja će donositi nadahnute reportaže, eseje i feljtone, bez klikbejt navlakuša i petminutnih članaka sklepanih od Instagram objava celebrityja. Oni poslovni anđeli iz CRANE-a su me prethodno bili odbili na sastanku vezano uz temu, pod izlikom kako “danas nitko ne čita duge tekstove” i “živimo u eri slike”, a slika, rekli su, “govori tisuću riječi”. Genijalci su mi predložili da se radije okrenem izgradnji nekakve aplikacije koja će se bazirati na slici, vizualijama, pa sam odustao od suradnje s tim digitalnim kicošima te se odlučio okrenuti pljački.

Ipak sam, kako čitate, bio uhvaćen i sproveden u istražni zatvor, ali napokon sam vani. Nisam ukrao ništa i ti policijski zlotvori nemaju osnova da me zadrže dulje u tamnici. Nitko od novinara, međutim, još nije kontaktirao sa mnom vezano uz moju životnu ispovijest. No, ne želim gubiti vrijeme, i sada sam napisao e-mail onom filantropu i vizionaru Nenadu Bakiću. Predložio sam mu da me ubaci u svoju kampanju “Nesavršeni muškarci u savršenim odijelima”, uz velikane poput marketingaša Davora Brukete, onog kuhara Mate Jankovića i penzionera Tonija.

Neka napravi od mene pljačkašku zvijezdu! Moja savršena pljačka je ispala nesavršena, pa smatram kako sam pravi izbor za Varteksovu kampanju. Možda ću napokon nešto i zaraditi od tog vizibiliteta.

Dok čekam Bakića da mi odgovori, idem smisliti kako ću uredniku pojasniti gdje sam, što sam i zašto me posljednjih mjesec dana nije bilo na raspolaganju da trpam klikbejt članke na tabloid.

NAPOKON, FELJTON

Javio se Nenad Bakić, odgovorivši mi na mejl kako ga se nije dojmio moj “plebejski kriminal” te da kao takav nemam što tražiti u Varteksovoj kampanji. Pomalo žalim zbog toga, jer doista ne vidim drugog načina da si priskrbim za pošteno odijelo i cipele. Kvragu, šetat ću u opancima do kraja života.

Sreo sam jutros i urednika. Odlučio sam otvoriti srce i iskreno mu ispričati kakva me je nesreća zatekla s istražnim zatvorom, ali nije imao razumijevanja.

— Fiumanski! Sram te može biti. Dok si ti trulio u zatvoru, promet nam je pao za 15%! Što si ti umislio, otkud pada ta tvoja plaća?! Nju treba zaraditi, Livio, a zaradit ćeš ju neprestanim plasiranjem na brzinu sklepanih članaka s privlačnim naslovima, tako da rulja ima na što klikati, a oglašivači šalju novac u redakciju! Može li jednostavnije od toga? — vikao je na mene.

Šutio sam jer nisam imao snage suprotstaviti se, iako sam imao štošta za reći. Ta nevinog su me strpali u zatvor! No taj moj urednik, kako već znate, nema uopće senzibiliteta i pravi je grubijan, pa sam radije izabrao šutjeti.

— Neću ti dati momentalni otkaz isključivo zato što ovi naši futurolozi i kompjuteraši iz firme još nisu do kraja razvili one robote koji će umjesto vas, običnih neradnika i vucibatina, puniti taj portal! Livio, ti naši genijalci razvijaju sistem koji će kompjuterski generirati članke o Instagram objavama celebrityja i dramama na estradnoj sceni. Jedva čekam da stigne taj trenutak, svi ćete na ulicu. Završit ćete gladni i bosi, pa pišite te svoje feljtone i filozofirajte po salonima dok ne umrete od bolesti i neimaštine — zvjerski se smijao.

— Ipak, dok ne proradi deep learning sistem koji će sam pisati te članke, smislio sam poštenu kaznu za tebe — nastavio je, nakon što se prethodno gotovo ugušio od smijeha.

— Oduvijek si me maltretirao da želiš pisati ozbiljne tekstove. Tražio si više prostora, veći broj znakova, jer ti si kao ekstra pametan i analitičan. Evo ti sad, pa piši — gurnuo je preda me nekakve isprintane papire.

To me je prilično obradovalo, jer ponadao sam se kako traži da mu isporučim veliku i sveobuhvatnu geopolitičku analizu, nastavno na probleme između nuklearnih sila Indije i Pakistana.

Proučivši te papire, međutim, shvatio sam kako se radi o člancima s angloamerikanskih tabloida, a koji redom govore nešto o stanovitom Bradleyju Cooperu te onoj manekenki Irini Shayk i Lady Gagi.

— Što da radim s tim informacijama, tko su ovi ljudi? — pogledao sam ga bojažljivo.

— Idiote, prespavao si Oscare u tom zatvoru! Diljem svijeta padaju serveri od uzavrelih klikova na članke o tom ljubavnom trojcu i njihovom ekscesu na dodjeli filmskih nagrada. I zato ćeš mi sada napraviti jedan pregled, pardon, feljton, kako ti to voliš reći, i to na 12 000 znakova! Samo piši, Fiumanski, opusti ruku, hahaha, pa to si oduvijek htio — njegov zločesti smijeh odzvanjao je u mojim ušima poput neke vesele, ali sasvim naporene i nerazumljive dječje brojalice.

Sada pokušavam shvatiti koji se to vrug dogodio između navedenih ljudi na toj dodjeli Oscara. Mora da je nešto veliko, pa čitav svijet piše o tome! Urednik je zatražio da mu predam taj feljton do 16 sati, a nisam još niti započeo. Ne da mi se pisati o preplaćenim holivudskim zvijezdama.

Natipkat ću mu nekoliko hiljada znakova tih gluposti, takva mi je sudba. Možda o svemu jednom napišem roman kojega nitko neće pročitati.

JANJEĆA GLAVA

Sreo jutros našu predsjednicu na terasi jednog kafića na Ilirskom trgu. Ostadoh iznenađen jer sjedila je bez tjelohranitelja i posve bezbrižna; upravo kao da je grofica u kakvoj uređenoj državi, gdje nema korupcije, sve funkcionira i svak' pošteno živi od svojega rada.

— Predsjednice moja — prišao sam joj tiho, nekako podanički ustrašeno, taman da mi podari onaj svoj blagonakloni, zaštitnički osmijeh, kojega smo odavno brendirali i po kojemu postajemo sve prepoznatljiviji u svijetu, što ćemo tek osjetiti u narednoj turističkoj sezoni.

— Svidio mi se vaš cijenjeni kostim Štrumpfete koji ste nosili na onom riječkom maškaranom balu. Dobro vam stoji plavo, iako vas osobno preferiram u kockastom dresu. Nekako mi više priliči vašoj političkoj misli te osobnosti — skrušeno sam joj se obratio.

— Hvala vam, mladiću. Doduše, ja nisam ciljala ispasti Štrumpfeta, kako ste vi to pogrešno primijetili, ali kompliment je kompliment. No, molim vas lijepo... radim nešto, ne mogu sada.

Predsjednica je fiksirano gledala u mali školski kalkulator i nešto je računala. Bio je to onaj Casijev prastari, siromašni kalkulator bez mnogo funkcija, daleko od visokotehnologiziranih tableta kakvima je ministrica Blaženka Divjak velikodušno opremila hrvatske školarce-programere u "školi za život". Rezultate je pomno bilježila u svoj notes.

— Gdje vam je tablet, vama ga nisu poslali ovi naši britki umovi iz HNS-a? — upitao sam je ispod glasa.

— Ja držim na Pantovčaku niz razne tehnologije, pa i taj skupocjeni tablet kojega mi je poslala Blaženka Divjak. Ali, kad izađem među svoje ljude, pokušavam ostaviti dojam ponizne građanke i ne razmećem se novim kompjuterima. Molim vas, ostavite me sada da radim, to je i u vašem interesu, inače ću biti primorana pozvati svoju dvorsku pratnju, koju sam upravo maločas raspustila na zasluženi odmor.

— U redu, predsjednice, samo nemojte zvati naoružane dvorjanine, molim vas. Mogu li dobiti ovo? — pokazao sam prstom na zanosnu, svježu krafnu iz koje je curio domaći džem. Bila je to doista velika krafna, bogata i fino ispečena, a stajala je pred njom poslužena na pladnju kao kakva janjeća glava.

— Molim vas, predsjednice, ja sam novinar. Nemam za krafnu!

Predsjednica tu krafnu, međutim, nije jela. Mahnito je računala i bilježila rezultate na papir, svako toliko gledajući u nju kao u kakav putokaz.

— Ne možete je dobiti. To mi je mjerna jedinica za ovaj matematički eksperiment na kojemu predano radim.

Sada sam pročitao na portalima kako se naša predsjednica zalaže za prosječnu hrvatsku plaću od 7500 kuna. Idem odmah uredniku da zatražim to i za sebe, a onda ću otrčati do prve pekare u kvartu.

Kupit ću hiljadu petsto krafni s domaćim džemom i zatim ću ih, poput Isusa, razdijeliti osiromašenom narodu.

DRUGO OKO

Nastavno na studiju nekakve njemačke zaklade o tome u što mladi vjeruju (crkva, policija, vojska), urednik me, neobično, poslao na teren. Trebalo mu je usnimiti popularni vox populi i saznati kako naši mladi reagiraju na te rezultate. Razljutio me, međutim, njegov brif, jer smatrao je kako se o tako kompleksnoj temi može progovoriti u videu trajanja do tri i pol minute.

— Livio, nemoj preko toga, znaš i sam da ljudi ne vole duga videa na webu. Tko želi dokumentarce, nek' ih ide gledati u Kino Europu. Ovo je tabloid niskih strasti, i nemoj mi se vraćati s previše materijala. Ionako ćemo srezati sve to na jednu minutu pa zavrtjeti na Facebooku, tako da nam uleti neki engagement. Probaj mi dobiti neke šaljive, glupave izjave sugovornika. Ako netko pokuša govoriti nešto pametno i filozofirati, odmah ugasi kameru — brifirao me genije na kavi, rugajući se usput zakladi, rezultatima i mojemu, nikad umirućem, dokumentarističkom entuzijazmu.

Bilo je to u 8 sati ujutro, a trenutak kasnije već sam s kamerom bauljao po gradu. Bio sam vrlo uzbuđen i gladio sam neprestano leću kamere, svoje "Drugo oko". Osjećao sam se kao neki Dziga Vertov, i odmah sam zaboravio na onaj urednički brif. Upalio sam record oko 8:05, snimajući iz ruke uncut sve do sada i razgovarajući s ljudima na terenu.

Prvo sam naletio na one pankere kod Hrvatskog narodnog kazališta. Neposlušni gušteri raznobojnih mohikanskih frizura sunčali su se na tratini, odjeveni u svakovrsne karirane uzorke. Na starome kazetofonu puštali su Sex Pistole. Pomislio sam kako je to vrlo potentno za snimiti, pa smo razgovarali čitavih sat vremena. Boljelo me je prekinuti taj sjajan filmski prizor.

Sjedila je preda mnom prava raspuštena mladež, a obrazlagali su mi kako vjeruju u zakrpe na hlačama, zatim u anarhiju, anti-korporativizam, anti-konzervativizam, egzistencijalističke filozofe, DIY kulturu i jeftino pivo. Sasvim suprotno od onoga što su naveli neokolonijalni istraživači iz njemačke zaklade. Neki od njih su sasma lijepo i upućeno govorili i o Nietzscheu, pa sam smatrao shodnim usnimiti sve to i zavrtjeti poslije na našem portalu.

Pozdravivši se s pankerima, nastavio sam dalje u svoje snimajuće pohode, radujući se antropološkom filmu u cinema verite stilu kojeg ću na kraju ovog dana dostaviti uredniku.

Odradivši nekoliko intervjua u hodu — tijekom kojih sam s prolaznicima naširoko razglabao o konceptima sreće i zadovoljstva — vratio sam se početnoj temi vjerovanja te se zadržao kod nekakvih influenserica na koje sam naletio dok su se naslikavale na Zrinjevcu.

— Djevojke, u što vjerujete? — upitao sam ih.

Okićene dame su mi počele zdušno u kameru govoriti kako vjeruju u nerad, Instagram filtere, internet manekenstvo i slijepe sponzore koji im šalju novac. Lagodan život, bez šefa — spominjale su — dodajući kako je najbitnije imati dobar telefon.

— Tu je sve znanje ovoga svijeta. Ne treba više ići u školu, samo treba skrolati u beskonačnost — obrazlagale su mi influenserice, pozirajući pritom jedna drugoj za Instagram storije.

Uskoro sam koračao nazad prema centru, razmišljajući kako da i ja započnem u što kraćem roku lagodno živjeti od pukog naslikavanja selfieja na Zrinjevcu. Kamera je čitavo vrijeme bila upaljena. U Bulldogu sam sreo HDZ-ovu nejač Karla Resslera i Marka Milića. Ležerni momci, ispijaju koktele. Obrlatio sam ih odmah, rekavši kako radim prilog o mladim političkim nadama i njihovim vjerovanjima. Što je potrebno za uspješno bavljenje politikom, vođenje stranke? U što vjeruju?

— Vjerujemo u stranačku stegu, poslušnost kmetstva i odanost domovini. Vjerujemo i u Crkvu, hrvatsku vojsku i represivni aparat. Dodatno, vjerujemo u debatu, pravila argumentacije i retorike te u skupocjene govorničke škole. Vjerujemo u doktora Franju Tuđmana i pravednost oslobodilačkog domovinskog rata. Ne vjerujemo, međutim, u kritičko mišljenje i otpor općenito — pamfletarski su navodili, kao s kakve kičaste pozornice na stranačkom skupu.

Potpuno sam se raspametio.

Zalio sam ih tim preplaćenim koktelima po glavama (sve je snimljeno na vrpci) te sam pobjegao odande. Već vidim kako će me zbog toga urednik prozivati da nisam bio objektivan.

Na Cvjetnom trgu sam, pak, naletio na dvije djevojke koje su mi se predstavile kao katoličke influenserice. Nisam niti znao da takvo što postoji. Upravo su snimale neki svoj video o “otkrivanju talenata uz pomoć Duha Svetoga”. Poslušao sam to iz neposredne blizine i doimalo mi se vrlo zanimljivim. Iako sam rječu i djelom daleko od pobožnog katolika,

nastavio sam ih snimati svojim "Drugim okom". Kada su završile s tom pričom o otkrivanju talenta, započele su snimati nešto o predbračnoj čistoći, navodeći u kameru zašto je to super.

— A u što vi vjerujete mlade moje, pobožne dame? — zatražio sam da dodatno pojasne svoju poziciju, ovaj puta meni u kameru.

— Vjerujemo u Duha Svetoga, don Damira Stojića, papu Franju, široku antipornografsku koaliciju i Tijelo Kristovo. Ne vjerujemo u prljavi predbračni seks i gologuzo naslikavanje po billboardima. Molim te, nemoj nam se rugati!

Pojasnio sam tim djevojkama kako su mi njihova vjerovanja pravo osvježenje u ovoj upitnoj eri u kojoj, nazovimo ih normalne influenserice, promoviraju trošenje unedogled, kinesku šminku, bezgotovinske kredite, kičastu golotinju i maškarane kostime penisa, što je baš nedavno učinila Lidiya Bačić i o čemu sam pravovremeno izvjestio zainteresiranu javnost. Lijepo sam ih zatim pozdravio, upitavši ih ako bi mogle moliti za me, budući da ne znam što ću sutra jesti. Obećale su mi da hoće.

Uglavnom, snimio sam oko četiri i pol sata svakojakog materijala kojega ću sada predati uredniku, pa nek' montira. Nisam našao nikoga tko vjeruje u crkvu, policiju i vojsku, osim Resslera i Milića. Uopće ne znam otkud ti rezultati istraživačima iz njemačke zaklade.

Što se mene tiče, materijal možemo objaviti i neobrađen, u komadu. To je vrlo revolucionarno i sigurno bi izazvalo mnoge zločeste komentare neukusne konkurencije, a i paše mojoj filmskoj estetici te ideji o antropološkom filmu.

KA JUGU

Ukrao sam Rimčev baterijski bicikl onu večer u Meštrovićevom paviljonu, tijekom samog predstavljanja tih futurističkih sprava. Nemam pojma zašto nitko o tome ne piše.

Krenuo sam ka jugu. Dosta mi je svega. Bicikl mi mjeri otkucaje srca i pazi na moje zdravlje. Napokon se osjećam siguran, stručno nadgledavan. Već dugo nitko nije ovoliko brinuo o meni.

Zadržat ću se, možda, u Splitu. Pokucat ću na vrata redakcije Slobodne Dalmacije i upitati ih trebaju li usluge raznosaa novina.

Na ovom tabloidu me ionako nitko ne voli. Nitko da pokaže senzibilitet za moje artistske pretenzije i mjenjanje paradigme.

Ovako ću se približiti printu, tamo je možda ostalo poštenih ljudi. Dopustit će mi da raznosim štampu po Splitu s tim futurističkim biciklom, a kada pridobijem njihovo povjerenje, natjerat ću ih da mi daju prostora da ispisujem etnografske reportaže na desetak kartica, kao nekada Momo Popadić.

Oh, kako li će dobro biti krčiti zabite makadame Zagore, jašući tu senzacionalnu Rimčevu raketu!

Samo da me nitko od Splićana ne zatuče i ne baci s rive, kao što su učinili onom beogradskom vaterpolistu o kojem sam izvijestio nekidan. Valjda ljudi neće saznati za moje srpsko porijeklo.

Srećom mi je pronicljiva majka podarila talijansko ime.

KRVAVE OČI

Jutros sam stigao u Split. Ova Rimčeva raketa svakako vozi brže no dotrajali Apenac kojega sam kupio od jednog Ciganina u Vranju prije desetak godina.

Rekao bih, međutim, kako i Apenac i Rimčev futuristički bicikl imaju isti, vrlo tužan problem. Nemoguće je, vidite, na njihova sjedišta komotno smjestiti djevojku, zbog čega sam, nećete mi vjerovati, bio primoran odbiti jednu lepršavu autostopericu jučer popodne na Jadranskoj magistrali.

Odlučio sam zbog toga recenzirati taj bicikl iz te perspektive. Mislim kako čovjek jednostavno nije stvoren da putuje sam. Poslat ću taj tekst na Autoklub, možda mi uplate nešto novca na moj gladni račun.

Bilo kako bilo, bicikl mi je zaplijenjen, a ja sam maločas uhićen u gradu pod Marjanom. Stavljaju mi se na teret da sam šarao po Tuđmanovom spomeniku. Istina je, međutim, da sam ja s metalnim Franjom Tuđmanom htio neobavezno porazgovarati oko pitanja slobode govora, posebice nastavno na slučaj onog nesretnika Zorana Ercega, kojega su baš nedavno priveli usred razgovora s njim, ali u Zagrebu.

Htio sam ga, dakle, upitati što misli o državi u kojoj čovjek ne može slobodno izvrijeđati niti metalni kip.

No, kada sam parkirao bicikl i došetao do spomenika, ugledao sam kako mu krvare oči. Odmah sam pomislio na čudo iz Fatime, kao i na kip presvete Gospe od Guadalupe, koji je davno proplakao pred hodočasnici u Novom Meksiku.

Bio sam vrlo uzbuđen i osjećao sam kako svjedočim nečemu velikom, nečemu izvanrednom.

Taman kad sam pomislio taj nesvakidašnji slučaj prijaviti vjerskim institucijama, policija me zvjerski uhapsila i nevinog strpala u stanicu, uzevši mi pritom i taj Rimčev bicikl. Bojim se da znaju da sam ga ukrao onu večer u Meštrovićevom paviljonu.

Sada čekam saslušanje. Nadam se da me neće optužiti za oskrnjivanje Tuđmanovog spomenika i ubiti kao pseto.

NAGODBA

Napokon su me pustili iz splitske policijske postaje. Sjećam se fine uzničke kuhinje iz zagrebačkog pritvora, ali ovi su me tri dana hranili žgancima u toplom mlijeku. Jedva čekam da odem na topli sendvič tamo na autobusni kolodvor.

Vezano uz šaranje Tuđmanovog spomenika, odbačena je svaka optužba protiv mene. Uhapšeni su neki drugi ljudi, navodni potomci splitskih četnika, kojima se sada pripisuje odgovornost za to zlodjelo.

Rimčev bicikl mi je zaplijenjen i poslan nazad u kompaniju. Ipak, protiv mene neće biti podignuta optužnica za kazneno djelo otimanja tuđe stvari.

Uspjelo mi je nagoditi se s ministrom policije Davorom Božinovićem. Kada je čuo da je u splitskoj stanici zatočen pisac Fiumanski, odmah se pod rotirkama i jakim osiguranjem zaputio na jug. Pregovarali smo uz kavu i cigarete čitavu noć.

Uglavnom, plavci traže da pišem nadahnute reportaže za onaj njihov magazin "Policija i sigurnost". Božinović mi je dugo razlagao kako hitno trebaju darovitog pisca koji će skinuti ljagu s njihovog hrabrog postupanja te pravilno izvještavati ubuduće. Smatra kako je u javnosti zaživjela kriva slika nakon racije u onom zagrebačkom klubu Funk, tijekom koje su, kako novine pišu, pretukli oca, sina i nekakvu nesretnicu koja ih je u prolazu upitala što čine.

Pristao sam, što mi je drugo preostalo? Pa neću valjda zauvijek jesti žgance u toplom mlijeku.

Večeras idem u ophodnju s kornjačama i inspektorima po Splitu. Upadat ćemo u klubove kao razbojnici te ćemo skidati i pendrečiti ljude, a ja ću čitavo vrijeme dokumentaristički bilježiti situacije tekstom. Navodno će u akciju ići pedeset ljudi, a osim temeljne policije, kornjača i inspektora, s nama će ići i Počasna zaštitna bojna predsjednice republike Kolinde Grabar-Kitarović, zatim Vojna policija, kao i teško naoružani pripadnici Antiterorističke jedinice Lučko. Čitavo vrijeme će nas nadlijetati i policijski helikopter, a Božinović je spominjao i nekakve MIG-ove.

Uopće ne znam kako ću o svemu napisati tekst koji će biti pozitivno intoniran te afirmativan prema ministru i toj njegovoj brigadi za pregled kafića. Moram, međutim, nešto smisliti, jer

nagodio sam se s plavcima i sada mi nema povratka. Ne želim zauvijek ostati obilježen kao nesposobni lopov, ne želim da mi u biografiji stoji kako sam neuspješno ukrao bilo što, a kamoli Rimčev futuristički bicikl!

DIVLJI PSI

Evo me u Cisti Provo. U bijegu sam od Božinovića i agenata HDZ-a. Ne znam što da radim, gdje da se sklonim. Ovdje svakako ne mogu računati na pomoć jataka. Bauljam po šumama i kamenjarima, bojim se da će me netko likvidirati. Nemam ništa za jesti, a od pića mi je preostalo 0.3 Maraskinog pelina kojeg sam tijekom racije pretočio u djedovu partizansku pljosku.

Napisao sam im onu večer tu glupu reportažu. To mi je prvi put u životu da sam lagao u kakvom tekstu. S lakoćom sam redao rečenice o tome kako su Božinovićeви policijski batinaši odreda fini, uljuđeni i školovani momci — širokog spektra interesa! — te da se s njima može o svemu lijepo porazgovarati. Prešutio sam krvave scene i to da hapse nevine ljude po klubovima iz objesti te sam ih počastio mnogim krasnim epitetima.

I dalje ne mogu zaspati zbog toga.

Božinović je, međutim, bio oduševljen. Tvrdio je kako sam stvoren da budem u HDZ-u. Predložio mi je da postanem vođa njihovog tima za promociju, takozvane "Internet brigade", koja će lagati za partiju u kampanji za europske i predsjedničke izbore. Kao, nakon toga će mi se otvoriti brojna vrata, a budem li stvarno odan partiji, dat će mi da pišem Plenkovićeve govore s onim bljedunjavim Šeksovim posinkom.

Uglavnom, skužio sam da je vrag odnio šalu i dao sam se u bijeg. Ne vidim se u HDZ-u. Mislim, vidim se kako uzimam lovu iz njihove blagajne, ali ni mrtav ne bih nosio tu partijsku iskaznicu. Sramota me pred pokojnim djedom.

No, oni me žele. Za petama su mi i čujem ih kao divlje pse. Sklonio sam se u neku šikaru, tu ću dočekati mrklu noć pa ću nastaviti dalje prema sjeveru.

Eh, da mi je bar onaj Rimčev bicikl i dalje pri ruci.

PRIZIV SAVJESTI

Jutros sam se, napokon, pojavio u redakciji.

Urednik mi nije dozvolio da svoje južne putešestvije i bijeg od HDZ-ovih agenata pretočim u tekst. Nije mu se, neobično, svidjela ideja da iz prvog lica kroz nekoliko nastavaka ispričam kako sam ostao bez Rimčevog bicikla, zbog kojega sam morao pasti Božinoviću pod noge te ući u đavolji deal s plavcima.

Ah, kada će netko pokazati interes za mojom strašću za pripovijedanjem, sofisticiranom rečenicom? Kada će mi dozvoliti da niknem i bujam poput cvijetka u proljeće?

Umrijet ću na ovom treš portalu, bez prilike da pokažem svoj talent, svoju rečenicu. Frustrira me to.

Za kaznu mi je naredio da čitav dan prepisujem tabloidne medije. Tražio je da napišem sedam članaka o celebrityjima, domaćim i stranim, kako bih se iskupio za izbivanje s posla. S posebnim je entuzijazmom naručio tekst o onom modnom mačku Marku Grubniću. Trebalo ga je zovnuti te zatražiti komentar, vezano uz nekakve drame iz one emisije *Ples sa zvijezdama*.

Nemam pojma što je to bilo, nemam televizor već deset godina. A nisam ni napisao taj tekst. Štoviše, nisam baš ništa napisao danas. Cijeli dan sam kartao pasijans u redakciji.

Pozvao sam se, da razjasnim, na priziv savjesti. Primijetio sam kako je to dosta popularno među doktorima po bolnicama, pa sam pomislio kako je u redu da se i novinari pozivaju na vlastitu savjest.

Više neću pisati treš i trovati ovaj narod! Pozivat ću se na savjest do otkaza, ako treba. Urednik je, moram reći, ostao zatečen idejom, rekavši mi kako nikada nije upoznao tabloidnog novinara koji razmišlja o vlastitoj savjesti.

Izgleda kako je sada u upravi, gdje sastanče oko mene i cijele ove priče sa savješću. Mislim da je ovo pravi presadan i čini mi se da sam na tragu nečeg velikog. Možda bih mogao biti kotačić promjene.

NA IVICI

Krenulo je, žele me u Vladi na svojoj strani. Uvjerem sam kako me ministar policije Božinović strastveno nahvalio na kakvoj sjednici, pa sada lobiraju i podmićuju na sve strane, samo kako bi se okoristili mojim sveopćim talentom i uslugama. Tko zna što me sve čeka! Približim li se nekako tim poljima moći, uđem li u strukture, možda bih iz svega mogao izaći kao potpuno nov, bogat čovjek.

Uglavnom, pozvan sam na sastanak kod uvažene ministrice demografije i obitelji Nade Murganić. Maločas mi je u Runjaninovoj ulici prišao onaj Plenkovićev špijun i kompjuterski genije Robert Kopal, sav markiran i fensi odjeven, ali nekako neuredan. U raskopčanoj košulji i zgužvanom sakou doimao se kao da je čitavu noć bančio po gradu i raspačavao najjeftiniji, ogavni speed miksan s deterdžentima i naftom. Unatoč tom jeftinom dilerskom imidžu zaustavio sam se i poslušao ga, jer Fiumanski ima za svakog razumijevanja. Uz to, lik dolazi iz HDZ-a, pa sam se nadao uzeti mu nešto novca.

Fotoosjetljive leće na njegovim Prada naočalama su taman počele tamnjeti, što me navelo da zaključim kako je upravo bio izašao sa sastanka u Ministarstvu kulture.

— Fiumanski, sjećaš me se?

Tada mi je bljesnulo. Recimo da sam razgovarao već s tim Kopalom prije nekoliko mjeseci. Tražio me preko posrednika da napišem neku poemu za HDZ, koju će potom na predizbornim skupovima izvoditi Maja Blagdan ili tako neka zaboravljena ličnost. Odbio sam ih tada, unatoč činjenici da sam mogao uzeti dobru lovu. Bilo mi je važnije raditi na jednom off projektu kojega na kraju nisam niti bio predstavio javnosti, no to je već tema za neki drugi dnevnički zapis.

— Nudim ti novu priliku — obratio mi se špijun, podigavši te šmekerske Prada naočale s nosa. — Trebalo bi napisati scenarij za dokumentarni film u produkciji ministrice Murganić. Tema filma su socijalni radnici, a pristaneš li, bit ćeš kreditiran kao koscenarist. Režiju će potpisati naš Andrej Rora.

— Onaj za kojega novine pišu da je ratni huškač i mrzitelj Srba? — upitao sam ga zabezegnuto. — Pa znate li vi, dragi ljudi, da sam ja polu-Srbin? Taj Rora će me zatući — primaknuo sam se Kopalovom uhu i izgovorio to gotovo nečujno, uvjerivši se prethodno da

nema nikoga oko nas.

— Livio, nemoj o tome, molim te, bar ne na preliminarnom sastanku s Rorom i ministricom — nastavio je špijun. — Tamo ćemo te obavijestiti i o budžetu filma, kao i o tvom honoraru. Ništa ti ne brini, ja sam sve dogovorio s Ninom Obuljen Koržinek, fino će to ići. Inače, da znaš, u film namjeravamo uključiti i Jakova Sedlara, posebno ako nam budu trebali kakvi nepostojeći dokumenti, a koji bi morali biti prikazani u tom dokumentarcu. Sastanak je u petak u 18 sati u kabinetu ministrice. Vidimo se, Fiumanski — završio je Kopal, spustivši svoje sada već potpuno potamnjene naočale na nos. Potom se filmski okrenuo i nestao u skupocjenom automobilu.

Ne znam što da radim, nalazim se na ivici. Oduvijek sam htio biti potpisan na kakvom dokumentarcu kao koscenarist, ali nisam siguran da je suradnja s HDZ-om i Jakovom Sedlarom dobar početak. Pođe li nešto po krivu, bude li tu malverzacija kao što je to običaj s HDZ-om, svi će nam se narugati, a portali će me razapeti kao klauna i partijskog scenaristu. Bio bi to kraj za mene.

Dodatno, nisam baš siguran ni da li bih se našao s Murganićkom i Rorom na artistskom planu. A opet, tu je lova. Iz partijske blagajne HDZ-a već godinama ispadaju čitava brda novčanica, zašto ne bih i ja priskrbio dio kolača?

Razmislit ću do petka, kada ću nakon prvog jutarnjeg pelina donijeti odluku.

CRTA RAZGRANIČENJA

Našao sam se usred diplomatskog skandala. Nevjerojatno, znam, ali nevolje se lijepe za mene poput kakve srednjovjekovne pošasti prije izuma penicilina.

Izazvao sam incident u Piranskom zaljevu. Bježeći od Božinovića i agenata HDZ-a, bio sam kratko završio u Istri, i to kod jednog starog znanca — policajca, da stvar bude bolja — za kojega sam znao kako će mi biti od pomoći. Budući da se dugo nismo vidjeli, predložio mi je da se napušimo kao zvijeri i odemo na lignje. Tvrdio je kako nema šanse da bi nas Božinovićeve ruka na otvorenom moru mogla doseći.

Bilo nam je baš fino. Ribarili smo s propisno obilježenog policijskog glisera satima, a kurenat nas je lijepo nosio prema pošti i nije trebalo uopće veslati, što me je posebno veselilo. Divio sam se fascinantnoj snazi prirode dok smo panulavali te lignje, dječaćki usput fijučući. Moj prijatelj policajac je motao džoint za džointom i priznajem, jedvice sam pratio taj tempo.

Sjećam se, u jednom trenutku me bio upozorio kako se približavamo granici. Teško mi je bilo pojmiti tu granicu na moru, budući da nema onih kućica i murjaka koji šeću uokolo. Rekao sam mu neka se umiri i nastavio panulavati: nigdje žive duše oko nas! I on se, napokon, bio opustio; šalili smo se po pitanju te morske granice i vadili osobne karte iz novčanika, nudeći ih usput ribama poletušama na pregled.

Ah, kakva krasna ribolovna večer!

Upravo sam, međutim, pročitao na Indexu kako je onaj slovenski ministar Miro Cerar zbog svega odlučio uputiti "prosvjednu notu" Republici Hrvatskoj. Kao, on smatra da je naš napušeni ribolov bio "provokacija visokog intenziteta". Smračilo mi se od tog diletantskog diplomatskog rječnika! Spominjao je i nešto oko sredinske crte razgraničenja, međunarodnog prava te schengenske granice, ali nisam s punom pozornošću mogao pročitati to suhoparno birokratsko pismo.

Nazvao sam radije tog Cerara i pojasnio mu da bi, ako mu se već piše, mogao napisati kakav roman, umjesto da gubi vrijeme na prosvjedne note zbog mojega napušenog ribolova. Rekao mi je da nije znao kako je riječ o tome te da se mnogo ne ljuti, no da smo ipak mogli pozvati i njega u akciju. To bi bilo kolegijalno, objašnjavao mi je. Upitao me i je li bilo ribe, no prešutio sam fantastičan ulov, znajući da će zatražiti pola jer smo, kao, lovili u slovenskim

vodama.

Slovenskim vodama?! Koji glupi koncept za poslušnike! Fiumanski je slobodnomisleći građanin — zamislite me kao tu nesretnu lignju — i ne vjeruje u međunarodno pravo, crte razgraničenja, Schengen i ostale izmišljotine.

Nisam, međutim, dobio priliku dodatno elaborirati drugačiji sustav vrijednosti tom Miri Ceraru. Sprašio me s telefona, rekavši kako hitno mora govoriti s Marijom Pejčinović Burić iz našeg MVP-a. Pretpostavljam kako upravo komentiraju taj moj sporni ribolov.

Ljudi moji, samo da rata ne bude.

FORE I SMICALICE

Prvi april.

Dan u redakciji prolazi normalno: nemilice plasiramo članke na rubu laži i prozirne klikbejt senzacije. Čitateljima podvaljujemo raznorazne fore, borimo se za klik kako znamo i umijemo. Treba se prehraniti, umiliti oglašivačima i zaraditi ovu mizernu plaću, od koje mi urednik pola daje na ruke, kada padne mrak.

Stariji kolege su mi jutros na kavi prepričavali kako se u ranija vremena isključivo na današnji dan bavilo takvim smicalicama. Danas, nastavili su smireno, prvi april u internetskom univerzumu traje čitavu godinu. Urednik se dobrano potrudio da doista i živimo taj svojevrsni "Beskrajni dan", pa je još krajem prošle godine u redakciju postavio veliki kalendar koji nudi samo jedan datum.

— Dosta mi je tih gregorijanskih i julijanskih prevara. To su barbarski običaji koji pripadaju nekim drugim civilizacijama! — divljao je po redakciji. — U digitalnoj eri svaki dan je prvi april! Zapamtite to, nadničari, ako se želite najesti kruha!

Idem sada napisati neku navlakušu i baciti je u eter. Bilo mi je lijepo slušati o tom prvom aprilu jutros. Da sam barem rođen u nekim drugim vremenima, u kojima su fore i smicalice imale neku vrijednost.

Ovako, lažem svaki dan. S jutrom pogledam u taj urednikov kalendar i razočaram se; ne da mi se više živjeti. Sutradan ću se probuditi i shvatiti kako je opet prvi april.

Želim van iz tog začaranog kruga. Želim doživjeti svibanj, kupati se gol u srpnju! Majka mi je često pripovijedala o ružičastom, ugaslom nebu u kasnom kolovozu. Nisam odavno ništa od toga vidio, ostaju mi samo priče, sjećanja. Bože, koliko radosti i ljepote propuštam na račun tog dosadnog prvog aprila.

Da barem mogu zaobići san i slavodobitno ušetati u taj drugi april, daleko od ništavnih članaka i tabloidnih senzacija. Otići ću večeras do nekog kvartovskog dilera i uzeti si peticu jeftinog speeda.

Možda ću tako i ja, konačno, dočekati budan taj drugi april.

POREZ NA ROBOTE

Sreo jutros grupicu od sedam-osam robota na križanju Draškovićeve i ulice kneza Mislava. Izgledali su vrlo uplašeni, neprestance se ogledavajući oko sebe. Sa sobom su vukli tek najpotrebnije stvari: rezervne baterije i punjače, matične ploče, zamjenske LCD ekrane. Bokci, tumarali su nekako krivo isprogramirani, doimali su se kao da bježe već tjednima i sve su im funkcije teško poremećene.

Možda će zvučati nekorektno, ali nalikovali su mi na migrante, samo na baterije.

Bilo ih je svakakvih. Vidio sam Bendera iz *Futurame*, humanoidne robote poput onog C-3PO-a iz *Star Warsa*, zatim nekakve puzajuće heksapode koji su me podsjetili na kukce, a jedan je robot koračao otkinute mehaničke ruke koja mu je, jadniku, visjela tek na jednoj žici. Taj je baterijski bogalj, učinilo mi se, bio vođa ove rastrojene STEM falange.

Za njima je trčkarala gomila osnovnoškolaca, predvođena onim Indexovim kolumnistom Goranom Vojkovićem. Naslikavali su te jadne robote kao kakvu atrakciju. Bilo je tu toliko cike, graje i baterijskog zanosa da sam umalo bio oglušio. Prišao sam Vojkoviću.

— Gorane, što naslikavaš ove jadne robote, kao kakve zvijeri? Daj im štogod jesti!

Vojković mi je započeo razlagati kako brižno prati te robote još otkako su Bojan Glavašević i Dalija Orešković kroz novine razglasili da će ih oporezivati. Prema njegovim riječima, taman su bili na putu za Varteksovu tvornicu, gdje su se htjeli zaposliti ne bi li doprinijeli senzacionalnoj Bakićevoj transformaciji te propale tvrtke. Navodno su upravo na njegov poziv krenuli u Hrvatsku pješke, autoputom, i to iz nekakvog STEM centra u Berlinu. Nakon nekoliko tjedana tog križnog puta dočekao ih je, međutim, taj nesretni START-ov manifest, zbog kojega su bili primorani dati se u bijeg.

— Zamisli ti te reacionare iz START-a! — obratio mi se uzrujan Vojković. — Stat ću ja tim divljacima na rep! Livio, fotografiram ovu jednu, neželjenu robotsku nejač već danima, a kada skupim svu dokumentaciju, odnijet ću je Pučkom pravobranitelju, pa neka se malo pozabavi time. Ovo je egzodus, Fiumanski, sramotni egzodus! Gdje li će, što li će ovi nesretni roboti, to nitko ne zna — jadao mi se.

Priznajem, bila je to dirljiva scena. Često sam ciničan prema baterijskim romobilima, robotskoj radnoj snazi, raznim gadgetima i svemu ostalome što dolazi s futurizmom, ali

slomio sam se nad Vojkovićevim jadikovkama. Možda ljudska i robotska vrsta doista mogu zajedno funkcionirati, možda nam budućnost neće donijeti samosvojnu umjetnu inteligenciju: robote koji će nas nadići, poraziti i pretvoriti u robove!

Tko zna gdje su sad ti nesretni roboti-migranti. Nadam se da ih je netko primio k sebi doma, očistio im monitore i napunio baterije. Zagrepčani znaju biti fini i uljuđeni.

Samo da ih nije privela policija. Ti Božinovićeve batinaši ne znaju ni s ljudima! Žao mi je sada što nisam upozorio te jadne robote da se klone Funka, Petrinjske, Heinzelve... Nadam se da se Goran toga sjetio.

A sada ću mu i pisati na Facebook. Pogledat ću te njegove fotografije i predložiti uredniku da o svemu napišem jedan veliki feature za naš portal. Nazvat ću i Daliju Orešković te Bojana Glavaševića da mi prokomentiraju situaciju. Osjećam da bi to mogla ispasti jedna lijepa i dirljiva, društveno odgovorna tema.

VRŠNE AKROBATSKE SPOSOBNOSTI

Već pet dana bančim s ovim Kinezima. Naravno da sam onaj dan bio otišao na Markov trg, sve da ispratim kako će hrvatski suverenisti pasti ničice pred tim uglancanim kineskim komunistima.

Prizor bijaše istovremeno čudesan i dirljiv; nisam znao da je Plenković sposoban ljubiti čovjeku stopala, ali tako da se ne savije u koljenima. Pokazao je pred tim komunističkom premijerom vršne akrobatske sposobnosti, centar je gorio od njegove ljubavi i odanosti režimu. Sviralo je na hiljade fanfara, letjeli su konfeti! Nisam siguran, je li grandiozno dešavanje režirao Krešimir Dolenčić?

Bilo kako bilo, narod je uživao u tom jeftinom teatru i trg je obuzelo veselje. U sveopćem šušuru i gunguli iskoristio sam priliku da se udvaram jednoj sramežljivoj, svilenoj komunistkinji gavranaste kose. Nisam bio izdržao, požuda me izjedala. U svojih tridesetak godina, naime, ja propustih ljubiti Kineskinju.

Nevjerojatno je na što su sve spremni ti azijski kicoši. Prodajem im iznad cijene fejk militarije pobjedničke Titove vojske, nabavljene jeftino na Hreliću, kao i mizerabilistička djela socrealističkih autora. Vodim ih, također, na preplaćene ture spektakularnih jugoslavenskih spomenika, a s posebnim zanosom kupuju od mene jugo značkice te bezvrijedne hrvatske dinare. Ti ljudi su opčinjeni socrealizmom i sa žarom govore o tome kako bi umjetnost trebala slijediti određene ideje, promovirati odgojne mjere.

Knjigu Rudija Supeka *Egzistencijalizam i dekadencija* — to remek djelo ovdašnje servilnosti ždanovizmu — prodao sam jednom mladom kineskom diplomatu iz delegacije za čitavih sto eura. Nabavio sam je za deset kuna na rasprodaji u Trešnji, upravo s planom da ju podmetnem tim zanesenjacima.

Tu nisu, pretpostavljate, završile moje poslovne veze s Kinezima. Ja sam vodio gospođu Yu o kojoj pišu novine u Kumrovec. Ispalo je da je ona malena kojoj sam se udvarao na trgu njezina osobna asistentica. Ja sam je, dakle, nagovorio da uloži u taj propali kraj i napravi zabavni park posvećen Josipu Brozu Titu.

Kada sve ispregovaramo, dogovorit ću s kreativnom agencijom Bruketa&Žinić da brendiraju taj čudesan historijsko-adrenalinski centar kao nešto iznimno i do sada neviđeno.

Ljudi će uskoro pohrliti u Titoland, i to sa svih strana svijeta, a ja ću si ugovorom zacementirati proviziju od svake prodane ulaznice i živjeti bezbrižno do kraja života!

STRAŠNO PUNO HIPOTETIKE

Danas sam se, napokon, pojavio u redakciji. Očekivano, urednik je bio vrlo zainteresiran za moja kretanja u proteklim danima, no ja sam mu nonšalantno isfurao Plenkovića.

— Livio, opet te nema danima! Ja te plaćam, a ti mi okrećeš leđa i ne dolaziš u redakciju. Ne obavljaš svoj posao prepisivačine sa stranih tabloida, a onda ljudi nemaju na što kliknuti. Dokle misliš da to može tako? Kako ćeš si zaraditi plaću, Fiumanski? Gdje si, pobogu, nestao?

— Bio sam s Kinezima.

— Kakvim sad Kinezima?!

— Ne znam, pitajte njih.

— Fiumanski, znaš li ti da nama opada promet dok ti odbijaš raditi, dok sabotiraš naše klikove, naš kruh?

— Nemam informacije o tome. Nije bilo prineseno mojoj pozornosti.

— Kažeš mi da si bio s Kinezima. S kakvim, čovječe, Kinezima, ovima što su došli ulagati u Hrvatsku?

— Uredniče, sve sam vam odgovorio na ovu temu.

— Livio, zvat ću ljude iz uprave, dat ćemo ti otkaz.

— Ne vidim zašto bi trebali na taj način o tome govoriti.

— Dižeš mi živce, Fiumanski. Gdje si se smucio?

— To ćete morati njih pitati.

— Livio, jesi li ti svjestan da nedolaskom u redakciju diskreditiraš sve ostale nadničare ovdje, koji krvavo prepisuju da bi zaradili svoju plaću?

— Strašno puno hipotetike!

Tu sam zalupio vratima i otišao. Sutra ću možda govoriti s urednikom, ako prestane

inzistirati i biti toliko iritantan.

PROZAK

Slomljen sam.

I dalje nisam na listi užih finalista za onaj književni natječaj Prozak. Pomno pratim njihove stranice svakoga dana, ali nikako da se pojavi i moje ime. Jutros sam tim povodom uredniku Kruni Lokotaru poslao ogorčeno pismo na kućnu adresu, napisavši kako sam razočaran radom njegovog žirija.

— Ostavit ću se pisanja, Kruno — najavio sam mu na kraju te rukom našvrljane poruke.

Neću se, naravno, ostaviti pisanja. Ali, razmišljam se ostaviti pripovijedanja ovih cirkusantskih avantura te se okrenuti ispisivanju paragrafa o neuzvraćenoj ljubavi, ili tako nešto. Pisat ću vrlo seriozne i depresivne priče, posvetiti se obiteljskom romanu. Možda da napišem koji redak o ratu, o tegobama posttranzicijskog društva? To uvijek prolazi! Nastavim li na ovaj način glumatati klauna, neću nikada osvojiti nikakvu nagradu. Ne osvojim li, pak, nagradu, neću se nikada maknuti s ovog treš portala i nitko mi neće prevesti knjigu.

Želim postati književna zvijezda, želim da netko dramatizira ove moje pisanije! Tako ću se upisati u vječnost, pa čak i ako propadne ovaj amerikanski projekt Facebook.

S druge strane, osjećam obvezu prema vama, čitateljima ove bijedne stranice. Možda nagrade i nisu toliko bitne, možda mi je zapisano u zvijezdama da zauvijek ostanem siromah koji objavljuje na društvenim mrežama.

Bez vas, ja sam ništa. Vaša pozornost me osnažuje na isti onaj način na koji majčino mlijeko podiže nemoćno novorođenče.

Skupa ćemo rasti, prijatelji. A kada budemo sasvim veliki, organizirat ćemo i književnu nagradu Livija Fiumanskog, koju će odmah poduprijeti predsjednica republike, HAZU, brojne multinacionalke te razni zapaženi građani.

Tada ćemo ponuditi i Lokotaru da za velik novac na otvaranju manifestacije pročita to moje nesretno pismo. Neka podsjeti narod na činjenicu da me zatajio!

Idem sada opet rifešati Prozakovu stranicu, da vidim jesu li me već izabrali.

NAPUŠENI POTHVAT FIUMANSKOG

Neki lik je izgurao automobil sto i šest kilometara po Vukovarskoj ulici unutar 24 sata, čime je oborio Guinnessov rekord. Svaka čast, smion pothvat!

Omniprezentan kakav jesam, ispratio sam i to za vikend te sam donio odluku: prijavit ću se i ja za obaranje rekorda, što da ne?! Motat ću neprekidno dvadeset i četiri sata džointe i čitati knjige, a kolege novinari će to uživo prenositi telefonima i distribuirati kroz kapitalne medije. Napokon ću postati tražen i rado viđen! Veseli me da ću, konačno, ja biti onaj koji stoji ispred kamere, kojega se snima poput spretne cirkusantice na trapezu ili pak divlje zvijeri u kavezu. Portali će me maltretirati za izjave i diviti se mojemu pothvatu, a sramežljive novinarke na praksi će mi prilaziti s pitanjima poput:

— Molim vas, gospodine Fiumanski, je li bilo teško popuštiti toliko džointa tijekom čitanja razno-razne literature? Vidite li vi uopće više išta na te svoje okrvavljene oči?

— Oh, kako da ne, ja vidim, mlada kolegice, i moram stoga reći da vam lijepo stoji ova boja fuksije kojom ste se danas ogrnuli. Nekako je poletna, proljetna, lijepo ističe vaš neosunčani ten i opću figuru. No, vratimo se na taj moj junački pothvat. On je bio naporan, ali važan! Kao što ste i sami, vjerujem, upućeni, u nas je uvriježeno misliti kako se od trave unutar desetak dana stiže do heroinske propasti. To su priče za stare babe, za dvadeseti vijek! Ja sam htio dokazati kako se na travi može itekako dobro misliti, kako se može čitati, komparativno analizirati velika djela ruskih klasika ili francuskih egzistencijalista. U tome sam, hvala univerzumu, i uspio, a sada očekujem da svoje mišljenje na temu izrazi onaj genijalac Milan Kujundžić i njegovo Ministarstvo zdravlja, kao i Ured za suzbijanje zlouporabe droga.

— Recite, u kojem dijelu pothvata vam je bilo najteže, jeste li u kojem trenutku pomislili kako nećete uspjeti?

— Bilo mi je teško tako napušenom čitati Jaroslava Haška. Inače obožavam doživljaje njegovog vojaka Švejka i pročitao sam to remek-djelo mnogo puta, no čitajući te njegove avanture nakon četrdesetog džointa toliko sam grcao od smijeha, da sam pomislio kako će mi iskočiti želudac! Tada sam zatvorio te stranice i okrenuo se psihološkom romanu. Uzeo sam, mlada kolegice, čitati Ljermontova...

*

Moja akcija će pored sportskog i natjecateljskog imati i aktivistički karakter, budući da ću promovirati legalizaciju trave i čitanje pred svekolikom javnošću. Gledat će me na desetine hiljada ljudi putem novih medija, sponzorirat će me gradonačelnik Bandić, a policija me neće moći privesti — kako zbog Guinnessovog imuniteta, tako i zbog moje učene, knjiške pojave, ali i slave koju ću postići tijekom ranih sati obaranja rekorda.

Okupljam stručni tim za ovo prestižno rušenje rekorda! Molim vas, neka mi se zainteresirani prijave u inbox. Trebat će mi netko da izmrvi sve te kifove i smota silne džointe dok sam ja uronjen u literaturu, a neće biti na odmet imati i čovjeka koji će me opskrbljivati vodom i slatkišima.

Sam ću, ipak, brinuti o literaturi. Nemojte štogod zamjeriti: vjerujem isključivo u vlastiti ukus po tom pitanju.

A trebat će mi i lova — i to čitavo brdo love! — jer Guinnessov certifikat i te njihove sudije, koliko čujem, koštaju preko sto dvadeset hiljada kuna.

I zato vas pitam, dragi prijatelji, možemo li jednom crowdfunding kampanjom sakupiti takvu cifru za ovaj velebni, napušeni pothvat Fiumanskog?

FANTASTIČNO INTELIGENTNE ŽIVOTINJE

Molim vas da mi se od sada obraćate kao znanstveniku Fiumanskom. Naime, moj prvi pravi znanstveni eksperiment je uspio i svakodnevno daje rezultate, a sreću koja je tim povodom obuzela moju znanstveničku auru teško je opisati riječima.

Dopustite da, talentiran kakav jesam, ipak pokušam pojasniti o čemu se radi.

Prije nekoliko tjedana me niotkuda nazvao Milorad Pupovac. Čovjeka uopće ne poznajem, no istina je da sam s njegovim sinom prije koju godinu pod pseudonimom priredio jedan kros-disciplinarni zbornik iz polja francuske sociološke teorije, iz kojega su poslije učili studenti na Sorboni.

Gotovo sam siguran da mu je on i proslijedio moj broj.

Uglavnom, Pupovac senior je zatražio da osmislim predizbornu kampanju za njegovu stranku SDSS. Kao, treba malo uzdrmati birače prije europarlamentarnih izbora i ponovno otvoriti neka goruća pitanja.

— Želim bombu od kampanje, Fiumanski — zamolio me preko telefona. — Idemo ljude opet podsjetiti na neke stvari. Mržnja prema Srbima ne jenjava! Livio, pa sjećaš se one paleži našeg tjednika prije koji mjesec. Na centralnom gradskom trgu! A što se tek odonda izdogađalo, teško je i prebrojati sve incidente. Želim zato neke postere koji će izazivati, koji će razbjesniti rulju i natjerati je da pljuje, pali i razbija, a svijet neka gleda!

— Nešto ću već smisliti, Milorade moj. Fiumanski, kao što znaš, uvijek vadi asa iz rukava! Strpi se, Pupovče, odspavaj. Uskoro će diljem zemlje tvoje lice gorjeti u plamenu.

Kao što znate, ja se ne bavim copywritingom. Ja pišem višetomne romane koje nikada neću objaviti i esejističke osvrte u kojima na uvod potrošim petnaestak kartica teksta. Nisu mi poznate te kratke poruke, kao niti teorija marketinga, psihologija prodaje i privlačenje pozornosti, tako da isprva nisam mogao biti siguran kako će ono što imam za reći povodom Pupovčeve kampanje uopće stati na prosječni billboard.

Najzad mi je uspjelo. Dugo sam promišljao, kratio svoje pokušaje i vrtio riječi iz slogana da bih odjednom ostao na onoj jednoj jedinoj upitnoj rečenici — za koju ste svi već čuli, dakako, zahvaljujući briljantnosti moga eksperimenta — Znaate li kako je biti србин u Hrvatskoj?

Sa zadovoljstvom sam nazvao šefa SDSS-a na telefon.

— Milorade, konačno sam se dosjetio slogana za naš mali eksperiment, a uvalio sam i malo ćirilice unutra! Mogu ti reći kako se radi o čistoj znanosti, a za osmišljavanje koncepta inspirirali su me eksperimenti s majmunima. Sigurno si gledao one Youtube filmiće u kojima znanstvenici ostave banane majmunima u jednom odvojenom kavezu, pa ovima brže-bolje zbog hrane prorade moždane vijuge te uz pojačan napor shvate alternativni put, otvore si vrata i naposljetku dođu do slasnih tropskih banana. Pupovče moj, ti majmuni su me oduševili — pa to su fantastično inteligentne životinje! — a nešto slično sam pripremio i Hrvatima u sklopu tvoje kampanje. Billboardi s ćiriličnim pismom glumit će, naime, te tropske banane, a razjarene Hrvate ćemo natjerati da učine sve ne bi li došli do njih, rastrgali ih, zapalili, pa i pojeli po potrebi!

I eto, otada gore billboardi od Splita do Rijeke, točno onako kako sam zamislio. Šaraju i pišaju nemilice po njima, jedu ih kao zvijeri, a ja sve snimam skrivenim kamerama uz lokaciju.

Kako je bilo lako!

I Pupovac je vrlo zadovoljan. Platilo me nešto u dinarima, mislim da imam dovoljno za četiri-pet raspojasanih vikenda u Beogradu. Jedva se čekam vratiti u taj grad. Kunem se da ovaj put neću upisivati nikakve programerske škole.

Osim toga, razmišljam da pokrenem školicu copywritinga. Treba mi neka dodatna lova, budući da od žurnalizma nema života. Uzet ću ovaj eksperimentalni slučaj kao prvi kojega ću proučavati sa svojim studentima, a već sad predosjećam kako će u narednim godinama moju komunikacijsku strategiju proučavati i na najprestižnijim koledžima u svijetu.

Mislim kako ću doista prestati s pisanjem višetomnih neobjavljenih romana te se okrenuti u potpunosti kraćoj poruci i eksperimentu.

LOVAC NA OLUJE

Ovo što se dešava vani nije normalno. Nešto je, boga mi, ušlo u ljude s ovim vjetrom. Neka strašna bolest, infekcija, neki virus koji sve razbija, širi se bez kontrole i zbog kojega će uskoro zatvoriti grad u karantenu.

Ljudi su u panici.

Ne brine ih, međutim, polomljeno drvo ili odneseni limeni krov jeftinog kvartovskog kioska.

Jutros sam vidio čovjeka kako izvan sebe juri u rikverc Jurišićevom ulicom prema Jelačićevom trgu. Vozio je crnog Passata tramvajskom prugom brzinom od barem 70 kilometara na sat, vješto izbjegavajući tramvaje i pješake, dok se na koncu nije punom silinom zakucao u zid na uglu Praške i Trga. Nevjerojatno, ali nije bilo ozlijeđenih. Sreća, Božja providnost, što li je to bilo? Ja ne znam.

Požurio sam vidjeti o čemu se radi, a kada sam se približio slupanom vozilu iz kojega je sukljao dim, za upravljačem me dočekaao Zlatko Hasanbegović iz Neovisnih za Hrvatsku. Vampirski se, nekako drogirano smijuljio; primijetio sam da mi pokazuje svoje očnjake i tako mi prijeti. Izgledao je zaraženo.

Nije me to uplašilo. Uostalom, ja poznajem Hasanbegovića s nekih simpozija u Islamskom centru u Zagrebu, gdje sam odlazio godinama ranije, dok sam bario jednu doktorandicu etnologije i kulturne antropologije. Bila je zgodna, strastvena u izlaganju, a sviđala mi se, mislim, oko nepuna četiri mjeseca. Na kraju je puklo jer je previše zabrijala na znanost, normalan život, citatnost u stručnim časopisima... Kao, htjela je uštedjeti i nešto novca, skrasiti se konačno.

Jednostavno nisam mogao podnijeti takve gluposti.

— Što to radiš, luđake jedan? — obratio sam se Zlatku.

— Vozim nas punom brzinom nazad u četrdeset i prvu godinu! Livio, želim putovati u prošlost. Dosta mi je novog milenija, tehnološke revolucije i fiksacije na nogomet, znanost, Eurosong i kvazi-ujedinjenu Europu. Želim živjeti u nekoj drugoj eri, u eri stvaranja novog svijeta! Posljednjih dana me prati intenzivan osjećaj kako sam rođen daleko iza svojeg doba, ne mogu više to izdržati...

Uskoro se ondje pojavila i stranačka kolegica mu Bruna Esih, zaogrnutu nekakvom čudnom zastavom koja mi je izgledala kao da je, odnesena orkanom, doletjela ravno s dubrovačkog seta Igri Prijestolja. Ona je, međutim, tvrdila kako se radi o povijesnoj zastavi pod kojom su drevni Hrvati u stoljeću sedmom prvi puta ugledali more.

Nisam htio to problematizirati. Fokusirao sam se radije na taj strašan virus, na tu infekciju koja gazi sve pred sobom i zbog koje ljudi bjesne.

Kolegica Esih je herojski izvukla Hasanbegovića iz sada već gorućeg automobila i stala ga je majčinski kuditi. Vjetar je u pozadini hukao, lomeći sve pred sobom, dok su ljudi bezglavo i u nevjerici tamarali uokolo, onako kako se već događa nakon velikih katastrofa. Bila je to sjajna scena, naizgled historijska, jedna od onih koje bi mogle ostati duboko ukorijenjene u memoriji naroda. Zatim je slavodobitno izrekla nekoliko rečenica Andriji Jarku u kameru (vojnički je vikala, boreći se s uraganom), fotografirala se za štampu i odvukla Zlatka prema stranačkim prostorijama. I ja sam bio otišao dalje.

Pedesetak metara od te apokaliptične scene, susreo sam nekakve zelene aktiviste. Krampom su razvaljivali one ploče na Trgu, dobacivši mi kako imaju u planu tu zasadi magnolije.

— Izrast će veleбно, Livio, bit će veće od kipa bana Jelačića! — rekoše mi odvažno.

Telefonom ih je snimao Ivan Pernar, a uskoro se pojavila i policija. Nakon kraće prepirke i Pernarovih predavanja o demokraciji, svi su odlučili polijegati te pružiti pasivni otpor (kramp, aktivisti, Pernar), a novaci na obuci su ih jedvice podigli i utrpali u maricu.

U čudu sam nastavio hodati gradom, pokušavajući proniknuti u ovu infekciju. Srećom sam jutros nazvao urednika i rekao mu da me ne očekuje u redakciji, jer se nešto slabo osjećam.

Istina je, međutim, da sam odlučio postati lovac na oluje. Planirao sam usnimiti nekoliko atraktivnih kadrova razorne zagrebačke bure, postaviti ih na Youtube, pokupiti slavu i klikove, a zatim nastaviti putovati svijetom i snimati uragane. Preselit ću u Aleju tornada u središnju Ameriku i družiti se sa celebrity-meteorolozima. Priuštiti ću si i bolesni, blindirani pick-up kojega ću strahovito opremiti i kojime ću loviti najluđe orkane današnjice. Moje emisije sa snažnim autorskim pečatom bit će vrlo gledane, streamat će se na Netflixu, a upisat će me i u knjige slavnih. Ako poživim, o meni će dokumentarac snimiti veliki Werner Herzog.

Takav je, dakle, bio moj plan. Ali, umjesto briljantnih kadrova stabala koja padaju na skupe

automobile i uništavaju ih, umjesto letećih krovova koje vjetar odnosi preko ulice, umjesto ljudi koji s kišobranom u ruci leluju zrakom poput Mary Poppins — dobio sam suludu vožnju u rikverc, Pernara, kramp i aktiviste. Dobio sam ljude zaražene nekim čudnim virusom i nespokoj u grudima.

Srećom, jedna od ljubavnica mi je medicinska sestra pa sam otišao i do nje, tako da mi dadne masku za lice. Ne želim da infekcija nošena vjetrom prijeđe i na mene.

Sada i dalje hodam gradom, zamaskiran kao Kinez. Vjetar raznosi sve pred sobom, a virusne bolesti ulaze u ljude i šire se prema jugu.

Dobro pozatvarajte škure, ljudi. Tko zna što će biti s nama.

PISMO PREPORUKE

Ja sam spremao Katarinu Kitarović za Harvard. Radili smo mnogo na pisanju i skupa smo prolazili opus Mire Gavrana, a Katarina je s posebnom pažnjom pratila što imam za reći o esejistici velikog Radovana Ivšića. Hodali bi nas dvoje pantovčanskom šumom, satima — dakako, okruženi naoružanim dvorjanima — i dok bi Fiumanski govorio, malena Kitarović bi ga pratila u stopu, pomno bilježeći svaku njegovu primjedbu, dosjetku, osjet.

— Katarina, vidiš li ovo drvo? — upitao bih je mesijanski, pokazujući na rasnu platanu.

— Vidim, Fiumanski — odgovorila bi mi razrogačenih očiju. Bila je željna mogega znanja.

— Čovjek je, mila, kao drvo. Nikad ne znaš dokle će rasti. Vidi, danas si tek sjeme, a već sutra tvoje krošnje kidaju ornamentna stakla skupocjenih krovišta. Pritom ruše i stare, brončane trokrake lustere s centralnom kuglom, uništavaju reljefne zidove i secesijske dekorativne detalje, ali ne brini, mila, ne može se graditi, a da se ne ruši. Tvoja krošnja raste nezaustavljivo, gazi i obija, ali ne osvrći se, Katarina. Zalijevaj se vodom i rasti, rasti, rasti!

Bio je to teški bulšit koji sam joj tjednima prodavao, ubacujući self-help u svoja naoko profesorska zapažanja, ali Kolinda je obećala dobro mi platiti. Napokon, iskoristio sam priliku i da vidim neke ljude nakon dugo vremena. Recimo, Tonko Maroević. Otišli smo i k njemu, budući da je malena Grabar-Kitarović izrazila interes ka likovnim referencijama u dramama, romanima, novelama i pjesmama. Kao, zamislila je pisati nešto o tome u svom prijemnom eseju za Harvard. Ispijali smo tako nekakav pariški rosé u Tonkovoj mansardi dok je iznosio raritetna domaća izdanja, sveudilj laskajući predsjedničinoj kćeri i njezinom interesu ka talijanskoj avangardi. On, zapravo, nije niti shvatio o kome je riječ; samo je htio razgovarati o poeziji i likovnosti. Na kraju sam iskamčio da nam potpiše i pismo preporuke, što nije stajalo u mojem ugovoru i čime je Kolinda bila posebno oduševljena. Sada čujem kako sam u širem izboru za nekakav državni orden, odlikovanje, što li. To mi laska, ali od ordena se ne živi. Radije ću upitati Kolindu da mi dadne još nešto novca.

To je, dakle, istina o Katarininom upisu na Harvard. Čitam sada, međutim, kako neki spindoktori zasluge prebacuju drugoj osobi, ne dotičući se uopće Fiumanskog i njegovih šumskih priprema, analogija s platanom i briljantnih dosjetki. Vjerojatno naša predsjednica ne želi priznati pred svekolikom javnošću kako joj se kćer upisala na prestižni fakultet posredstvom pijanog i neuglednog vic-mahera.

Neka, paše mi to. Ja ću nastaviti pripremati štrebersku djecu bogataša za prestižna sveučilišta, daleko od očiju javnosti, a neka se drugi kite slavom, zaslugama i pameću.

Fiumanskom je dovoljna lova.

O SVRABU I SVEMIRU

Urednik me jutros poslao u Sisak, naručivši mi tekst o gradu koji se lomi između srednjovjekovlja i futurizma.

— Tanka je granica između svraba i svemira, Fiumanski! Čuo si za naše mlade FER-ovce koji će iz središta Sisačko-moslavačke županije lansirati raketu u svemirska prostranstva. O tome želimo pisati, Livio. O svemiru, letećim automobilima i historijskim pothvatima! Požuri u Sisak i vidi je li ta pojava svraba u gradu, o kojoj svi sada pišu, ugrožava rad našeg prvog Svemirskog Centra. Evo, napokon teren za tebe — brifirao me na jutarnjoj kavi.

— Uredniče, shvaćam vaš entuzijazam, i hvala što me šaljete na teren, ali znate da ja i nisam baš idealan za te svemirske teme. Htio bih napisati nešto o željezari, riječnoj luci te mlinskoj i pekarskoj proizvodnji. Sisak je bio vrlo jak u tim područjima, znate, bio je to pravi industrijski gigant. Želim vidjeti mogu li gradu svojim tekstom kako pomoći, povratiti mu taj industrijski, radnički sjaj...

— Hrpa gluposti, Livio! Kakve pekare, industrija, kakvi bakračići?! Na to više nitko ne klikće, osim članova Radničke fronte. Želim priču o Centru i njihovoj zaštiti od svemirskog zračenja. Čitao sam kako su na dobrom putu da prodaju te svoje štitove i onom genijalcu Elonu Musku. Idi sad... i donesi mi nešto dobro!

Po dolasku u Sisak zatekao sam postapokaliptično stanje. Zgrade razrušene, prozori zatvoreni, nigdje nikoga. Nigdje ni brodova koji krcati teretom plove Kupom i Savom, kako sam čitao u nekim jugoslavenskim knjigama. Pred Željezarem, tek nekoliko vidno ožalošćenih figura; nisu mi izgledali kao visokoprofilni radnici iz svemirske industrije.

— Dečki, gdje je Svemirski Centar? — upitao sam ih. Nisu htjeli govoriti. Jedan me od njih gestikulacijom upitao cigaretu. Dao sam mu je, naravno, međutim ovaj mi je uzeo cijelu kutiju, razdijelio prijateljima i pospremio je u džep svoje košulje. Čitavo vrijeme su se mahnito češali po tijelu, bilo je očito da su i oni zaraženi.

— Svemirski Centar, znate, oni što će raditi štitove za Elona Muska... Ja sam novinar, htio bih nešto napisati o tome — pokušao sam još jednom, pripalivši osobno svoje cigarete svakome od njih.

Napokon, glas.

— Ne znamo ništa o prokletom svemiru. Trebamo penicilin, aspirine i gelove protiv parazita. Trebamo deratizaciju. Molim te, pomози nam, pa ovo je 21. stoljeće, a nas napadaju biblijske bolesti — kazivali su uglas.

U toj je pustoši bilo lako primijetiti i onog biskupa Košića. Bauljao je prema Željezari u svećeničkoj halji, tamjanom tjerajući sveproždirući svrab.

— Biskupe! — zazvao sam ga. — Centar, gdje je Svemirski Centar?

Košić je u potpunosti izignorirao moje pitanje. U transu je držao nekakvu propovijed, spominjući skakavce, svrab i razne druge pošasti, pojašnjavajući kako je to rezultat odnarođene vlade, sekularne države i pada hrvatske vjere u Isusa Krista i njegovo uskrsnuće.

Ne znam što da sad radim. Nemam tekst o Svemirskom Centru i biznisu Siščana s Elonom Muskom.

Sve što imam su očaj građana i postapokalipsa. Ne izgleda mi kako će se odavde uskoro lansirati rakete. Ne izgleda mi, štoviše, kako će na ovom opustjelom prostoru tako uskoro niknuti ni obična stambena zgrada, a kamoli kakvi svemirski centri.

Idem sada nazad za Zagreb. Ostaje mi nadati se da nisam i sam pokupio taj vražji svrab.

ČUDESNO OZDRAVLJENJE

Jutros sam opet naletio na hadezeovog špijuna Roberta Kopala. Bauljao je Jarunom u deliriju, standardno raskopčane košulje; izgledalo mi je kao da je u afteru još otkako smo se vidjeli zadnji put. Buncao je o nekakvom crnom labudu, kojega je tražio uokolo na onaj način na koji se traži izgubljeno dijete u golemom šoping centru. Činio mi se skroz izgubljen, nesretnik, možda je bolestan.

Pozvao sam jadnika da mi se pridruži za stolom. S obzirom na to da je kao mahnit tražio tog crnog labuda — briljantan kakav jesam — uzeo sam mu s telefona čitati bajke Hansa Christiana Andersena. Svakom rečenicom mi je izgledao sve zdraviji.

— Kva-kva! Brže-brže! požurivala ih je patka... — čitao sam dok me je gledao u čudu, poput mališana koji pred spavanje sluša priču i znade kako će uskoro nestati svjetla i majke što sjedi mu pored nekog tjelešca.

— Oh, koliki je svijet!, čudili su se pačići, jer su sada zaista imali mnogo više mjesta nego kad su u jajima ležali... — nastavio sam dobrohotno prolaziti kroz tekst, češkajući nestrpljivog Kopala po tjemenu.

— Pače, Livio, gdje je crno, ružno pače? — prekinuo me molećivo. Bio je na rubu suza.

— Strpi se, Roberte, pa ne mogu ja čitati brže no što Hans Christian Andersen piše! — prekorio sam ga glasom učiteljice razredne nastave.

— Najzad se raspuklo i veliko jaje... — vratio sam se čitanju bajke, uz osjećaj kako će ovome ispasti oči od uzbuđenja.

— Piju-piju!, zapijukalo je mladunče i iskobeljalo se iz ljuske. Bilo je to neobično veliko i ružno pače. Kakav čudan stvor!, rekla je stara patka. Velik je, crn i ružan! — pogledao sam ga znakovito, čitajući te bezvremenske Andersenove retke.

Čuvši ove rečenice, Kopala ustade poput vojnika koji na zvuk trube podiže zastavu.

— Pronašao sam ga! — usklikne pa me poljubi u čelo.

Špijun je brzinom i determiniranošću zdravog maratonca potrčao prema stranačkim prostorijama u centru. Čudesno ozdravljenje, rekao bih. Bajke doista liječe duh, a čini se i tijelo!

Možda me partija nagradi za ovaj iscjeliteljski pothvat.

MUZEJ UZALUDNOSTI

Upravo sam ministrici europskih fondova Gabrijele Žalac poslao natječajnu dokumentaciju za moj najnoviji projekt. Nadam se da ona već dobro znade za lik i djelo Fiumanskog, i da je ministar Božinović i nju uputio u sva dobra djela koja sam odradio za Vladu, još otkako sam plavcima napisao reportažu za onaj njihov lažljivi bilten.

Uzet ću lov iz EU fondova i otvoriti Muzej uzaludnosti u Zagrebu. Ako je mogao uspjeti onaj Muzej iluzija, ili Raspadnutih veza, zašto ne bi i moj muzej postao veliki hit?

Povući ću neke veze i potruditi se da uđem u podnajam jednog od atraktivnih prostora Jozе Brkića u samom srcu grada. Napokon ću postati slavan! Uvrstit će me u turističke karte grada Zagreba, imat ću i specijalan adventski program, a o meni i mom neobičnom konceptu raspisat će se i veliki svjetski mediji. Sam ću, dakako, kustosirati taj muzej, uz svesrdnu podršku nezaposlenih kreativaca iz polja umjetnosti i kulture. Domaći će prekarijat tako besplatno raditi za mene, jer prodat ću im priču kako je upravo moj Muzej mjesto gdje će sakupiti važno iskustvo i iz kojega će se lansirati u zvijezde, naravno jednom kada im popijem svu krv na račun profita i uspjeha. Neka odvolontiraju, zombiji, a onda mogu dalje, što se mene tiče! Nije ovo socijalizam da im ja moram osiguravati radna mjesta.

Idemo sada na postav. Bit će tu mnogo spekulacije i suvremenih umjetničkih praksi, kako i priliči dobu u koje smo bačeni.

Posjetitelje će na samom ulazu pozdraviti kartonski lik blago nasmiješenog oporbenog vođe Davora Bernardića. Uz njega će se fotografirati, a zatim nastaviti dalje u razgled, gdje će ih dočekati multimedijalna izložba Krstičevićevih vojnih parada.

Zamislio sam je raskošno i interdisciplinarno — postavljenu u videu, tekstu i fotografijama — tako da se tu publika stvarno zadrži. Nakon veličanstvene prostorije, posjetitelji će moći pročitati Borasove intervjuе iz onog časopisa Universitas, zatim poslušati političke govore Kolinde Grabar-Kitarović na audio kasetama, a dočekat će ih i biste hrvatskih sudaca svih sorta i resora, kao i one ravnatelja DORH-a kroz hrvatsku povijest, koje će moći zasipati trulim voćem i povrćem po izboru. Potom, statua Crnog labuda, koja će kroz specifičan pjev zainteresiranima prepričavati nemoralnu povijest HDZ-a. Tu ću surađivati s najboljim audio-inženjerima u državi, a pjev ćemo aranžirati tako da publika, slušajući tog labuda, prolazi kroz osjećaje veselja, patnje, melankolije i tuge.

Tako uzdrmani, krenut će u još jednu od prostorija mojeg Muzeja, gdje ću im predstaviti iduću točku iz kratke, ali bogate povijesti hrvatske uzaludnosti: novinsku polemiku Ante Tomića i Hide Biščevića. Na velikom ću displeju uz komornu muziku vrtjeti te tekstove, a oni posjetitelji koji uspiju sve to pročitati i zatim prepričati o čemu se tu radi, bit će specijalno nagrađeni kipićima muzeja.

Sedmu, osmu, devetu i sve ostale točke postava neću dalje otkrivati. Ne želim da mi netko ukrade ideju! A vas, dragi čitatelji, pozivam da svojim prijedlozima sudjelujete u izgradnji ovog jedinstvenog muzeja, mjesta o kojemu će se još mnogo pisati i koje bi moglo promijeniti način na koji percipiramo muzejsku djelatnost i ponudu.

Samo da mi Gabrijela odgovori potvrdno!

PRVI MILIJUN

Gabrijela Žalac se ne javlja, ali već se pokušavam prikrpati Ivanu Pernaru.

Zašto ne, čovjek zna doći brzo do love. Jedan je od onih koji se galantno ušću u zgradu pa nestanu s milijunima, a ja sam oduvijek htio biti dijelom neke flambojantne kriminalne bande u odijelima. Vidim sebe kao otmjenog pljačkaša, iz sorte onih koji zavode putem, pa im planovi dolaze u pitanje. Nešto kao koktel Jean-Paul Belmonda i Clooneyja iz Oceanovih jedanaest. Vi već znate da Fiumanski nije divljak.

Uglavnom, natjerat ću ga da me primi u svoju novu Stranku Ivana Pernara, gdje će me brzo staviti za političkog tajnika. Napredovat ću strelovito u politici, pogonjen Pernarovom nevjerojatnom propagandnom mašinerijom. Video-sekcija će svaki dan donositi Youtube priloge o meni, u kojima ću šetati livadom i govoriti ono što ljudi žele čuti. Radit ću i ostale nevjerojatne stvari, postati rijedak primjerak populiste, a ova će Facebook stranica u kratkom roku dobiti oko sto pedeset hiljada novih fanova. Postat ćemo politički pokret!

Zatim će Ivan Pernar i Livio Fiumanski osvojiti dva mandata i brdo love na parlamentarnim izborima, i to unatoč masonskim podvalama i napadima mainstream medija. Fiumanski će svakog mjeseca rasti u raznim anketama i prometnut će se u novog političkog cyber-mesiju, koji ima veći reach i od samog Mislava Kolakušića.

Postat ću Pernarov politički uzor.

E, baš tada kreće grand finale moje fine i odmjerene, rekao bih filmske pljačke. Posvađat ću se s Pernarom i otići s novcem u neku minornu ljevičarsku stranku, recimo u onaj radikalni SRP. Oživjet ću Šuvaru u spomen te komuniste i uvesti ih u hrvatski Sabor, gdje ću pojačati i sa socijalističkim i antinacionalnim parolama, prozivajući sve i svakoga: od krupnih kapitalista, liberala i poduzetnika pa sve do crkve i domoljuba. Zamislite koji će to cirkus biti!

Tako će, vidite, Fiumanski postati politički prebjeg i zaraditi svoj prvi milijun. Zatim ću non-šalantno nestati iz politike. Ajde, ostavit ću toj slabašnoj komunističkoj partiji desetak tisuća kuna, tako da imaju za novi website, i za skrojiti neke zastave i transparente. Ne zaslužuju više, u parlament su ionako ušli zbog mene i mog Youtube kanala.

Bude li me tko za dvadesetak godina maltretirao oko tog prvog milijuna, kao što to danas

čine Mati Rimcu, proglasit ću ga jalnim, zavidnim i siromašnim duhom.

DAVNO POTONULA AMFORA

Evo me na putu za Dubrovnik. Idem se zapiti u onaj disko Revelin, gdje su se arapski šeici baš nedavno proslavili time da nisu platili masan račun za svoj raskalašeni provod među stoljetnim zidinama. Nije li to mjesto taman po mjeri Fiumanskog?

Predstavit ću se kao književna zvijezda s četiri bestsellera, prevedena na osamnaest svjetskih jezika. Kao da ti ljudi išta znaju, kao da čitaju! Popušit će priču o deset milijuna prodanih primjeraka brže nego Fiumanski ranojutarnji džoint.

Kad me uz slavlje i konfete puste u taj pozerski klub, naručivat ću školjke samo da bi ih mrtve bacao nazad u more. Bit ću glavni na plesnom podiju, a konobari će me u nevjerici promatrati dok se budem zalijevao skupim šampanjcima po glavi. Pritom ću i maltretirati hostese u nojevom perju, DJ-a, izbacivače, pa i šefa i čistačicu tog lokala, ali svi oni će me trpjeti zbog neviđene pohlepe i smisla za biznis. Zbrajat će litre tog nesretnog šampanjca na podu, misleći kako ja doista planiram platiti taj račun, a snimat će me usput i za Instagram storyje kluba, uz riječi kako tako razuzdanog gosta davno nisu imali.

Jest će mi iz ruku, strvinari.

Njihova invazivna PR-ica će plaziti po meni i moliti me za potpisanu fotografiju, samo kako bi me uvrstili u "hall of fame" posjetitelja Revelina, uz Billa Gatesa, Lawrencea od Arabije, nogometaše Arsenala i suspektne ruske oligarhe.

Rado ću joj pozirati, nesretnici.

Jasno, kada isprolijevam sav šampanjac i kada dođe vrijeme naplate računa, pravit ću se da nisam znao.

Ali Fiumanski je, kao što već pretpostavljate, znao. Znao je da neće platiti taj račun, jer bio je to dio njegovog šireg biznis plana za lagodan život i šalabajzenje bez radnoga staža.

Izazvat ću, dakle, sablazan u tom klubu i napokon postati medijska zvijezda! Zaradit ću u kratkom roku milijune pratitelja na Instagramu, a medijska mašinerija će me zaslužno prometnuti u bogataša, baš kao onu plavušu koja je polugola upala nekidan na finale Lige prvaka. I ja sam o njoj napisao članak, i ja sam joj dao na vizibilitetu! Sada dotična zbraja followere, koprca se u lovi, dok ja i dalje svakog dana odlazim na tabloid, samo kako bih

pronašao neku novu sablazan ili dijaboličnu personu o kojoj ću nešto napisati, e da bi se ona kasnije dobro naplatila kroz slavu, Bitcoine, Instagram pratitelje i besplosen život.

Dosta mi je više poštenog rada, to je za slabiće i siromahe. Želim i ja izazvati neku sablazan i zaraditi brojne pratitelje na internetu. Vrijeme je da započnem praviti gluposti, napokon postanem influencer i uzdignem se s ovog muljevitog tla na kojemu ležim poput davno potonule amfore.

PISATI NASTRANO

Ušuljao sam se maločas među prosvjednike na Markovom trgu, gdje se govorilo nešto o takozvanoj neprimjerenoj lektiri. Nisam znao o čemu se točno radi, ali bilo mi je zanimljivo da se o knjizi lamentira pred Saborom, pa sam brže-bolje prišao bliže, pomislivši kako je to odlična prilika da sebe malo ispromoviram te da me konačno uvrste u lektirni popis. Ući ću u deal sa školama i izdavačima, pa će mi napokon izdati knjigu! Knjižnice će me otkupljivati po povoljnim cijenama i konačno ću postati citiran i cijenjen autor. Srednjoškolska djeca će obožavati moje pisanije; žicat će me autograme i pratiti po gradskim salonima, a kada me proglase najposuđivanijim autorom u Hrvatskoj, Aleksandar Stanković će me pozvati u Nedjeljom u 2, da prozborim nekoliko pametnih, dok čitava Hrvatska objeduje i bulji u moj intelekt i naočitu figuru. Nisam li to zaslužio?

Kroz nekoliko će godina tako na državnoj maturi stajati i iduće pitanje — “Gdje je na početku svoje karijere objavljivao pisac i žurnalist Livio Fiumanski, čije ste dnevničke zapise čitali u drugom polugodištu trećeg razreda?”

Što će tek taj dan imati za reći moja draga majka, koliko će samo biti ponosna!

Sreo sam ondje Kristinu Pavlović, sestru onog Ladislava Ilčića iz stranke HRAST, i odmah mi se učinilo kako ona dirigira tim cirkusom. U megafon je trubila nekakve laži o Zoranu Feriću i Kristianu Novaku, dok su njezini drski pobočnici pripremali lomaču na kojoj su htjeli zapaliti nepoželjne knjige. Trajalo je to, bogami, galamila je onuda dvadesetak minuta — i to sasvim neupućeno i amaterski! — ali nisam htio ulaziti u dublje književnoteorijske rasprave. Odlučio sam da mi je bolje pobrinuti se za sebe; Fiumanski je davno prestao biti prosvjetitelj.

— Kristina, oprostite — povikao sam joj na uho dok je žvakala taj megafon.

— Ovo je prosvjed, što želite? Ne može sada, ne dok mnogi pišu nastrano! — izgovarala je u taj aparat, tako da nas je slušao čitav Markov trg.

— Evo, pročitajte ovo, mislim da je primjereno za srednje škole... — gurnuo sam joj zgužvani bunt ovih bijednih tekstova u šaku.

— Pročitajte, preklinjem vas. Fiumanski ne piše nastrano! — zaderao sam se krajnjim snagama dok me njezina gorda straža odvlačila otamo.

Udaljili su me taman u času kad su ti divljaci pohrlili na lomači zapaliti desetak Murakamijevih knjiga. Jedna profesorica hrvatskog je uz poklič prva bacila šibicu, pred očima zgroženih japanskih turista koji su sve fotografirali. Nikad nisam bio neki matematičar, ali mislim kako je njih desetak imalo bar sto fotoaparata, svih boja i oblika.

Ovo bi mogao ispasti međunarodni incident, kažem vam. Ali neka, bitno mi je da Kristina pročita moje zapise. Dogodi li nam se konačni udar konzervativaca, očekujem da će ona preuzeti Ministarstvo kulture, pa me možda uvrsti u taj lektirni popis.

Ne mogu se više boriti za poštenje, opće vrijednosti i razum. Od toga nema kruha. Sada gledam samo na sebe i svoj uspjeh, a da bih bilo što postigao moram biti blizak s moćnicima sa svih strana ideološkog spektra. Zato jedva čekam čuti što Kristina misli o mojim dnevničkim zapisima, nadam se da će ih doista i pročitati. Fiumanski jednostavno mora izvršiti u srednjoškolskom kanonu!

Samo da ih nije zapalila na lomači s Murakamijem, Ferićem i Oljom Savičević Ivančević.

KVOTE ZA STRANCE

Već danima ne spavam zbog manjka turističkih radnika, o čemu neprestano izvještavam, jer se na to klikće nenormalno.

Šalim se, spavam mirno i dugo nisam bio ovako zadovoljan. Prišao sam jutros uredniku:

— Šefe, mislim da ćete nam uskoro morati podignuti plaće. Prelije li se ovaj manjak turističkih radnika i na medije, više neće tko imati pisati o guzi Kim Kardashian i posljednjim Instagram trendovima! — dobacio sam mu iz stolca u redakciji, smijuljeći se onako pobjednički.

— Livio, vi ste svi neradnici. Lijena gamad, socijalisti! Ali, ima tko će raditi, Fiumanski, uvozimo Arape brže no što pijemo njihovu naftu. Da ti kažem, prvo ćemo ih instalirati po hotelima, birtijama i vodenim parkovima, a kada i vi novinarčići odlučite nestati u taj navodno pošteniji svijet, naučit ćemo ih hrvatskom jeziku i zaposliti po redakcijama, pa neka pišu, ako vi već nećete — odgovorio mi je manirom smirenog čovjeka, kojemu baš ništa ne može poremetiti planove.

Kakav zanesenjak! On doista misli da će mu Arapi lijepiti Hine i prepisivati Daily Mail. Odgovorio sam mu kako smo već ostali bez doktora, konobara, profesora i medicinskih sestara te kako vrlo skoro u ovoj državi neće biti novinara ni da napiše SMS poruku, a kamoli kakav ozbiljan tekst. On se, međutim, i dalje naslađivao, slaveći pritom slobodno tržište i kvote za strance.

— Uredniče... prenesite riječi Livija Fiumanskog članovima uprave ove naše kompanije — progovorio sam još jednom ponizno.

— Ako se Arapi ne budu snašli s hrvatskim jezikom... — naćulio je uši, kao da će od mene čuti neko nadasve genijalno rješenje.

— Možda posao preuzmu Mercedesi, zlatni dukati i nekretnine na brežuljcima!

DOBRI NAŠ LOVRE

Evo me s Lovrom Kuščevićem u obilasku njegovog carstva.

Moj stari znanac i Plenkovićev špijun Kopal me angažirao, zamolivši me da napišem nešto lijepo ministru u obranu. Kao, trebalo mu je neutralizirati tekstove onog navodno ruskog špijuna Andreja Dimitrijevića s Telegrama, koji piskara neprestance o nekretninskim aferama poštenog ministra. Obećao je kako će me partija dobrano nagraditi ako popravim Lovrin imidž i dokažem kako je sporna nekretnina doista farma, a ne luksuzna kuća za iznajmljivanje, jer se Plenković više ne može boriti sa zlim jezicima koji napadaju tog omraženog aparatčika, posredno i čitavu stranku.

— To je naš dobri Lovre, Livio! Ne možemo bez njega, a podmeću mu sa svih strana. Otiđi na Brač, učini što moraš i popravi situaciju, bit ćeš obilato nagrađen. Napiši jednu lijepu reportažu, neka svi znaju kako HDZ-ovi ministri žive skromno na svojim farmama — brifirao me špijun uoči puta.

Taj frajer je, međutim, ispao nepopravljiv, iako bih ja rado bio napisao nešto i uzeo novac partiji.

*

— Faljen Isus i Marija, Livio! — dočeka me raširenih ruku, monumentalno stojeći ispred svoje bračke rezidencije.

— Evo, ovo ti je moja štalica. U ovakvoj jednoj se rodio i sam Isus — pokazivao je ponosno na tu neukusnu hacijendu s bazenom.

— A ovo su ti moje životinjice! Pi-pi-piiii malene, dođite svome Lovri... Slikaj, Livio, slikaj! — hranio je četiri kokoške koje su izmigoljile ispod blindiranog automobila. Bilo je očito da ne pripadaju ovome mjestu.

Izvadio sam telefon i pravio se da fotografiram.

— Ministre, a gdje vam je bunar, gdje je sijeno, gdje je mlin za kukuruz? Gdje su magarci, traktori i osušeni duhan, gdje su vam ovce? — upitao sam ga, vidjevši istovremeno kako

pušta te svoje kokoši, vadi krunicu iz džepa i započinje moliti Očenaš.

— Livio, ne sada, vrijeme je molitve. Dođi, pomaknimo se u hlad, molit ćemo zajedno, a sluga će nam nešto narezati i staviti na stol.

— Lovre moj dobri, ovo mi ne izgleda baš kao štala — pokušao sam racionalizirati stvar.

— Trebat će mi konkretniji seoski mizanscen kako bih oprao ljagu s vas. Nitko mi neće povjerovati u ove nesretne kokoške. Imate li neku balu sijena, gdje vam je motokultivator?

— Livio, pusti sad to — izgovorio je, mrmljajući usput i te svoje molitve. — Idemo jesti.

Popeli smo se dugačkim, kamenim stepenicama na tu hacijendu i sjeli smo na terasu, dok nam je poslugica iznosila narezke na originalnim tacnama iz razdoblja NDH. Razmišljao sam što ću napisati i kako tog Kuščevića, zaboga, predstaviti kao farmera, kada sam skrenuo pogled udesno, na bazen.

A tamo je, nasred bazena, ležerno poput rozog napuhanog flamingosa, plutao grandiozni Crni labud. Bilo je nešto magično u njemu, nisam mogao odvratiti pogled.

— Samo njega ne smiješ fotografirati, od svih mojih seoskih životinja — pogledao ga je Kuščević manirom ljubavnika.

— Njega čuvamo i ne damo ga nikome. Piši o onim kokoškama koje si ranije fotografirao! — pripremio mi je.

Nastavio sam halapljivo proždirati drniški pršut, zalijepivši si jedan komad na čelo. Nemam fotke tih kokoški i ne znam što ću napisati. Samo da me Kopal ne dade ubiti.

OPASNOST

Jučer pomislih kako svjedočim sindikalnom okupljanju zagrebačkih dimnjačara.

Prišao sam im na trgu, hvatajući se nervozno za svaki gumb kojega sam na sebi uspio pronaći.

— Gospodo, da vam rečem... Trebalo bi mi pogledati dimnjak, a nemam novca, ja sam novinar — obratio sam im se dok su postrojeni stajali pred spomenikom banu. Njihove su se zastave zlokobno vijorile; osjećao sam da nešto nije sasvim u redu, ali nisam mogao identificirati problem.

Zakupila me, valjda, misao o tom opasnom dimnjaku.

— Majka me učila da valja o tome voditi računa, ako čovjek želi ostati živ. Ljeto je, znam, ali evo dođite pogledati, skuhat ću vam usput i kavu. Radnička solidarnost je moja šema — nagovarao sam ih.

Ti ljudi su na spomen radničke solidarnosti započeli kesiti svoje očnjake i čudno me gledati. Nisu pristali pogledati mi taj nesretni dimnjak. Tek sada na Indexu čitam kako to nisu bili dimnjačari, već crnokošuljaši onog wannabe fašiste Keleminca, koji mi je onomad brenerom spalio novine.

Nevjerojatno da sam ispaao baš toliko slijep. Tako to bude, izgleda, kad čovjeka optereti briga.

Dobro da ih nisam odveo doma, čovječe. Bili bi me ubili. U regalu držim brdo marksističke i anacionalističke literature, sumnjam da bi imali razumijevanja. Strpali bi to u kadu i divljački zapalili, a ja bih skončao od nakupljenog dima poput uplašene zvjerke koju se pokušava vatrom istjerati iz njezina brloga.

K vragu i s tim dimnjakom. Radije ću izginuti od njega pokvarenog nego od vlastite literature.

MITSKA LAVANDINA ŠUMA

Evo me nazad na Braču. Uzeo sam godišnji odmor, kupio lanenu košulju i panama šešir, a sada već danima berem lavandu, i to tako silovitim tempom da su mi ruke poljubičastile. Pogrbljen sam kao starica, nije ovo lak posao. Odlučio sam, međutim, odraditi ovdje četiri tjedna, a zatim pokrenuti biznis sa štandovima. Prodavat ću krunice, satenske gaće i plastične pištolje po malim dalmatinskim mjestima i svetištima te ću napokon zaraditi svoj prvi milijun. Ako je mogao ministar Lovro Kušćević, ne vidim razloga zašto ne bi uspio i Fiumanski!

Ovdje je, inače, ludilo teško. Ljudi i dalje pristižu na Brač sa svih strana svijeta, sve kako bi ostvarili "hrvatski san" i napokon si priskrbili bogatstvo. Nakon što je ministar Lovro Kušćević obznanio na N1 televiziji kako se obogatio kao šejk upravo na lavandi, ljudi su se jednostavno raspametili. Na otoku već sada živi nekoliko tisuća berača, pa su počele i međusobne kavge i previranja. Nadam se kako neće tko poginuti u stampedu radnika koji prvom zorom mile ka nepreglednim poljima lavande, međusobno se nadmećući za poziciju. Infrastruktura za toliko radne snage ne postoji. Nema vode, sanitarija i hrane, pa nesretni berači destiliraju more i jedu travu te morske alge. Baš jučer sam nekim Arapima kuhao kamenu juhu; ostali su očarani kulinarskom lakoćom Fiumanskog, pa smo razmijenili i nekoliko recepta.

Stvari ovdje kako-tako za sada funkcioniraju, ali bojim se što će biti za nekoliko tjedana kada se utrostruči broj berača lavande. I cijena će joj pasti; već sad je izvjesno kako se nećemo baš svi obogatiti od ovog posla. Bože, valjda neće biti nereda!

Čujem kako je ministar policije Davor Božinović, promatrajući dalekozorom s uzvisine horde stranaca koji pristižu na Brač na vrlo domišljate načine, između ostalog i na splavima te u sportskim kanuima, svome ađutantu kratko dobacio:

— Pusti ih, netko mora i brati lavandu!

Ne razumijem, ipak, zašto nitko o svemu ovome ne piše. Zvao sam urednika da napravim neki live s lica mjesta, napišem reportažu, ali glatko me otkantao. Netko pokušava zataškati ovu migrantsko-poduzetničku krizu na Braču, a sezona je ugrožena. Nema više niti slobodnih kreveta; berači spavaju i na brodicama, po stajama, a mnogi kampiraju na otvorenome. Sve ovo, bogami, podsjeća na Zlatnu groznicu u svojim najboljim danima.

U međuvremenu se među ljudima proširio i glas o mitskoj Lavandinoj šumi, navodno smještenoj u zaleđu nekakve skrivene bračke uvale do koje je nemoguće doći. Koliko čujem, tamo lavanda raste i do pet metara u visinu, a njezine stabljike su promjera brezinog drveta. Iz njih, govore mi, curi nezaustavljivo raritetna lavandina smola. Nju se, pak, na crnom tržištu dade dobro naplatiti, a cijena decilitra smole, koliko čujem po pričama, postiže onu rabljenog automobila srednje klase.

I sam tražim tu šumu. Bosonog i gladan bauljam po bračkim škrapama, nadajući se kako ću pronaći svoju zlatnu žilu i riješiti si egzistencijalno pitanje. Doživljavam i priviđenja, vjerojatno od žeđi i pohlepe, pa sam maločas krajnjim snagama potrčao prema jednoj zaravni, misleći kako sam napokon pronašao Šumu. Približivši se, shvatio sam kako se radi tek o običnom korovu i dehidriranim, sušnim plodovima kupine. Protrljao sam oči, okrijepio se tim bobicama i sada nastavljam dalje tragati.

Možda ovo bude moj dan.

SLOBODNO TRŽIŠTE

Morao sam otići s Brača, nisam više mogao izdržati taj kaos.

Na hiljade berača sa svih strana svijeta svakodnevno se mlati i prepire za pozicije, ovo izgleda kao podivljali mravinjak. Atmosfera tinja kako dani postaju topliji, a lavande ima sve manje. Kordon policije već danima razdvaja strane i domaće berače, jer naši su se ljudi počeli buniti. Što imaju Egipćani brati njihovu mirisnu travu?

Kaos i pomutnju iskorištavaju razni blagoglagoljivi i poduzetni šatro-menadžeri, koji su započeli organizirati grupice tih nesretnih pridošlih berača, nudeći im zaštitu, sigurne pozicije i besplatne obroke od algi i morskih trava, u zamjenu za proviziju od berbe. Mučno je gledati kako se odnose prema tim poštenim ljudima koji su pristigli ostvariti "hrvatski san" i nabrati svoj prvi milijun. Svi ti stranci su, inače, sada prebačeni na prostor pustinje Blaca, gdje u neljudskim uvjetima žive u kontejnerskim favelama, čiju je izgradnju platio sumnjivi lokalni biznismen kojemu prija jeftina radna snaga.

Trebalo bi ovo regulirati na neki način, uvesti kakve restrikcije. Slobodnotržišni moral se topi na Braču poput sladoleda na podnevnom suncu! Kažem vam, ovo je Divlji zapad. Bit će mrtvih i pregaženih, javio sam jutros uredniku, međutim nije se udostojio odgovoriti mi na poruku.

U meni je prelomilo kad sam vidio skupinu gadgetima okićenih hiperliberala, koji su došli na Brač s desetak autobusa punih desetogodišnje djece, uz riječi kako u njihovom radu leži rast domaćeg BDP-a.

— Pogladit će te prije spavanja nevidljiva ruka tržišta — tješio je jedan od njih malodobno dijete koje nije prestajalo plakati za svojom majkom, da bi ga s ostalima poslao brati lavandu.

Nisam, dakle, pronašao tu Šumu, ali lijepo je, najzad, biti u Zagrebu. Ostalo mi je i nešto godišnjeg. Samo se nadam kako ću uspjeti noćas zaspati.

PROFESOR FIUMANSKI

Pozvali su me s FPZG-a da postavim par novih kolegija na noge, budući da su se odrekli Istraživačkog novinarstva pa se u kurikulu našlo mjesta za, kako kažu, svrsishodnije stvari. Moje im je ime, doznajem, preporučio jedan klijent, kojega smo proslavili nativnim tekstovima na ovom našem tabloidu.

— Livio, novinarstvo je daleko odmaklo od ovih “Five W’s” priča! To pripada teletekstu, a novinari danas moraju biti marketinški i komunikacijski stručnjaci. Netko mora dovoditi kapital u te naše kompanije, zadovoljavati oglašivače, jer nije ovo socijalizam pa da se može živjeti od reportaža na deset kartica teksta. FPZG je moderna škola, ide ukorak s vremenom i stoga želi takvog, osuvremenjenog novinara, koji ruča s klijentima, promišlja kreativne kampanje i zna napisati prikriveni oglas. Dobro razmisli i javi mi se s nekim prijedlogom programa, bit ćeš obilato nagrađen! — stajalo je u iznenađujuće neformalnom pismu, pristiglom iz dekanata FPZG-a u redakciju tabloida n/r Fiumanskom.

Iako mi je sve to prilično odbojno, odlučio sam iskoristiti priliku i sada pišem silabuse tih kolegija za iduću akademsku godinu. Nitko se nije obogatio na principima! Uvest ću predmete “Relacije sa sponzorima”, “Bonton za stolom”, “Planiranje budžeta”, “Komunikacijske strategije”, “Uvod u Excel tablice”, “Pisanje u marketingu” i sl.

Napokon da i ja postanem taj uvaženi profesor, o kojemu čitav život sanjari moja dobra majka.

DOĆI ĆE

Izvarali su me dobro na Fakultetu političkih znanosti, ponudivši mi mizernu svotu za predavanje tih marketinško-novinarskih kolegija, ali već imam novi biznis plan.

Doći će lova i do Fiumanskog, samo valja biti uporan.

Odlučio sam, dakle, zaštititi slova L i F, i sada sam pisao u Državni zavod za intelektualno vlasništvo. Ako može ona dizajnerica nakita Borboleta zaštititi taj svoj konac, pa i simbole srca i sidra — upravo kao da ih je jutros izmislila! — zašto ne bi i pisac Fiumanski zaštitio svoje cijenjene inicijale?

Koji će to gušt biti: blejati po cijele dane i pisati čudno strukturirane romane koji nikada neće biti objavljeni, dok mi kapa lovica od svih tih rečenica, zapisa, tabli i svega ostalog što na raznim stranama sadržava moja zaštićena slova! Pa samo ću kroz oftalmološke ambulante i one njihove Snellenove optotipe zgrnuti milijune, a gdje je tek štampa, gdje su portali, gdje su knjige, letci i dječje bojanke, gdje su meniji u restoranima i table na cestama? Fiumanski će se okupati u parici, a kada mi odobre zahtjev i krenu mi pljuštati dolari, zlato i Bitcoin, sve ću vas počastiti stanovima i novim automobilima!

Idem uz požurnicu poslati taj zahtjev na Zavod, možda ipak ima budućnosti za mene.

ZAVIČAJNO PJESNIŠTVO

Ti šarlatani ne žele zaštititi moja slova. Vrijeđa me to, ali uspjeh ću već u životu. Treba samo pronaći način.

Vremenu unatoč, iskoristio sam vikend za planinarske aktivnosti i boravak u prirodi. U zadnje vrijeme sam se, naime, okrenuo tzv. zdravom načinu življenja, ne samo kako bih uštedio na pelinu i cigaretama, već kako bih pronašao i novi izvor inspiracije. Sumnjive kafane i noćni klubovi ne draže me kao nekoć; znam, vjerojatno je stvar u nemiloj propagandi angloamerikanskih medija, koji nas ne prestaju uvjeravati kako nije zdravo ispiti bocu vina naiskap, ali je zato sjajno trčati uzbrdo do točke srčanoga udara.

Po svoj je prilici i Fiumanski nasjeo na takve budalaste priče.

Neka, možda ću tako postati zavičajni pjesnik! Moje mračne, kvazi-egzistencijalističke eseje ionako nitko ne čita, a jednom kada se okrenem aktivnom životu i započnem pisati o padajućem, jesenjem lišću, o proljetnoj travki i mirisu prirode, o nabujalim, silnim rijekama i gorostasnim planinama, o ljepoti majke domovine — e tada će svi prenositi moje pisanije, a uvrstit će me i u lektirni popis. Tko zna, možda će Kolinda Grabar-Kitarović inzistirati da se takve moje strofe umetnu i u državnu himnu.

Otišao sam zato po njih na Medvednicu. Lutao sam i lutao, razmišljajući o pejsažu i domovini, ali strofe mi nisu nikako dolazile na pamet, pa sam odlučio okrenuti ploču i posjetiti spilju Veternicu.

Sjetih se, međutim, jedne manje, nerazvikane spilje o kojoj sam davno čuo nekoliko priča za šankom jedne podsljemenske birtije. Fiumanski je underground, pomislih, tu se krije inspiracija za njega.

Uz pomoć moderne tehnologije — kojom sam sada u potpunosti ovladao — i GPS-a uskoro sam bio na ulazu te skrivene spilje. Jedva sam disao od sve te planinske šetnje i odsustva cigareta, ali prokrčio sam put unutra, goloruk razmaknuvši šikaru i nekoliko osušenih trupaca.

Stupivši u to grotlo, osjetio sam vlagu, hladnoću, mrak. Bio sam pod teškim dojmom i učinilo mi se kako se ovuda nije nitko kretao još od prahistorije. Kako sam oduvijek snatrio postati arheolog-istraživač, instinktivno sam se dao u prebiranje po tlu i zidovima te spilje, sav u

potrazi za dokazima davnog života. Možda ću i ja otkriti nešto značajno, ohrabrivao sam se, pa napokon zaraditi preprodajom artefakta u kakav muzej ili naučni centar!

Konačno, crtež. Crtež na zidu, kao u Altamiri! Paleolitička umjetnost nikada nije bila područje mojeg interesa, ali znadem, pobogu, prepoznati petroglif?!

Crtkarija, doduše, nije prikazivala bizone i lovce, već nekakvo lice s naočalama, ali računao sam da bi to moglo biti raritetno svjedočenje o kakvoj naprednoj, vanzemaljskoj paleolitskoj civilizaciji.

Koliko ću samo na ovome zaraditi!

Taman dok sam promatrao taj uradak i razmišljao o načinima na koje je mogao biti izveden (kamenom, grančicom ili oštricom nekakvog drevnog oruđa?), iz dubine te pećine začuo sam jecaj.

Bože, kako sam se samo uplašio. Postavio sam se u gard kao boksač te sam hrabro zakoračio u smjeru jecanja. Možda pronađem drevnog stanovnika Medvednice, pomislih, prodat ću ga u cirkus i zgrnuti veliku lovu!

Kad ono, naidoh na Šeksovog posinka, zaboravljenog HDZ-ovog Karla Resslera kojega sam onomad zalio koktelom po glavi. Skutrio se u dnu te spilje, gol do pasa i prljavih noktiju, bunčajući nešto o "vjerodostojnosti" i progonu iz stranke. Ispalo je da je on nacrtao onaj petroglif, za kojega mi je pojasnio kako predstavlja lice premijera Plenkovića. Baš on ga je tu strpao, ispričao mi je potišteno, i to nakon debakla partije na europskim izborima, a zabranio mu je da izađe sve dok se ne popravi rejting stranke.

Jadni Karlo Ressler. Tako slab, blatnjav, neuhranjen i gologuz, podsjetio me na Goluma iz *Gospodara prstenova*. Podijelio sam s njime par suhih krekeri koje sam bio ponio na izlet, a tražio me i cigaretu. Pojasnio sam mu kako ih nemam ovog puta sa sobom, i to zbog velikoga plana da se prometnem u zavičajne pjesnike, za što prvo treba biti kadar osjetiti čist, planinski zrak, kako bih kasnije uopće imao o čemu pisati. Porazgovarali smo još neko vrijeme, a zatim sam napustio tog nevoljnika. Srce mi se slamalo gledajući ga kako mi maše iz te pećine dok sam se brzim korakom udaljavao prema gradu.

Toliko o mojoj vikend avanturi. Nije mi pošlo za rukom prometnuti se u domoljubne pjesnike. Štoviše, noćas opet planiram u birtiju, gdje ću trošiti novac kojeg nemam do sitnih jutarnjih sati. Ispričat ću svima i za ovaj susret sa spiljskim Resslerom, ali već vidim kako će me opet

prozivati lašcem.

TRI MILIJUNA ZA KEKSE

Sreo opet onu špiju Kopala, ovoga puta u Bogovićevoj ulici. Imponira mi taj njegov raskalašeni, ali sveznalački gard. Djeluje mi kao pijani mistik. Odmah sam mu se objesio za vrat, onako kako Fiumanski to već radi.

— Labude! Želim osnovati jedan novi, feel good portal, koji će napokon ovom napaćenom narodu donositi lijepe i šarene vijesti. Slušao sam tvoje predavanje o tome na N1 televiziji, bilo mi je baš zanimljivo... daj pare za projekt! — uskliknuo sam, zaustavivši ga nasred puta, na što me ovaj odmjerio onim svojim doktorskim pogledom.

— Livio, istina je da sva istraživanja na koja sam naišao pokazuju kako ljudi više vole čitati pozitivne vijesti, a u nas se vječito piše o neakvim aferama. Međutim, to ja sve govorim načelno. Svašta se danas tumači na ove ili one načine, a o tome koliko to utječe na svakodnevni život i građane, mogao bih, načelno govoreći, razgovarati satima. Razni ljudi napisali su razne knjige, Livio, a ja sam ih u većini pročitao, pa ti nakon svega mogu stopototno potvrditi — sve je stvar percepcije! A znaš i sam koliko ste ti i kolege zaslužni za taj dio priče — tumačio mi je mesijanski, a ja sam se pravio da ga pažljivo slušam. Razmišljao sam o lovi koju bih mu mogao uzeti.

— Da ti kažem, Livio, ja uvijek pazim što ću reći, jer istraživanja pokazuju kako su mediji skloni preokrenuti svaku treću čovjekovu rečenicu. Pazi, to su ozbiljna istraživanja, čitao sam ih na Hrčku. Vidi, ja stvarno poštujem medije, ali vi ne znate lijepo pisati, jednostavno niste talentirani za to. A pogledaj malo oko sebe, upij tu silinu divnih stvari! Nije li život prelijep, Livio? Zašto nitko ne piše o tome? Zašto stalno neke afere?

— Roberte, zato što ih pale crnjaci! Daj novac i ja ću ti organizirati jedan feel good portal, kojeg ćeš čitati ujutro uz kavu, prije negoli se baciš na proučavanje mnogo ozbiljnije špijunske literature. Okupit ću redakciju i pisat ćemo ekskluzivno lijepe članke, koje ćemo kititi i raznim stilskim figurama, tako da promoviramo bogatstvo hrvatskog jezika. Donosit ćemo istinu i zalagati se za hrvatsku stranu priče! Treba neutralizirati sve te gadosti kojima nas blate domaći i strani mediji, poduprti raznim šatro-progresivnim masonskim strukturama — ispalio sam entuzijastično, čitavo vrijeme razmišljajući o dijelu HDZ-ovog kolača kojega bih mogao pojesti i tako se osigurati za život.

Već vidim kako bi se stvari mogle razvijati:

Gabrijela Žalac će otvoriti natječaj za nekakav kvazi-portal koji prati europske teme, a ja istodobno firmu. Novoosnovani izdavač Fiumanski d.o.o napraviti će pravo iznenađenje — dakako, zbog mojih političkih veza i poznanstva — i dobiti natječaj ispred renomiranih medijskih kuća. Uzet ću tako 13-14 milijuna kuna za godišnje održavanje stranice, a zatim ću privatnim avionom pobjeći na Maldive i tamo zatražiti azil. Ležat ću po cijele dane na pijesku, ispijati koktele i piskarati pomalo za taj portal, kako mi se i kada bude htjelo. Gabrijeli ću, pak, ostaviti tri milijuna za kekse u jednom košu za smeće u Vinkovcima.

Kako će biti lako!

I dalje stojim s Kopalom kod Kožarićevog sunca. On ga smrknutim, zadubljenim licem promatra sasvim fokusirano; mislim da razmišlja o Svemiru, planetima i njihovom načelnom utjecaju na rejting stranke i ankete. Pustit ću ga još malo da analizira, a zatim ću ga natjerati da okrene Žalac na telefon, pa da prozborimo riječ ili dvije o ovoj prijeviri s portalom.

Jedva čekam skloniti se na Maldive.

FINA DIPLOMATSKA POZA

Nema me, bio sam utamničen sve do danas.

Opet su me strpali iza rešetaka zbog nesporazuma. Neprestano me krivo interpretiraju; po tome sam, vidite, blizak i našoj predsjednici. Lažno dakle svjedoče, Jude, izvrću mi riječi i namjere, pa onda ispadam prijetnja nacionalnoj sigurnosti i ovom kvazi-demokratskom poretku. Sve više sam uvjeren kako netko to radi planski i proračunato, tako da se riješi žurnalističkog nerva i talenta Livija Fiumanskog koji, očito, svojim tekstovima staje na žulj bogatoj i moćnoj vlasteli koja stoluje iz svojih kuća na brežuljcima i zabačenim otocima.

Dopustite da objasnim svoj posljednji neobični slučaj:

urednik me neki dan poslao da ispratim dolazak novoizabrane predsjednice Europske komisije, stanovite Njemice Ursule von der Leyen. Kao, moj urođeni internacionalizam, poznavanje jezika i fina diplomatska poza trebali su mi pomoći da užicam od nje kakvu izjavu, koju ćemo poslije upakirati u nekakav mini-skandal i plasirati na našem tabloidu.

Došavši na Markov trg zatekao sam se s ostalim novinarima, čekajući tu izaslanicu, ali zadržavajući pritom dignitet. Fiumanski je gospodin — ne nadglasava se i ne razgovara u čoporu — pa sam sačekao da svi obave ono po što su došli, i nahrane tu Ursulu svojim mikrofonima, diktafonima, telefonima i ostalim spravama.

Kasnije ću je zatražiti ekskluzivu jedan na jedan, pomislih, Ursula će morati pasti na moju olovku i bilježnicu, gard i kozmopolitsku auru.

I tako, dok je ova bila na pojilištu, okružena pripadnicima tzv. sedme sile, ja sam nonšalantno sa strane čitao Borgesa u originalu (pokušavam učiti španjolski jezik), naslonjen na zid zgrade. Tada sam jednim uhom začuo iduće njezine riječi:

“Hrvatska je iznimna priča o uspjehu Europske unije i može biti uzor drugim državama.”

Bacio sam Borgesa na pod. Ursula von der Leyen me prenula iz literature i raznježila, podsjetivši me na moju dobru majku, koja me pratila na pionirske nogometne utakmice NK “Orijenta”. Nije me sram priznati, uvijek sam bio zamjena i ulazio u produžecima, ali samo onda kad je momčad vodila sa 7-8 golova razlike, tako da moje dvije lijeve ne preokrenu rezultat u zadnjim minutama.

— Ti si odličan branič, Livio, možeš biti uzor drugim dječacima stoperima, ali i starijim nogometašima. Jednog ćeš dana biti veliki igrač, sine moj — tješila bi me nakon tih utakmica.

— Madre! Maaaadreeeeee! — povikao sam prema Ursuli, totalno izbačen iz realnosti. Vrućina i nostalgija poremetile su mi um: bio sam u nekom drugom vremenu i prostoru. Približio sam joj se, razmaknuo kolege novinare i započeo je ljubiti po obrazima kao rođenu majku.

Tada sam bio uhapšen i prebačen u istražni zatvor, gdje sam se zadržao sve do danas. Rečeno mi je da sam remetio javni red i mir. U moju su ćeliju dovodili još neke ljude, njih bar desetak, koji su visokim dužnosnicima u posljednjim tjednima izvikivali rodbinske nazive. Čak sam sreo i onog tipa o kojemu sam izvijestio nedavno, a koji je premijera Plenkovića u Poreču nazvao "ćaćom", što je ispala stvarno velika drama i o čemu se pisalo danima.

Nevezano za to, u ćeliji do naše bili su zatočeni i Davor Gjenero te Ivica Relković, a njih su puštali povremeno, kada je trebalo snimati Otvoreno ili kakvu drugu političku emisiju na HRT-u. Drago mi je da sam, slučajno i usput, riješio i taj misterij. Jadni Gjenero i Relković, tko zna dokle će ih držati tako zatvorene.

Pred nas je stavljen i nekakav akt, potpisan od strane premijera Plenkovića:

"ZABRANJENO JE IZVIKIVATI RODBINSKA IMENA DUŽNOSNICIMA KOJI SA SUBJEKTOM KOJI VIČE NISU U REALNOJ RODBINSKOJ VEZI, I TAKVA ĆE PONAŠANJA BITI TRETI-RANA KAO TERORISTIČKA PRIJETNJA."

Uzalud mi je bilo pojašnjavati Plenkovićevim dvorjanima da ja nisam terorist, već da sam se predozirao Borgesom, španjolskim jezikom, sjećanjem na majku i vrućinom koja mi je zamračila um. Nisu mi povjerovali.

Napokon su me na današnji dan, žednog i ishlapjelog, pustili iz te tamnice. Sve što sam trebao učiniti jest pristati na ugovor s davlom, pa tako od danas moja malenkost, uz svu svoju briljantnost i dovitljivost, stoji na apsolutnoj usluzi Vladi; proglašiš me agentom za specijalne operacije.

Tko zna što će ubuduće od mene trebati.

KRIZA U PRAŠKOJ

Jutros se zagužvalo pred ulazom u Bandićevu stranku u Praškoj ulici.

— Uredniče, kasnim na posao — javio sam se u redakciju iz tramvaja.

— Fiumanski, opet lažeš! Već vidim kako ćeš mi prodavati priče o svojim tajnim dogovorima sa zaštićenim izvorima iz HDZ-a... Dosta mi je tih obmana! Odmah da si se pojavio za kompjuterom u redakciji, treba mi netko da napiše tekst o ovom ledenom valu. I ne želim nikakva filozofiranja o klimatskim promjenama, Livio, trebam tekst koji će malo podići paniku među stanovništvom, natjerati ih da se zapitaju što će sa svim tim luftmadracima, godišnjim odmorima... Nedostaju nam klikovi, kaskamo za drugim tabloidima i oglašivači će nam prestati slati novac, a onda će nestati i ta tvoja plaća. Što ćeš jesti, Fiumanski? Hoćeš li živjeti od tih svojih eseja koje pišeš za studentske listove?

— Uredniče, ja se ispričavam, ali tramvaj ne mrda. Ne znam što je... — rekao sam mu.

— Onda izađi van i vidi što se događa, ti si reporter! Ako ima kakvo zgaženo dijete, ili ne daj bože trudnica, odmah se spoji live, promet će nam poletjeti! — grmio je s druge strane linije.

Izašavši iz tramvaja, vidio sam okupljen narod kako se vrlo zainteresirano sagiba nad tračnicama. Scena me potresla. Pomislio sam kako ću morati odraditi neki crnokronikaški posao, što nikako nije moj fah.

Livio Fiumanski, kako znate, ispisuje visokoprofilne intervjue, literarne reportaže na desetak kartica teksta i impresionističke eseje o književnosti. Snimati mrtvace jednostavno nije njegov film.

Ipak, odlučio sam postupiti hrabro.

— Mjesta, mjeeestaaaaaa — gurao sam se kroz okupljen narod, pokušavajući shvatiti što je, zaboga, zadesilo grad u ovim ranim jutarnjim satima.

Konačno, olakšanje.

— Uredniče, evo me na mjestu događaja — raportirao sam zadovoljno na telefon. Nada mnom se nadvilo dvadesetak tijela; baš svi su htjeli vidjeti ovaj čudesan prizor.

— Ovdje nema mrtvaca, osim ako ne računamo one političke — prenosio sam manirom hladnokrvnog žurnaliste stanje zatečeno na terenu.

— Šefe, na tračnicama leži Milanka Opačić, glavom i bradom! Viče o tome kako je Bandić uzeo Sinišu Vargu u stranku, a nju ignorira. Jadnica, izgleda mi van pameti! Očevici mi govore kako je obećala ležati na tračnicama sve dok joj ovaj ne da člansku iskaznicu... Hoćete li da se spojim live i prenesem to našim čitateljima? — ushićeno sam mu pojašnjavao.

— Livio, više nitko ne klikće na te pokvarene i korumpirane političare. Teški passé! Kakva Milanka Opačić, jesmo li u 2009. godini? Danas je kod Bandića, sutra u HDZ-u, a već preksutra trči u HNS u zamjenu za krafnu i mjesto u kakvom nadzornom odboru. Koga to više zanima? Mani se gluposti! Ako nema pravih mrtvaca, sakupi svoje prnje i dotrči mi u redakciju napisati vremensku prognozu!

Poslušao sam urednika i pohitao u redakciju. Dobio je svoj članak o nepredvidljivom vremenu i možebitnom ranijem završetku ljeta, evo ga gdje zadovoljno broji klikove. Čitam usput u vijestima kako je Bandić primio tu nesretnicu u stranku, okončavši tako krizu u Praškoj.

Šteta što mi šef nije dao da izvijestim o incidentu u svom stilu; mislim da bi to bila dobra roba i da bi ljudi klikali.

OPERACIJA BALATON

Upravo sam otputovao u Berlin, otet od strane posrnule Plenkovićeve diplomacije.

U avionu saznajem kako sam pridružen tajnoj operaciji kodnog imena "Balaton". Agenti iz pratnje su mi otvoreno rekli kako je premijer za tu složenu akciju tražio upravo Fiumanskog, uzdajući se u njegovu erudiciju, takt i fine manire. Navodno su neki veleposlanici još jutros oštro prosvjedovali protiv mog angažmana, pa ih je Plenković brže-bolje politički posmicao, instaliravši ih po uredima kojekakvih državnih agencija, gdje će od sada pa nadalje dokonim partijskim menadžerima kuhati kavu.

Toliko o važnosti moje malenkosti.

Uglavnom, naređeno mi je da "dovedem u red" stanovitu gospođu Elizabetu Mađarević, prvu tajnicu hrvatske diplomacije u Njemačkoj. Izgleda kako je dotična izazvala nekakvu tešku sablazan komentirajući izbjeglice i osramotila RH uoči predsjedavanja Europskom unijom, što nikako nije dobro za HDZ-ov režim. Tu je i, treba li reći, "Mutti Europa", koja je prema riječima dvorjanina u mojoj pratnji, Plenkoviću pripremila emoji-kodiranom porukom na Viberu, još negdje u vrijeme ručka.

I sada je na meni da ispadnem nacionalni heroj. Na meni je da popravim štetu i pojasnim toj diplomatkinji nekoliko stvari, kao i da izlobiram kod "Mutti Europe" i stranih ambasadora, a sve kako bih vratio ugled državi i tako omogućio Kolindi Grabar-Kitarović da nastavi paradirati po svijetu i od Hrvatske praviti svjetski brend.

Ah, nevoljnici, pomoći ću vam, ionako nisam dugo bio u Berlinu!

Uskoro ćemo sletjeti. I bolje, jer dosta mi je već ovog slabo opremljenog vladinog Challenger 640. Pitam se što bi Davor Butković napisao o kruhu kojeg su mi poslužili uz inače korektni tatarski biftek.

Uzet ću svoje torbe i nekako se već riješiti ovih napornih agenata, a zatim ću otići na Schillerpromenade, vidjeti živi li još ondje jedna slikarica kojoj sam u jesen 2015. pisao pjesme. Nadam se kako bih se mogao kod nje i zadržati, iako me zadnji put bila potjerala iz stana.

Sutra ću se svježe glave posvetiti operaciji Balaton i Elizabeti Mađarević.

POEZIJA DŽELALUDDINA RUMIJA

Izgubila je debatu, bilo je dovoljno da prihvati moj poziv na kavu. Nisam se stigao temeljito pripremiti za taj razgovor, što zbog cjelonoćnog, finog druženja s onom slikaricom (koja me ovoga puta, na vlastito zadovoljstvo, ipak nije potjerala iz stana), što zbog kampanjskog pristupa na koji sam naučen, ali govorio sam po sjećanju i improvizirao, a to se na koncu pokazalo i više nego dovoljnim.

— Eliza, mila, znaš li da su prije hiljadu i dvjesta godina marljivi crnopusi pastiri muku mučili ne bi li ostali budni tijekom iscrpljujućeg, dugotrajnog rada na ispaši? Tako je to išlo, sve dok jedan suncem opaljeni Afrikanac nije primijetio kako njegove ovce odjednom živnu, naime, energično potrče, i to nakon što se najedu određenih bobica. I onda je, mic po mic, nastala i kava, ista ona koju upravo piješ. Uživao li u okusu? — upitao sam je, šepureći se poput pauna na fino uređenoj livadi.

Sjedili smo u hipsterskom lokalnom eklektičnog interijera negdje u Kreuzbergu, svirao je world music, a posluživao nas je tradicionalno odjeveni Arapin, koji kao da je ispao iz kakvog povijesnog romana. Stol do našega, u prisnom su se razgovoru zatekli Eskim, Indijanac i crnomanjasti Mongol. Pušili su lulu mira i opušteno razgovarali. Bijelih Europljana nije bilo na vidiku; uplašio sam se da će mi ova pobjeći.

— Bojiš li se ovih ljudi? — obratio sam se Elizi, koja je i dalje promišljala moje prethodno zapažanje o kavi.

— Uzmi, puši — ponudio sam je lulom koju mi je poslao Eskim. Ova ju je strpala u usta i započela pohotno usisavati dim.

— Sada više i ne toliko — odgovorila je, glasno ga ispuhujući.

— Vidi, mene je poslao Plenković osobno da te preobratim. Napravila si veliku štetu svojim rasističkim komentarima o bijeloj, autentičnoj Europi. Gdje ti je bila pamet? Reci mi, Eliza, kako putuješ svijetom u svoje diplomatske avanture?

— Avionom! — ispalila je kao iz topa.

Tu sam joj započeo učeno pripovijedati o velikom muslimanskom izumitelju Abbas ibn Firnasu, konstruktoru preteče aviona, koji je polomio kičmu tamo negdje u devetom stoljeću,

poletjevši s kordopskog tornja pred začuđenom svjetinom, koja ga je kasnije sakupljala po podu.

— Zatim ga je imitirao sam Leonardo da Vinci — nastavio sam. — Voliš li da Vincija?

— On je temelj naše europske civilizacije! — povikala je diplomatkinja razdragano, da bi u sebi stala razmišljati o onome što sam joj prethodno obznanio.

— Elizabeta, koliko je sati? — prekinuo sam je.

— Svaki čas će podne — pogledala je na sat, a ja sam joj počeo iznova učeno pripovijedati. Ovaj put o muslimanskom inženjeru al-Jazariju koji je, pogađate, izumio tu njezinu spravicu.

Prolazilo je tako vrijeme, a ja nisam pomišljao stati. Govorio sam joj zaneseno i eks katedra o ranim islamskim univerzitetima, kartografiji i medicinskim znanjima, kao i o “quamari” Ibn al-Haithama, a strastveno sam joj i uvjereneno čitao i poeziju Dželaluddina Rumija. Elizabeta Mađarević me pokorno slušala, kako zbog moje pripovjedačke magije, tako i zbog straha od premijera na čiji sam se nalog pojavio u Berlinu.

— Ma znam, Livio, to su lijepe pjesme, ne mogu reći, ali oni će nas pojesti! Vidi ih kako čekaju tamo u Bosni! Čekaju da provale i otmu nam sve ono što poznajemo i na što smo navikli. Nestat će europske civilizacije! — zabrinuto je skvičala.

U tom sam trenutku izvadio kalkulator i prijeteći ga, poput pištolja, izložio na stol.

— Znaš li koliko je izbjeglica stiglo od početka godine u Europsku uniju?

— Čak 50 000! Pregazit će nas, Livio! Srušit će naše svete katedrale!

— A koliko ljudi živi u Europskoj uniji, dobra moja Elizo? — upitao sam je, ne bi li joj skrenuo crne misli.

— 500 milijuna? — ispalila je, vidno ponosna na svoje znanje. Uzeo sam onaj pištolj-kalkulator sa stola i dao joj ga u ruke.

— Računaj, nesretnice! — natjerao sam je.

Elizabeta Mađarević je stala zadubljeno tipkati na kalkulator poput osnovnoškolke, dok sam ja onog Arapina zamolio da nam donese račun.

— Livio — obratila mi se skrušeno. — Čini mi se da je to jedna izbjeglica na oko deset tisuća Europljana — izgovorila je ispod glasa.

— Bravo, Elizo iz zemlje čudesa! Vidiš što radi neumoljiva matematika! Znaš li tko ju je izmislio? — poentirao sam, znajući da mi od sramote neće ponuditi odgovor na to pitanje.

Diplomatkinja Mađarević je zatim pokunjeno ustala od stola (natjerao sam je da plati račun) i nestala u nepoznatom pravcu. Sada čitam da je povukla sve svoje izjave, lažući kako joj je profil bio hakiran. Operacija Balaton je uspjela.

Ja sam se vratio svojoj slikarici na Schillerpromenade; evo me gdje joj zadovoljno poziram za najnoviji akt. Sutra se vladinim Challengerom vraćam u Zagreb. Nadam se da su agenti iz moje pratnje učinili nešto po pitanju onog kruha, i da će urednik imati razumijevanja za moje izbivanje s posla i visokoprofilne lobističke aktivnosti.

PLOVEĆA UMJETNIČKA REZIDENCIJA

Nedjelja.

Obukao sam kaki sandale, izrađene od imitacije devine kože, na svoje bijele skautske dokoljenke koje sam zadnji puta nosio u vrtiću. Kratke sam hlačice, nalik onim nogometaškim iz ere Ferenca Puskása, upario s običnom bijelom kanotjericom, na kojoj sam kistom ucrtao razne hipi parole. Na leđa sam okačio Fjällräven ruksak, u koji sam upakirao veganski sendvič, kao i metalnu fućkalicu, nekoliko banana te posve mali megafon, uz pomoć kojega ću uskoro pred Ministarstvom okoliša izvikivati svakojake poruke koje bi trebale promijeniti ljudsku svijest i, konačno, način na koji se ophodimo prema svijetu koji nas okružuje.

Bit ću nešto kao Greta Thunberg, odlučio sam. Nema mi druge! Propao sam kao žurnalist, pisac, ljubavnik i kozmopolit. Ne zarađujem dovoljno da obilazim svoje drage po svijetu, nije mi uspjelo napisati bestseller, a već se godinama potucam po istim gradskim kavanama i uhodim ljude, pišući tabloidne članke za koje ne dobivam novinarske nagrade. Jedini feedback kojeg primam na svoj rad jest onaj u kojemu čitatelji zazivaju mojeg izdavača da mi zabrani pisati. Konstantno me, pritom, prozivaju lašcem i predmet sam poruge — umjesto analize! — a moje pisanije ostaju neshvaćene, neprevođene i zapostavljene. Nikada s njima neću obići svijet!

Krajnji je stoga čas da se prometnem u medijski interesantnog aktivistu, nakon čega ću sakupiti novac, dati izraditi splav i napokon krenuti u avanturu života. Moja ploveća rezidencija će služiti kao utočište neshvaćenim artistima iz čitavog svijeta, a otisnut ćemo se Savom prema Crnom moru, kako bismo upozorili na neke od silnih ekoloških problema s kojima se suočava svijet. Koji će to problemi biti, još ne mogu reći, a informaciju o tome ću objaviti nakon što se konzultiram s jednom uglednom zagrebačkom PR agencijom. Izgleda da se zagužvalo u sektoru, i navodno više nije tako lako steći reputaciju i novac pukim izvikivanjem parola i strasnim zauzimanjem za drvo, zrak, vodu ili zemlju.

Treba biti originalan, promišljen, treba se izdignuti iz mase aktivista i ponuditi svijetu nešto klikabilno! Treba, ukratko, postati skandalist, zbog kojega će urednici podići svoje prepisivače iz udobnosti rashlađenih redakcija s nalogom da ga se privede, intervjuira i raspali na A šlagerima portala.

Zato ću sada malo vikati pred Ministarstvom okoliša, a zatim ću izmisliti napad ministrice školstva Blaženke Divjak, za koju ću tvrditi kako mi je otela megafon u prolazu. Proglasit ću je bešćutnom, zlicu, a kako će novine pisati da joj je to drugi napad na prosvjednike u tek nekoliko dana, i mene će opsjedati za izjave. Na valu te popularnosti otvorit ću crowdfunding kampanju te ću izgraditi svoj velebni splav i opskrbiti ga za dalek put. Lova će se sama slijevati kako budu stizali follow-up članci na ovaj nemili događaj, a nakon što me na Twitteru bude prozvao i sam Donald Trump, Forbes će me uvrstiti među 100 najutjecajnijih ljudi na svijetu! E, tada će sve biti lakše za Livija Fiumanskog.

No, velike priče započinju na malim mjestima, kao što je ovaj neugledni ugao na kojem se nalazi Ministarstvo. Zato dođite i pridružite se zelenoj akciji Fiumanskog prije negoli vas, poput poslanika Božjeg Noe, ukrcam na splav kod Brčkog i povedem prema Crnom moru.

POSljednja KARTA

Propao mi je prosvjed pred Ministarstvom okoliša, nitko se nije pojavio. Mediji mi nisu povjerovali u laži o napadu ministrice Divjak i nitko me još nije pozvao da napiše veliku ispovijest Livija Fiumanskog. Nikada neću izgraditi tu nesretnu splav i njome proputovati svijet!

Odlučio sam stoga zaigrati na posljednju kartu: isprintat ću ove tekstove i razaslati ih na adrese najvažnijih domaćih izdavača. Možda postanu bestseller! Dosta mi je više siromašnog života, tabloidnih laži i mog netalemtiranog urednika. Dosta mi je i mutnih kombinacija s Vladom, ja jednostavno nisam stvoren za to.

Ostaju mi, ako ništa, ovi jeftini tekstovi o kojima će, kada postanu hit, lamentirati urednici i uprave raznih medijskih kuća. Zgražat će se pritom, trubeći na sve strane kako je Fiumanski lažac, hulja i nepouzđano spadalo, i kako ovo nije prava slika medija.

Neka ih!

A kritičari?

Hoće li me i oni, jadnoga, napadati? Hoće li se rugati mom stilu i rečenici, zlobno tumačeći ove tekstove suviše referencijalnim da bi ikada bili prihvaćeni kao punokrvna književnost? Već ih vidim kako prozivaju moju literaturu nedoraslom i površnom, optužujući me za nemoralno parazitiranje na likovima iz tzv. pravog života, kao da sam sve ove zgode ovdje izmislio i kao da literatura nije — pravi život?

Bože, hoće li mi zbog ovoga i suditi? Hoće li me razni velikodostojnici, reformatori i pošteni građani koji se spominju ovdje optuživati za povredu časti i ugleda, povlačiti me po sudovima i cipelariti, kao da sam kakva konjokradica, nitkov i probisvijet, a ne bezopasni pisac koji je, uvijek igrom neobičnog slučaja, ukrstio s njima puteve, da bi doživljaje zapisao u svoj nebitni dnevnik?

Ali, tko zna, možda će i mene netko pozvati da obranim svoju poziciju i progovorim o ovim istinitim pričama s bine kakvog cijenjenog kazališta. Jedva čekam gostovati na književnim večerima, a kada me ovi zapisi proslave, konačno ću dobiti i kolumnu u dnevnim novinama, pa ću ispisivati svoje cirkuske retke pred čitavom javnošću. Učlanit ću se i u Društvo pisaca te ostvariti pogodnosti u onoj birtiji "Pod starim krovovima", gdje ću napokon piti rakiju za

pet kuna, a brojne obožavateljice opsjedat će me svojim dodirima, kao i milodarima zbog kojih ću poživjeti još neko vrijeme.

Posjećivat ću i književne rezidencije, pisati uvodnike mlađim kolegama i popovati uokolo o stanju suvremene domaće književnosti. Konačno će me pozvati i u "Otvoreno", gdje ću se prvo sukobiti sa Slobodanom Prosperovom Novakom vezano uz pitanje školske lektire, a zatim ga javno pozvati da napiše nešto o prozi Fiumanskog i smjesti ga u okvire hrvatske književne povijesti.

Ovaj tabloid će preživjeti i bez mene i mojih laži. Jednom kada postanem rado viđen i prevođen pisac, neću imati vremena za pisati o Kolindinim pjevačkim nastupima ili dekolteu Kirsten Dunst. Jedina poveznica koju ću tada imati s tabloidnim novinarstvom jest moj cijenjeni komentar na fotografiju koja se pojavila nakon subotnje špice, a na kojoj sam uhvaćen u prisnom razgovoru s jednom mladom i koketnom glumicom koja igra naslovnu ulogu moje naširoko hvaljene i izvođene drame.

— Gospodine Fiumanski, jeste li vaš nagrađivani dramski tekst posvetili crvenokosoj dami s kojom ste uhvaćeni ovog vikenda dok ste ležerno ispijali Aperol Spritz na Cvjetnome trgu? — upitat će me mlada i neiskusna tabloidna novinarka na praksi.

— Nisam, mila, možeš li vjerovati? Ali, tako se dogodilo, što da sad radim. Slab sam na likove iz svojih književnih djela! No, vidi, Fiumanski ima pitanje za tebe. Dobro me saslušaj, izvadi olovku. Prethodi li, skoncentriraj se, život drami, ili drama životu? — reći ću i ostaviti je zabezeknutom na drugoj strani linije, pa će se morati dobro namučiti da napiše taj svoj tabloidni uradak.

Oh, kakav li će to život biti!

I zato vas, dragi čitatelji, molim da ostavite u komentarima mišljenja na temu. Napišite zašto bi trebalo ukoričiti ova slova i retke, a vaše ću upise priložiti uz dokumentaciju za izdavače.

Do korica te knjige možemo jedino zajedno.

BILJEŠKA

Priče u knjizi izmišljene su, s ciljem stvaranja humoristično-satiričnog djela te ih tako treba i shvaćati. Događaji iz knjige nisu se zbili. Osobe iz javnog života pojavljuju se u pričama Livija Fiumanskog samo kao akteri izmaštanih događaja. Svi njihovi stavovi, radnje, događaji vezani uz njih, kao i njihove izjave koje se citiraju u tekstu, izmišljeni su.

Vid Barić

Rođen 1988. u Rijeci. Magistrirao na Odsjeku za kulturalne studije Filozofskog fakulteta u Rijeci. Živi u Zagrebu i radi kao novinar.

Dobitnik je nagrade Fra Ma Fu za najbolju novinsku reportažu u 2018. godini ("Tko je tajanstveni podravski dobročinitelj?", Nedjeljni Jutarnji 10.06.2018.). Piše prozu i novinske tekstove, s posebnim interesom za reportažu.

Objavio: *Fiumanski, opet lažeš* (roman, 2020), *Vrabac protiv dabrova i ostale novinske priče* (publicistika, 2021).

Biblioteka Mali rakun

knjiga 75

Vid Barić**FIUMANSKI, OPET LAŽEŠ****© 2023 Vid Barić****© za elektroničko izdanje: Društvo za promicanje književnosti
na novim medijima, 2023****Izdavač**

Društvo za promicanje književnosti
na novim medijima, Zagreb

Za izdavača

Krešimir Pintarić

Urednik

Krešimir Pintarić

Fotografija

StockSnap / Pixabay.com

Objavljeno

22. listopada 2023.

ISBN 978-953-374-153-6 (HTML)

ISBN 978-953-374-154-3 (EPUB bez DRM)

ISBN 978-953-374-155-0 (PDF)

ISBN 978-953-374-156-7 (MOBI)

Prvo izdanje

Shura publikacije, Opatija, 2020.

**Knjiga je objavljena uz financijsku potporu
Grada Zagreba i Ministarstva kulture i medija
Republike Hrvatske.**